STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI MOLDOVIȚA

PENTRU PERIOADA 2021 - 2027

REZUMAT

CAPITOLUL 1 Considerații generale

Acest capitol prezintă metodologia de realizare a documentației, coerența cu alte strategii de dezvoltare naționale, regionale, județene și locale.

CAPITOLUL 2 Analiza potențialului comunei Moldovița

Prezentul capitol descrie elementele de delimitare și accesibilitate ale comunei, analiza patrimoniului natural, analiza cadrului economic, demografic și urbanismul precum și sistemul de educație și învățământ, cultură, sănătate și asistență socială.

CAPITOLUL 3 Analiza situației curente – Viziunea comunitară

Capitolul integrează rezultatele chestionarelor aplicate în teritoriu, a datelor statistice deținute de primărie, INSP, etc.

CAPITOLUL 4 Propuneri privind modernizarea și dezvoltarea comunei Moldovița

În cadrul acestui capitol este prezentată Analiza SWOT, viziunea de dezvoltare a comunei Moldovița, obiectivele specifice și proiectele comunei pentru perioada 2021 – 2027 însoțite de fișe de proiecte

CUPRINS

CAPITOLUL 1: CONSIDERAȚII GENERALE 4
1.1. Metodologia 4
1.2. Coerența cu alte strategii de dezvoltare naționale, regionale județene și locale 7
1.2.1. Strategia de dezvoltare a României 7
1.2.2 Planul de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2021-2027 11
1.2.3Strategia de dezvoltare a județului Suceava 2021-2027 17
1.2.3. Planul de redresare pentru Europa 19
CAPITOLUL 2ANALIZA POTENȚIALULUI COMUNEI MOLDOVIȚA 23
2.1 Analiza patrimoniului natural 23
2.1.1. Aşezare geografică. Frontiere 23
2.1.2. Suprafață. Unități administrativ teritoriale 24
2.1.3. Elemente de delimitare și accesibilitate ale teritoriului 25
2.2. Relieful 28
2.3. Clima 31
2.4. Rețeaua hidrografică 34
2.5. Vegetația și fauna 37
2.6. Solurile și resursele lor 44
2.7. Analiza cadrului economic 46
2.7.1. Structura economiei în comuna Moldovița 46
2.7.2. Agricultura 48
2.7.3. Turismul 50
2.8. Analiza cadrului demografic 59
2.8.1. Populația 59
2.8.2. Forța de muncă 61
2.9.Urbanism 64
2.9.1. Căi de comunicaţie 64
2.9.2. Gospodărirea apelor 65
2.9.3. Echiparea energetică 66
2.9.4. Iluminatul public 67
2.9.5. Gestiunea deșeurilor 67
2.9.6. Tehnologia informației și comunicațiilor 67
2.9.7. Alte servicii/facilități publice 68
2.10. Sistemul de educație și învățământ 68
2.10.1 Prezentare generală - Învățământ preșcolar 68
2.10.3. Proiecte implementate 71

2.11. Cultură 71
2.12. Sănătate și asistență socială 75
2.12.1. Situația actuală din domeniul sanitar 75
2.12.2. Asistență socială 76
2.13. Protecția și conservarea mediului natural 77
2.13.1. Calitatea aerului 77
2.13.2. Calitatea apei 79
2.13.3. Calitatea solului 80
2.13.4. Situaţii excepţionale petrecute în localitate 81
2.13.5. Măsuri luate în localitate pentru protejarea mediului 81
CAPITOLUL 3: ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE – VIZIUNEA COMUNITARĂ 82
CAPITOLUL 4: PROPUNERI PRIVIND MODERNIZAREA ȘI DEZVOLTAREA COMUNEI MOLDOVIȚA 87
4.1. Analiza SWOT a comunei Moldovița 87
4.2. Viziunea, obiectivele generale, obiectivele specifice și proiectele comunei Moldovița pentru perioada 2021-2027 98
4.3. Fișe de proiecte 113
4.4. Portofoliu de proiecte prioritare pentru perioada 2021 – 2027 170

CAPITOLUL 1: CONSIDERAȚII GENERALE

1.1. Metodologia

Ca orice comunitate modernă, comuna Moldovița trebuie să asimileze şi să promoveze o viziune strategică în ceea ce priveşte dezvoltarea sa viitoare. Astfel, la inițiativa Primăriei Moldovița, s-a elaborat **Strategia de dezvoltare integrată pentru perioada 2021-2027**, cu scopul de a contribui la creşterea calităţii vieţii locuitorilor din comuna Moldovița, prin implementarea de măsuri privind modernizarea si dezvoltarea infrastructurii, sprijinirea mediului de afaceri, dezvoltarea societăţii civile, dezvoltarea culturii şi susţinerea tradiţiilor populare, dezvoltarea serviciilor sociale şi dezvoltarea tuturor formelor de turism.

Această strategie se adresează tuturor actorilor locali care își doresc și pot să contribuie la dezvoltarea localităţii, de la autorităţile publice locale, la Camera de Comerț și Industrie, societăţi private, instituții de cultură, ONG-uri, cetățeni.

Pentru a atinge scopul propus, este importantă parcurgerea unui proces axat pe participare, colaborare, consultare publică, planificare raţională, capacitate de organizare astfel încât să fie mobilizate toate resursele umane, materiale și financiare dobândite la nivel local, regional, naţional și nu în ultimul rând, este nevoie de efort susţinut, de evaluare și monitorizare.

Principiile care au stat la baza elaborării strategiei de dezvoltare au avut în vedere cele şapte caracteristici ale strategiilor descrise mai jos. Sunt 4 principii:

1) **Participare și flexibilitate:** factorii locali interesaţi au fost consultaţi şi implicaţi în elaborarea strategiei. Luând în considerare influenţele diferiţilor factori interni şi/sau externi ai zonei, strategia reacţionează la schimbări și poate fi îmbunătățită/modificată.

2) **Creativitate și fezabilitate**: s-au promovat acţiuni care să ducă la o strategie realistă, care va putea fi aplicată şi implementată.

3) **Abordare integrată**: s-a ţinut cont de cadrul de programare al României privind strategiile existente la nivel sectorial, regional şi de cooperare și de prioritățile naționale de investiții pentru finanțarea din Fondurile Europene post 2020.

4) **Transparenţă**: publicul a avut acces la conţinutul documentelor elaborate şi a fost informat despre stadiul procesului de planificare.

Cele şapte ***caracteristici ale strategiilor*** (CSÁTH M., 1993): imagine asupra viitorului, creativitate, flexibilitate, activitate, create pentru acţiune, orientare spre schimbare, orientare spre un câştig durabil.

Prin prima caracteristică se înţelege că strategia este elaborată având în vedere viitorul regiunii pentru care aceasta este destinată. Astfel, strategia este parte a gândirii pe termen lung asupra viitorului regiunii în cauză. Creativitatea vizează faptul că prin intermediul strategiei sunt prezentate alternativele, posibilele scenarii de dezvoltare

gândite astfel încât să se ia în considerare cât mai mult din potenţialul de dezvoltare al regiunii.

Caracterul flexibil al strategiilor de dezvoltare locală vine în sprijinul faptului că acestea avantajează sisteme care se adaptează în permanenţă condiţiilor externe şi modificării situaţiei interne. O strategie nu doar reacţionează la schimbări, prin faptul că ia în considerare influenţele diferiţilor factori interni şi/sau externi ai regiunii ţintă, dar conţine si elemente proactive, construind posibile planuri şi programe ce urmează a fi aplicate pentru diferite situaţii ce ar apărea pe parcurs.

Principiul acţiunii care stă la baza unei strategii de dezvoltare se datorează faptului că ea este compusă din programe, a căror aplicare implică acţiune concretă direcţionată spre îmbunătăţirea situaţiei regiunii ţintă.

Orientarea spre schimbare reiese din faptul că strategiile urmăresc elaborarea unui pachet de programe care, odată implementate, să ducă la schimbare pe plan social, la o mai bună valorificare a potenţialului local, precum şi orientarea activităţilor de dezvoltare în concordanţă cu procesele înregistrate pe plan local.

O ultimă caracteristică ar fi aceea că scopul planificării strategice este orientat spre atingerea unei dezvoltări durabile.

Metodologia de cercetare şi analiză datelor a urmărit realizarea unui profil detaliat a comunei Moldovița și a presupus parcurgerea următoarelor etape:

Etapa 1 – Stabilirea listei de indicatori care să evidenţieze caracteristile relevante pentru comuna Moldovița;

Etapa 2 – Culegere date secundare (prin metoda chestionării directe) din cadrul comunei;

Realizarea analizei teritoriului a presupus o analiză secundară realizată la primăria comunei. Analiza a presupus următoarele arii de cercetare:

- Analiza cadrului natural;
- Analiza cadrului economic;
- Analiza cadrului demografic;
- Analiza urbanismului;
- Analiza sistemului de educaţie, învăţământ, cultură şi sport;
- Sănătate şi asistenţă socială;
- Protecţia şi conservarea mediului natural şi construit.

Pentru acoperirea acestor arii a fost conceput un formular de culegere de date.

Etapa 3 – Analiza SWOT pe domenii;

Etapa 4 – Mese rotunde cu ”factorii cheie” din cadrul comunităţii – dezvoltare idei proiecte;

*Etapa 5 – Analiza.*Rezultatul acestei etape este un raport detaliat cu privire la starea de fapt a comunei Moldovița;

Etapa 6 – Elaborarea draftului de strategie, supus dezbaterii publice.

Etapa 7 – Definitivarea strategiei şi aprobarea acesteia de către Consiliul Local al comunei Moldovița

Etapa 8- Implementare, monitorizare și control

Etapa de implementare, monitorizare și control, reprezintă sistemul de realizare a proiectelor, programelor și politicilor prevăzute în strategie și de colectare și raportare a informaţiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora relativ la dezvoltarea comunităţii.

Scopul monitorizării și evaluării implementării strategiei:

- evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul alocat

- constatarea durabilităţii proiectelor implementate

Succesul realizării unei strategii depinde în mare măsură de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia. În procesul implementării prezentei strategii vor fi implicaţi mai mulţi actori:

- administraţia locală (Consiliul Local, Primarul, Primăria)

- agenţii economici și ONG-uri

- societatea civilă

Etapa de implementare, monitorizare și control cuprinde 4 etape:

1) Adoptarea

În cadrul acestei etape strategia va fi supusă dezbaterilor publice. În urma dezbaterilor se vor opera recomandările primite și strategia va fi înaintată Consiliului Local în vederea aprobării.

2) Implementarea

În cadrul acestei etape se vor realiza acţiunile, activităţile, măsurile și proiectele concrete de implementare. Fiecare proiect va conţine obiective stricte, planul activităţilor necesare, perioada de desfășurare, persoanele responsabile în proiect și partenerii implicaţi în realizarea proiectului, sursele de finanţare.

3) Monitorizarea

Monitorizarea implementării strategiei, ca întreg, și a actiunilor concrete urmărește realizarea obiectivelor în contextul acțiunilor/activităților propuse, a resurselor umane, materiale și financiare alocate, respectarea planificărilor în timp, buna funcționare a parteneriatelor generale sau individuale pe proiecte, performanțele echipelor de implementare, etc.

În cazul apariției de devieri de la planificare, a situațiilor de criză sau de forță majoră, apariția de reacții negative sau neașteptate din partea participanților la strategie sau proiect, etc., activitatea de monitorizare va genera acțiuni de ajustare – restructurare – alocări suplimentare, prin care să se asigure cele mai eficiente și raționale soluții de

remediere și readucere a Strategiei sau proiectelor pe sensul de implementare prevăzut și, astfel, să se asigure realizarea impactului așteptat.

4) Evaluarea rezultatelor şi impactului

Sistemul de evaluare permite să se aprecieze în ce masură Strategia și proiectele componente și-au atins obiectivele propuse, iar rezultatele tangibile și intangibile sunt cele prevăzute, în termeni de eficiență, calitate și cantitate.

Evaluarea se realizează la trei momente cheie:

- Evaluarea anterioară începerii acțiunii: se evaluează impactul potențial al acțiunii și corectitudinea presupunerilor, constituind un element important de decizie asupra oportunității proiectului/acțiunii.

- Evaluarea intermediară a acțiunii: se efectuează la jumătatea perioadei de implementare, analizând cursul corect al acțiunii și rezultele intermediare;

- Evaluarea finală se realizează după finalizarea proiectului, imediat sau/și după anumite perioade, pentru a analiza dacă au fost atinse rezultatele prevăzute de proiect. Această evaluare poate servi ca justificare pentru noi proiecte care să consolideze sau să corecteze rezultatele realizate.

Pentru realizarea monitorizării și evaluării, atât la nivel de strategie, cât și la nivel de acțiune individuală, se pot utiliza indicatori de progres - la nivel de strategie și indicatori de impact și de rezultat - la nivel de acțiuni concrete.

1.2. Coerența cu alte strategii de dezvoltare naționale, regionale județene și locale

În cele ce urmează considerăm ca fiind importantă prezentarea atât a STRATEGIEI NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE DURABILĂ A ROMÂNIEI 2030, Planul de Dezvoltare Regională Nord Est 2021-2027 precum şi cea a Judeţului SUCEAVA, pentru a observa în ce măsură prezenta strategie se integrează în principiile stabilite în cadrul acestor strategii naţionale, regionale și județene, care au fost elaborate în concordanţă cu reglementările Uniunii Europene.

1.2.1. Strategia de dezvoltare a României

Pentru următorii ani strategia de dezvoltare a României se înscrie în contextul de reformă şi dezvoltare pe care UE şi-l propune prin strategia Europa 2030.

Pe scurt, Strategia Națională de Dezvoltare a României pentru perioada 2021 – 2030 își propune o serie de obiective prioritare de dezvoltare după cum urmează:

Obiectivul prioritar nr. 1-**O Europă mai inteligentă**

În cadrul acestui obiectiv prioritar sunt următoarele obiective specifice:

- Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
- Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
- Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor;
- Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat;

Obiectivul prioritar nr. 2-**O Europă mai verde**

În cadrul acestui obiectiv prioritar sunt următoarele obiective specifice:

- Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Promovarea energiei din surse regenerabile;
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E;
- Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor;
- Promovarea gestionării sustenabile a apei;
- Promovarea tranziției către o economie circulară;
- Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastucturii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării;
- Mobilitate națională, regională și locală sustenabilă, reziliență în fața schimbărilor climatice, inteligentă și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere.

Obiectivul prioritar nr. 3 -**O Europă mai conectată**

În cadrul acestui obiectiv prioritar sunt următoarele obiective specifice:

- Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală;
- Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere;
- Îmbunătățirea conectivității digitale;

Obiectivul prioritar nr. 4 -**O Europă mai socială**

În cadrul acestui obiectiv prioritar sunt următoarele obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;
- Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistență personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii / plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă;
- Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată;
- Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sătătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății;
- Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;
- Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, completarea studiilor și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar;
- Promovarea învățării pe tot parcursul vieții, în special a unor oportunități flexibile de perfecționare și reconversie profesională pentru toți luând în considerare competențele digitale;
- Promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- Îmbunătățirea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, durabile și accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecția socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată
- Promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziune socială, inclusiv a persoanelor cele mai defavorizate și a copiilor
- Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acompaniere.

Obiectivul prioritar nr. 5 -**O Europă mai aproape de cetățenii săi**

În cadrul acestui obiectiv prioritar sunt următoarele obiective specifice:

- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane
- Promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului la nivel local, a patrimoniului cultural și a securității, inclusiv în zonele rurale și de coastă și inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității

Strategia de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2021-2030 contribuie la realizarea unei creşteri inteligente prin sprijinirea formelor de cooperare între public și privat, între instituţiile de cercetare şi fermieri şi alţi actori ai economiei rurale dar şi prin sprijinirea componentei de formare profesională, dobândire de competenţe şi diseminare a informaţiei. De asemenea, strategia are în vedere o creştere durabilă care pune accent pe scăderea emisiilor de carbon şi sprijinirea practicilor agricole prietenoase cu mediul. Nu în ultimul rând, sprijinul acordat investiţiilor în infrastructura şi economia rurală duce la reducerea sărăciei şi crearea de locuri de muncă în zonele rurale, contribuind astfel la o creştere favorabilă incluziunii.

Din punct de vedere al dezvoltării, zonele rurale înregistrează un decalaj semnificativ faţă de zonele urbane şi se caracterizează prin: deficienţe structurale persistente (numărul mare al populaţiei ocupate în agricultură, îmbătrânirea populaţiei, un număr mare de exploataţii de subzistenţă etc.); valoare adăugată scăzută a produselor agro-alimentare; randamentele şi productivitatea muncii scăzute în special în agricultura de semisubzistenţă; spirit antreprenorial slab pentru dezvoltarea activităţilor economice, acces redus la credite; o piaţă a terenurilor nefuncţională; o modestă orientare către export; investiţii insuficiente în cercetare şi dezvoltare; accesul la servicii şi infrastructură cu mult în urma zonelor urbane; creşterea continuă a disparităţilor regionale; o pondere ridicată a populaţiei expuse riscului de sărăcie şi excluziune socială; o administraţie publică ineficientă; o serie de riscuri pentru oameni şi mediu exacerbate de schimbările climatice şi care reprezintă o ameninţare pentru zonele rurale şi, în general, a teritoriului naţional.

Acordul de Parteneriat propus de România asigură convergenţa cu strategia europeană pentru o creştere inteligentă, durabilă şi favorabilă incluziunii, precum şi cu scopul specific al fiecărui fond, în conformitate cu obiectivele Tratatului, inclusiv în ceea ce priveşte coeziunea economică, socială şi teritorială. Pentru a îndeplini aspiraţiile de creştere economică reflectate în obiectivul global al Acordului de Parteneriat, economia românească trebuie să se transforme într-o economie modernă şi competitivă.

1.2.2 Planul de Dezvoltare Regionala Nord-Est 2021-2027

Viziunea si obiectivul general. Justificare.

Pentru perioada de programare 2021-2027 sunt avute in vedere urmatoarele elemente de ordin strategic:

Viziunea pentru anul 2030: Regiunea Nord-Est va fi un spatiu competitiv, durabil si incluziv unde iti vei dori sa locuiesti, sa lucrezi si sa investesti

Obiectiv general: Derularea in regiune a unei dezvoltari echilibrate printr-un proces de crestere economica durabil, favorabil incluziunii sociale, care sa conduca la cresterea standardului de viata si reducerea decalalajelor de dezvoltare intra si inter regionale

Indicatori de monitorizare obiectiv general:

- produsul intern brut la nivel regional si judetean;

- indicele de disparitate al produsului intern brut pe cap de locuitor la nivel regional si judetean;

- indicele de dezvoltare umana la nivel local

In anul 2015, Comisia Europeana a lansat o initiativa care a vizat identificarea si analizarea factorilor care se constituie in obstacole in calea cresterii si investitiilor in regiunile de tip „venituri reduse(VR)(lowincome) si regiunile de tip „crestere redusa(CR)(low growth)". Regiunea Nord-Est alaturi de regiunea Nord-Vest a fost aleasa ca regiune pilot din Romania, figurand in grupul regiunilor de tip „low-income regions", caracterizate de un nivel al produsului intern brut pe locuitor inferior pragului de 50% din media comunitara, regiuni care sunt localizate in Europa Centrala si de Est, in Romania, Ungaria, Polonia si Bulgaria.

Raportul surprinde o serie de factori, care au impiedicat atingerea nivelului asteptat al veniturilor si cresterii economice:

1. Cadrul macroeconomic are un impact semnificativ asupra cresterii economice: se considera ca pentru regiunile tip VR nivelul mai scazut al datoriei publice si private poate permite mentinerea unor ritmuri sustinute ale investitiilor realizate. Este recomandata o crestere continua a productivitatii insotita de o crestere ponderata a veniturilor salariale cu efecte pozitive asupra evolutiei exporturilor. Totodata, dezechilibrele macroeconomice provocate de lipsa unor politici de dezvoltare adecvate poate intrerupe pe termen lung procesul de convergenta asigurat de-a lungul timpului de politica de coeziune a Uniunii Europene.

2. Regiunile ramase in urma sunt caracterizate de nivele reduse ale productivitatii, a competentelor dobandite de indivizi si a ratelor de ocupare prin comparatie cu alte regiuni din acelasi stat. Se considera ca rigiditatile de pe piata muncii, cat si mediul de afaceri putin dezvoltat au un impact semnificativ.

3. Sistemele de inovare regionala subdezvoltate, absenta abilitatilor cerute si un cadru institutional de slaba calitate erodeaza potentialul existent in regiunile ramase in

urma. Sunt enumerate ca impedimente interactiunile ineficiente/insuficiente dintre mediul academic si sectorul productiv, precum si deficitul de capital uman. Mai mult pentru regiunile tip VR sunt lipsuri semnificative la nivelul infrastructurii existente.

4. Reducerea semnificativa a populatiei, ca urmare a procesului de migratie economica derulat dupa anul 2000, si in special a persoanelor tinere, absolventi de invatamant superior sau lucratori calificati, limiteaza perspectivele de crestere, de dezvoltare a regiunii.

5. Reducerea investitiilor publice si private, mai semnificative in regiunile de tip „CR". Se precizeaza ca in regiunile tip VR investitiile care au avut loc in industrie si comert au determinat reechilibrarea deficitelor comerciale.

Autorii raportului prezinta o serie de solutii, recomandari pentru depasirea barierelor, obstacolelor mentionate. Multe dintre acestea sunt deja avute in vedere si de catre regiunea Nord-Est.

Astfel, raportul propune o serie de posibile solutii care pot conduce la cresterea competitivitatii regiunilor tip VR si implicit a regiunii Nord-Est:

- Dezvoltarea si punerea in aplicare a strategiilor de specializare inteligenta pot imbunatati interactiunile din mediul de afaceri si dintre sectorul productiv si mediul academic;

- Investitiile in educatie si micsorarea decalajelor din infrastructura vor putea conduce la retentia fortei de munca si atragerea de resurse umane de calitate;

- Asigurarea unor mai bune legaturi intre orasele care genereaza crestere si imprejurimi, raspandirea efectelor pozitive in aria de influenta;

- Realizarea de investitii in calitatea institutiilor, care conduc la cresterea capacitatii administrative.

Intr-un alt raport, realizat de catre Banca Mondiala adresat regiunilor ramase in urma se propune ca politica de coeziune sa fie axata pe aplicarea a cinci politici prioritare: (1) adresarea punctelor slabe macrostructurale care limiteaza potentialul de crestere regional; (2) imbunatatirea mediului de afaceri regional – cele mai multe dintre firmele existente sunt mici, cu productivitati scazute; (3) fructificarea potentialului productiv al oraselor – investitii in orasele „ secundare" considerate ca surse de productivitate, acumulari de capital uman si de localizare a oportunitatilor; (4) investitii in capital uman

– adresarea competentelor astfel incat indivizii sa-si atinga potentialul existent si (5) intarirea inzestrarii institutionale – adresarea institutiilor cu o capacitate administrativa redusa este esentiala pentru a putea livra politici regionale.

In prezent, economiile Statelor Membre se confrunta cu cel mai mare soc economic si social de la constituirea Uniunii Europene. Pandemia cauzata de virusul SARS-CoV2 a condus la intrarea intr-o criza sanitara de mare amploare. Raspunsul statelor a presupus implicit introducerea masurilor de distantare sociala, care au avut ca efect reducerea drastica atat a ofertei, cat si a cererii de bunuri si servicii. Astfel, pandemia afecteaza sever consumul individual, productia, investitiile, comertul intracomunitar si fluxurile de capital.

Practic, in regiune numeroase domenii de activitate au fost oprite, fiind afectate in special comertul cu amanuntul, transporturile, serviciile hoteliere, de restaurant si catering. Totodata, o buna parte din populatie, datorita masurilor de somaj tehnic sau a disponibilizarilor operate se confrunta cu o reducere severa a veniturilor. Combinat cu anticipatiile populatiei si firmelor privind intrarea economiei intr-o perioada marcata de recesiune si somaj s-a generat o contractie a consumului, componenta care a fost in ultimii ani principalul motor al cresterii economice in regiune.

Conform previziunii economice – editia vara 2020 -, realizata de Comisia Europeana se estimeaza ca economia Romaniei sa se contracteze cu 6% in 2020, somajul sa ajunga la 6,5% (dublu fata de nivelul din 2019), ocuparea sa scada cu 2,5%, iar investitiile sa se reduca cu 15%. Ingrijoratoare este previziunea pentru deficitul bugetar, care ar urma sa ajunga la 9,2% in 2020 si 11,4% in 2021. Totodata, ponderea datoriei publice in PIB ar urma sa fie de 42,6% in 2020 si 54,7% in 2021. In aceste conditii, politicile, strategiile de raspuns la multiplele paliere ale actualei crize trebuie sa limiteze in prima faza consecintele economice negative, urmand ca ulterior sa conduca la o revenire economica durabila.

Cu o populatie totala rezidenta insumand 3.210.481 locuitori si o suprafata totala de 36.850 km² regiunea Nord-Est este cea mai mare regiune de dezvoltare a Romaniei. Cu toate acestea, performanta economica din ultima perioada o plaseaza pe ultima pozitie in Romania si pe una din ultimele zece pozitii din Uniunea Europeana.

Din punct de vedere demografic, regiunea detine cel mai ridicat nivel al populatiei domiciliate si rezidente dintre cele opt regiuni de dezvoltare ale Romaniei. Totusi, nivelul populatiei rezidente este intr-o continua descrestere, valoarea inregistrata in anul 2018 fiind cu aproape 770 de mii mai mica fata de anul 2012, cu un ritm de scadere mai ridicat in ultimii trei ani analizati.

Scaderea se datoreaza atat unei rate negative a sporului natural in perioada 2012-2018, cat si a emigratiei economice, continue, catre alte state membre si alte regiuni de dezvoltare/zone metropolitane din Romania. Mai mult, asistam nu numai la o contractie a populatiei, dar si la un proces de imbatranire al populatiei. Desi fenomenul are o amploare mai redusa decat la nivel national si comunitar, este de estimate sa se accentueze pe termen lung, pe masura ce segmentele de populatie mai numeroase (grupele de varsta 35-39, 40-44, 50-54 si 55-59 de ani) se vor translata catre varful piramidei varstelor, in timp ce segmentele de populatie din grupele de varsta reprezentand copiii si tinerii(0-19 ani)- care asigura substitutia demografica - sunt din ce in ce mai reduse.

Speranța de viață in regiune este in crestere, cu 3 ani mai mult fata de anul 2007 si o disparitate de gen (pentru speranta de viata) de 8 ani. Cu toate acestea, nivelul este mai scazut comparativ cu media comunitara, cu 6 ani. Principalele cauze sunt in continuare cele mentionate in perioada anterioara de programare: factorii de risc comportamentali, subfinantarea sistemului de sanatate, asistenta primara si comunitara subdezvoltata, accesibilitate redusa la servicii de sanatate si in special pentru categoriile defavorizate si comunitatile izolate, marginalizate.

In regiune, in perioada analizata nivelele ratei de activitate, cat si de ocupare au crescut continuu, depasind chiar pe cele inregistrate la nivel national si comunitar. In

ultimul an al perioadei analizate (2018) rata de activitate era de 62%, iar cea de ocupare de 78%, cea mai inalta dintre regiunile Romaniei si cu 3 p.p. mai mare decat a urmatoarei regiuni clasate(Bucuresti-Ilfov). Nivelul de ocupare a crescut continuu, cu aproape 7 p.p. fata de 2012 si 11 p.p. fata de 2007. Explicatia valorile ridicate este oferita de aportul ridicat pe care si-l aduce sectorul agricol – practic, peste 40% din totalul populatiei ocupata activeaza in agricultura – domeniu in care, in mare parte, se inregistreaza o productivitate redusa si figureaza forta de munca mai putin calificata.

Rata somajului a continuat sa scada in regiune, ajungand la minime istorice, 2,4% in anul 2018, cu aproape 2 p.p. mai mica fata d enivelul national si cu 5 p.p. fata de cel comunitar. Rata somajului in randul tinerilor, desi a scazut fata de perioada anterioara de programare, este in stagnare in ultimii patru ani in jurul valorii de 9% - fiind in continuare necesare masuri de adresare a tinerilor, si in special a categoriei NEET's care nu au un loc de munca si nu urmeaza o forma de pregatire.

Produsul intern brut regional nominal a avut o dinamica pozitiva in perioada analizata, si in special in intervalul 2016-2017, cand pe fondul cresterii consumului individual al populatiei a inregistrat o crestere sustinuta – alimentat de masurile de relaxare fiscala, de ordin bugetar si masurile de politica monetara, si nu in ultimul rand de asteptarile pozitive existente pe piata muncii privind nivelul salariilor.

Astfel, in anul 2017 regiunea avea un produs intern brut total de aprox. 19 miliarde de euro si un produs intern brut pe locuitor de 5.610 Euro, cu peste 40% mai mult decat in 2012 si dublu fata de anul 2007.

Ritmul de crestere din anii mentionati, de 5,8% in 2016 si 7,1% in 2017 este usor superior valorii inregistrate la nivel national. Mai mult, valoarea din 2017 se constituie intr-un maxim al intervalului 2007-2017.

Exprimat in standardul puterii de cumparare, produsul intern brut regional pe cap de locuitor a crescut anual, ajungand pana la valoarea de 11.400 Euro in 2017, cu 7.000 Euro mai putin fata de nivelul mediu national si de 3,7 ori mai mic fata de nivelul din Regiunea Bucuresti-Ilfov. Fata de anul 2012, cresterea a fost cu 2.600 Euro. La nivel judetean se inregistreaza disparitati semnificative privind nivelul de dezvoltare, produsul intern brut pe cap de locuitor variind intre 13.100 Euro in judetul Iasi, respective 10.600 euro in judetul Bacau si 8.200 euro in judetul Botosani, respectiv 7.900 euro in judetul Vaslui.

Evolutia indicelui de disparitate al produsului intern brut in perioada 2012-2017 este caracterizata de stagnare, nivelul fiind in plaja de 61-62%, valoarea din 2017 de 61,5% fiind cu 1 p.p. mai mic fata de anul 2007. Mai mult, nivelul existent este cel mai mic dintre cele 8 regiuni de dezvoltare si la o distanta de 13 puncte procentuale fata de urmatoarea regiune de dezvoltare. In raport cu media comunitara, Regiunea Nord-Est figura cu un indice de disparitate de 39%, in crestere cu 10 p.p. fata de 2011, parte din variatie provenind din diferentele de crestere anuala inregistrate in acest interval dintre regiune si nivelul mediu comunitar – regiunea inregistrand mai ales in ultimii doi ani rate de crestere superioare nivelul mediu comunitar -, iar pe de alta parte din metodologiei de calcul utilizate – exprimarea produsului intern brut pe locuitor in standardul puterii de cumparare.

Decalajele de dezvoltare sunt prezente si la nivel intraregional. Astfel, judetele Iasi si Bacau se plaseaza in mod constant deasupra mediei regionale in ceea ce priveste indicele de disparitate, pentru intreg intervalul analizat – pentru judetul Iasi valorile inregistrate sunt si cu 18 p.p. mai mari fata de nivelul mediu national. In schimb, cele mai mari disparitati (fata de nivelul national) se regasesc la nivelul judetelor Vaslui si Botosani, cu nivele pentru indicele de disparitate sub 50%.

Conform ultimelor date publicate de Comisia Europeana pentru indicatorul care masoara agregat competitivitatea regionala, regiunea Nord-Est performeaza modest, in descrestere de la o perioada la alta, plasandu-se in coada clasamentului. Se considera ca regiunea are vulnerabilitati atat pe component de baza la capitolele de educatie si infrastructura, cat si pe partea de inovare, educatie superioara si formare continua.

Competitivitatea scazuta a regiunii este cauza de nivelul redus al productivitatii muncii - datorat pe contributiei inca modeste adusa de sectorul de cercetare, dezvoltare si inovare, transferului redus si insuficient al rezultatelor obtinute in sectorul productiv cat si capacitatii insuficiente a economiei regionale de a prelua regionale de a prelua rezultatele mentionate. De altfel, la nivel regional, ponderea cheltuielilor realizate de sectorul cercetarii si dezvoltarii s-a redus anual, ajungand in ultimul an pana la un minim de 0,22%.

Dezvoltarea limitata a tehnologiei informatiei si comunicatiilor, cat si gradul redus de penetrare a serviciilor de internet (in special in mediul rural) constituie obstacole in tranzitia catre economia cunoasterii si digitalizare. Astfel, numarul intreprinderilor cu servicii si/sau produse in domeniul tehnologiei informatiilor si comunicatiilor reprezinta doar 8% din totalul national, cu o contributie modesta la cifra de afaceri nationala pe acest segment.

Desi fata de momentul intrarii Romaniei in Uniunea Europeana valoarea totala a investitiilor straine realizate in regiune aproape s-a triplat, fluxurile financiare adresate regiunii in ultimii ani sunt in continua descrestere, reprezentand doar o foarte mica parte din valoarea totala a investitiilor realizate in Romania constituindu-se intr-un real obstacol al procesului de crestere economica.

Productivitatea economica redusa determina si un nivel redus al exporturilor, pana la 5% din valoarea totala a exporturilor romanesti este asigurata de catre regiune – cea mai mare parte a firmelor adresandu-se cu bunurile si serviciile create pietii interne.

In raport cu indicele dezvoltarii umane la nivel local se constata o tranzitie a nivelului de dezvoltare umana pentru toate judetele regiunii in perioada dintre ultimele doua recensamante. In regiune doua judete sunt incadrate in categoria de dezvoltare mediu-inferior, trei judete in categoria medie si un judet in categoria - niciun judet al regiunii nu se regaseste in categoriile dezvoltat sau comprehensiv. Totodata, sunt mai dezvoltate localitatile care se gasesc in proximitatea marilor centre urbane, in special a celor cu o densitate economica ridicata, localitatile care beneficiaza de o mai buna conectivitate cu acestea, respectiv cele care sunt in proximitatea centrelor administrative. Pentru localitatile rurale, distanta fata de cel mai apropiat drum european este un reper important care poate conduce la dezvoltare umana.

In mediul rural locuieste mai mult de jumatate din populatia regiunii, reprezentand aproape doua milioane de persoane. Dintre acestia, peste 600 de mii

figureaza ca fiind ocupati in agricultura-silvicultura. Deseori, o buna parte dintre acestia practica o agricultura de subzistenta, desfasurand activitati pentru gospodarie, neaducatoare de venituri, constituindu-se in forme de autoconsum, necuantificate in produsul intern brut.

Astfel, desi peste o treime din populatia ocupata activeaza in agricultura, aportul ramurii la constituirea produsului intern brut este de numai 10%.

Zonele rurale, in special cele din jumatatea estica a regiunii, sunt inca caracterizate printr-un nivel redus de dezvoltare al infrastructurii de baza si tehnico-edilitare. Gradul redus de modernizare al drumurilor comunale, al drumurilor care asigura conectivitatea cu spatiul urban se constituie intr-un obstacol, determinand o accesibilitate redusa a populatiei la serviciile publice de educatie si sanatate, la locurile de munca din orase. Infrastructura de utilitati este insuficient dezvoltata - cantitativ si calitativ in raport cu populatia existenta -, o proportie ridicata de gospodarii nefiind conectate la retele de alimentare cu apa potabila si retelele de apa uzata.

Totodata, desi in ultimii ani densitatea retelelor de internet de mare viteza a crescut, exista inca numeroase zone albe in spatiul rural care nu beneficiaza de servicii de internet si implicit de acces la servicii tip e-educatie/sanatate/guvernare, etc. Adaugand la toate aceste elemente si oportunitatile reduse pe piata locurilor de munca, obtinem un tablou sugestiv al cauzelor care determina emigrarea tinerilor din mediul rural fie catre alte zone dezvoltate. In plus, o parte din arealele din zona rurala se confrunta cu probleme de mediu - suprafete afectate de fenomenele de panta - eroziune, alunecari de teren si inundatii – conform datelor existente, o treime din suprafata totala afectata a Romaniei figureaza ca localizare in regiunea Nord-Est.

De probleme de atractivitate se confrunta si multe dintre orasele mici si mijlocii ale regiunii ca urmare a unui complex de factori demografici, culturali, economici, sociali si de mediu. In numeroase localitati infrastructura tehnica-edilitara este depasita fizic si moral, iar unele dintre satele arondate nu sunt conectate la retele de utilitati. Accesibilitatea si mobilitatea in interiorul localitatilor este sever limitata de gradul avansat de uzura a strazilor orasenesti, de lipsa infrastructurii pietonale, de insuficienta locurilor de parcare, de lipsa/prezenta redusa a formelor alternative de transport (mersul pe jos, cu bicicleta, cu vehicole electrice). Retelele de iluminat public, in numeroase cazuri nu acopera intreaga suprafata a localitatii, cele existente avand un grad ridicat de uzura.

Lipsa/numarul redus de locuri de munca atractive, a conditiilor de salarizare adecvate, a oportunitatilor de petrecere a timpului liber/agrement, a calendarului de evenimente culturale determina adesea ca numerosi tineri cu studii tertiare sau inalt calificati sa caute oportunitati in alte zone urbane, mai dezvoltate. In aceste conditii, asistam inca la un nivel ridicat al somajului in randul tinerilor, in special in mediul urban – mare parte dintre acestia nefiind inscrisi la programele de formare profesionala sau in sistemul de invatamant.

Asa cum s-a aratat, numeroase zone dispun de oportunitati – potentialul demonstrat al energiilor regenerabile, potential agricol si zootehnic ridicat -, prin gradul lor redus de atractivitate nu reusesc sa atraga investitiile necesare care sa valorifice aceste oportunitati si implicit sa contribuie la crestere economica sustenabila.

In aceste conditii, in numeroase localitati rurale au aparut pungi de saracie formate din persoane care sunt lucratori individuali in agricultura (forma deghizata de somaj), cu un nivel redus sau fara venituri, cu un nivel scazut de calificare – persoane care au o accesibilitate redusa la servicii publice de educatie si sanatate. Practic, trei sferturi din populatia aflata in risc de saracie sau excluziune sociala a regiunii locuieste in mediul rural, iar un sfert dintre acestia il reprezinta tineri intre 15 si 24 de ani.

Regiunea Nord-Est este cea mai saraca regiune din Romania si una din cele mai sarace regiuni din Uniunea Europeana. Desi fata de momentul aderarii Romaniei la Uniunea Europeana a avut loc o scadere usoara a riscului de saracie sau excluziune sociala, nivelul inregistrat in prezent (45%) este foarte ridicat, superior fata de cel national si comunitar. Desi nivelul de deprivare materiala s-a redus continuu datorita cresterii nivelului de trai si remitentelor anuale importante transmise de populatia care lucreaza in alte State Membre, saracia relativa ramane ridicata si constanta – la fiecare trei persoane din regiune exista o persoana care se situaza sub prgaul de saracie.

Nivelul de marginalizare in mediul rural este ridicat, cel mai mare dintre toate regiunile Romaniei, cele mai afectate judete fiind Vaslui, Iasi, Botosani si Bacau. Totodata, marginalizarea din mediul rural este de peste doua ori mai mare decat cea din mediul urban.

Nici la capitolul progres social regiunea nu exceleaza. In raport cu indexul de progres social, regiunea Nord-Est ocupa una din ultimele pozitii din partea de inferioara a listei. Regiunea performeaza doar pentru sapte indicatori: satisfactia in raport cu calitatea apei, nivelul de poluare al aerului, numarul de tineri NEET’s si participarea la educatia pe intreg parcursul vietii. In schimb se inregistreaza o performanta scazuta pentru numeroase sectiuni: inzestrarea locuintelor cu toalete, gradul de colectare al deseurilor, rata sinuciderilor, siguranta pe parcursul noptii, numarul de accidente mortale pe drumurile publice, rata de cuprindere in invatamantul secundar, rata de parasire timpurie a scolii, gradul de interactiune online cu autoritatile publice, protejarea ariilor Natura 2000, probleme de poluare, siguranta la nivel de comunitate si ponderea absolventilor din invatamantul superior.

1.2.3Strategia de dezvoltare a județului Suceava 2021-2027

Strategia de Dezvoltare a Județului Suceava pentru perioada 2021 – 2017 a fost concepută ca un instrument de referință în ceea ce privește formularea unei viziuni pentru dezvoltarea durabilă a județului Suceava în concordanță cu prioritățile județene și regionale asumate la nivel național și european.

Cele două componente importante ale dezvoltării, economia și populația, evidențiază traiectorii de dezvoltare ce pot fi influențate prin formularea unor politici teritorialecare să răspundă nevoilor actuale de dezvoltare. Teritoriul generează imaginea globală care poate contribuisemnificativ la fundamentarea deciziilor de politică publică. Plecând de la realitățile teritoriale, Strategia de Dezvoltare a Județului Suceava se suprapune cu exercițiul financiar al Comisiei Europene pentru alocarea fondurilor nerambursabile și furnizează:

- măsuri și proiecte care să contribuie la creșterea capacității teritoriului de a genera o dezvoltare economică durabilă și implicit de a menține și atrage forță de muncă inovativă;
- modalități de identificare a zonelor care necesită intervenții specifice pentru valorificarea sau protecția capitalului natural și construit;
- căi de asigurare a echilibrului între politicile economice, sociale, de mediu și culturale, în vederea planificării coerente a procesului de dezvoltare, precum și a conservării identității teritoriului.

În Strategia de Dezvoltare a Județului Suceava pentru perioada 2021 – 2027 se pune accent, în principal, pe stabilirea unui set de acțiuni integrate care să abordeze următoarele provocări specifice zonelor urbane: economice, sociale, climatice, demografice și de mediu.

Dezvoltarea economică

Obiectivul general al Strategiei de Dezvoltare a Județului Suceava urmărește creșterea accelerată a PIB, pe baza unei rate de creștere economică superioară mediei regionale și valorificarea durabilă a avantajelor competitive ale Județului Suceava, respectiv capitalul natural, cultural și uman.

La nivelul Uniunii Europene se acordă o importanță deosebită proiectelor de tip „Smart City”/„Smart village”, ce urmăresc tranziția către digitalizare, utilizarea de energie regenerabilă și abordarea metodelor de planificare și management inteligente.

Dezvoltarea socială

Dezvoltarea socială, al doilea aspect cheie al Strategiei de Dezvoltare a Județului Suceava, este direct corelată cu dezvoltarea economică (ex. dezvoltarea economică prin crearea de locuri de muncă poate contribui la scăderea ratei șomajului și la combaterea sărăciei). Un aspect important al dezvoltării sociale este îmbunătățirea capacității serviciilor de învățământ și sănătate, relațiilor dintre starea de sănătate, dezvoltarea economică și progres fiind independente.

Adaptarea la schimbările climatice

Schimbările climatice reprezintă o amenințare globală, iar politicile autorităților locale / județene nu se pot limita doar la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, ci este necesară o atenție sporită asupra politicilor de limitare a vulnerabilității comunității în privința acestor schimbări, din perspectiva unei multitudini de sectoare, precum sectorul de mediu, sectorul social și cel economic.

Este considerată importantă atât întărirea capacității autorităților locale de a răspunde provocărilor în ceea ce privește efectele schimbărilor climatice atât asupra mediului și sectorului economic, cât și asupra comunităților locale.

Obiectivul de Politică 2 OP 2 – O Europă mai ecologică, propune reducerea semnificativă a emisiilor de gaze cu efect de seră, punerea în aplicare a Tratatului de la Paris, precum și accelerarea tranziției sectorului energetic către sursele de energie regenerabilă, aspecte care s-au tradus în diverse obiective specifice asumate de către România pentru următoarea perioadă de programare.

Evoluția demografică

O problemă principală a Uniunii Europene este temporizarea ritmului de scădere a populației combinat cu îmbătrânirea acesteia, principala așteptare privind tendința demografică a Uniunii fiind una de depopulare progresivă, cu un efect negativ asupra politicii de coeziune și a politicilor de dezvoltare a regiunilor.

În România, scăderea ratei natalității, este dublată de o tendință crescută de emigrare a capitalului uman, acesta constituind un aspect critic în elaborarea de politici la nivel local.

Protecția mediului

De o importanță strategică pentru dezvoltarea județului Suceava sunt și aspectele privind calitatea aerului, a apei și a solului, gestionarea spațiilor verzi, a deșeurilor și eficiența energetică. Acestea trebuie redactate atât în cadrul contextului național cât și cel european și trebuie să fie în conformitate cu Pactul Verde European.

Obiectivul central al strategiei este reprezentat de dezvoltarea socio-economică a Județului Suceava și se bazează pe cele cinci principii și obiective de politică promovate de către Uniunea Europeană pentru dezvoltarea orașelor și regiunilor.

Astfel, cele cinci obiective de politică au fost transpuse în obiective specifice de dezvoltare pentru Județul Suceava, dezvoltate în funcție de punctele forte, oportunitățile de dezvoltare și nevoile identificate la nivel județean.

1. Un județ mai inteligent, prin promovarea transformării economice inovatoare și inteligente;
2. Un județ mai verde, cu emisii scăzute de carbon prin promovarea tranziției către o energie nepoluantă și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a adaptării la schimbările climatice și a prevenirii și gestionării riscurilor;
3. Un județ mai conectat, prin dezvoltarea mobilității, a conectivității TIC și a utilităților publice;
4. Un județ mai social, prin protecție și incluziune socială, condiții de muncă echitabile, egalitate de șanse, sistem sanitar performant și acces pe piața forței de muncă;
5. Un județ mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării urbane integrate, a capacității administrative și a inițiativelor locale

Prin strategie se dorește dezvoltarea județului prin valorificarea resurselor locale, astfel încât acesta să devină un pol de referință în domeniul economic, cultural, turistic și cu o bază social-educațională modernă.

1.2.3. Planul de redresare pentru Europa

Planul de redresare pentru Europa amintește despre NextGenerationEU. Nu vorbește numai despre un plan de redresare. Vorbește despre o șansă unică în viață, aceea de a ieși din pandemie mai puternici, de a ne transforma economiile, de a crea oportunități și locuri de muncă în Europa pe care ne-o dorim. Putem să o valorificăm, avem tot ce ne trebuie:viziunea, planul și decizia de a investi împreună 806,9 miliarde EUR*.

Este timpul să trecem la acțiune, să facem Europa mai verde, mai digitală și mai rezilientă!

Bugetul pe termen lung al UE și NextGenerationEU (NGEU – instrumentul temporar conceput pentru a stimula redresarea) vor forma cel mai mare pachet de stimulente finanțat vreodată în Europa. Un cuantum total de 2 018 miliarde EUR va ajuta la reconstruirea Europei în perioada de după pandemia de COVID-19. O reconstrucție prin care Europa va deveni mai ecologică, mai digitală și mai rezilientă.

Noul buget pe termen lung va consolida mecanismele de flexibilitate, pentru a garanta că poate răspunde unor nevoi neprevăzute. A fost proiectat în așa fel încât să răspundă nu numai realităților actuale, ci și incertitudinilor viitoare.

Principalele elemente ale acordului:

Peste 50 % din sumă va sprijini modernizarea, de exemplu prin:

- cercetare și inovare, prin intermediul Orizont Europa
- o tranziție climatică și o tranziție digitală echitabile, prin intermediul Fondului pentru o tranziție justă și al programului Europa digitală
- pregătire, redresare și reziliență, prin intermediul Mecanismului de redresare și reziliență, al rescEU și al unui nou program în domeniul sănătății, „UE pentru sănătate”

În plus, pachetul se concentrează pe

- modernizarea politicilor tradiționale, cum ar fi politica de coeziune și politica agricolă comună, pentru a maximiza contribuția acestora la prioritățile Uniunii
- combaterea schimbărilor climatice, cu 30 % din fondurile UE, cea mai mare pondere din bugetul european de până acum
- protecția biodiversității și egalitatea de gen

Alocările totale din cadrul financiar multianual 2021-2027[1] și din NextGenerationEU, pe rubrici

	CFM	*NextGenerationEU*
1. Piața unică, inovare și sectorul digital	149,5 miliarde EUR	11,5 miliarde EUR
2. Coeziune, reziliență și valori	426,7 miliarde EUR	776,5 miliarde EUR
3. Resurse naturale și mediu	401 miliarde EUR	18,9 miliarde EUR
4. Migrație și gestionarea frontierelor	25,7 miliarde EUR	-
5. Securitate și apărare	14,9 miliarde EUR	-
6. Vecinătate și întreaga lume	110,6 miliarde EUR	-
7. Administrația publică europeană	82,5 miliarde EUR	-
TOTAL CFM	1 210,9 miliarde EUR	806,9 miliarde EUR

NextGenerationEU

NextGenerationEU este un instrument temporar de redresare, în valoare de peste 800 de miliarde EUR, menit să contribuie la repararea daunelor economice și sociale imediate provocate de pandemia de coronavirus. După pandemia de COVID-19, Europa va fi mai verde, mai digitală, mai rezilientă și mai bine pregătită să facă față provocărilor actuale și viitoare.

- Mecanismul de redresare și reziliență: elementul central al instrumentului NextGenerationEU, cu împrumuturi și granturi în valoare de 723,8 miliarde EUR disponibile pentru sprijinirea reformelor și a investițiilor întreprinse de țările UE. Scopul este de a atenua impactul economic și social al pandemiei de COVID-19 și de a face ca economiile și societățile europene să devină mai durabile, mai reziliente și mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile oferite de tranziția către o economie verde și de tranziția digitală. Statele membre lucrează la planurile lor de redresare și reziliență pentru a accesa fonduri din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență.
- Asistența de redresare pentru coeziune și teritoriile Europei (REACT-UE): NextGenerationEU include, de asemenea, 50,6 miliarde EUR pentru REACT-EU. Este vorba despre o nouă inițiativă care continuă și extinde măsurile de răspuns la criză și de remediere a consecințelor crizei prin intermediul Inițiativei pentru

[1] https://ec.europa.eu/info/strategy/recovery-plan-europe_ro - Planul de redresare pentru Europa

investiții ca reacție la coronavirus și al Inițiativei plus pentru investiții ca reacție la coronavirus. Ea va contribui la o redresare ecologică, digitală și robustă a economiei. Fondurile vor fi direcționate către:

- Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)

- Fondul social european (FSE)

- Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane (FEAD) Aceste fonduri suplimentare vor fi puse la dispoziție în perioada 2021-2022.

- NextGenerationEU va suplimenta în același timp fondurile pentru alte programe sau fonduri europene, cum ar fi Orizont 2020, InvestEU, dezvoltarea rurală sau Fondul pentru o tranziție justă (JTF).

Defalcarea NextGenerationEU

Mecanismul de redresare și reziliență (RRF)	723,8 miliarde EUR
din care credite	*385,8 miliarde EUR*
din care granturi	*338,0 miliarde EUR*
ReactEU	50,6 miliarde EUR
Orizont Europa	5,4 miliarde EUR
Programul InvestEU	6,1 miliarde EUR
Dezvoltare rurală	8,1 miliarde EUR
Fondul pentru o tranziție justă (JTF)	10,9 miliarde EUR
RescEU	2 miliarde EUR
TOTAL	**806,9 miliarde EUR**

Comisia Europeană a început să angajeze fonduri în temeiul următorului cadru financiar multianual (bugetul pe termen lung al UE) începând cu 1 ianuarie 2021, în urma adoptării, de către Parlamentul European și Consiliu, a legislației sectoriale specifice relevante, precum și a bugetului anual pentru 2021.

Pe 31 mai 2021, Decizia privind resursele proprii a fost ratificată de toate statele membre, în conformitate cu cerințele lor constituționale. Comisia poate începe acum să finanțeze redresarea economică prin instrumentul NextGenerationEU. Pe 15 iunie 2021, Comisia a colectat 20 de miliarde EUR în cadrul primei sale tranzacții NextGenerationEU.

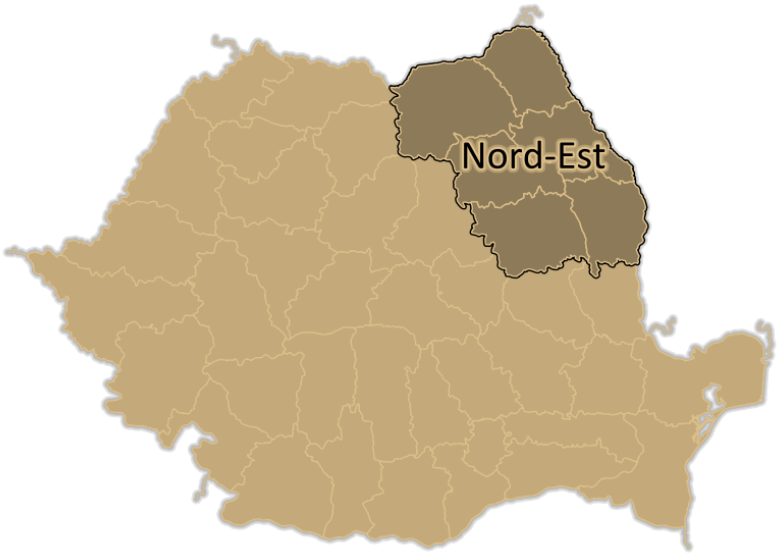
CAPITOLUL 2ANALIZA POTENȚIALULUI COMUNEI MOLDOVIȚA

2.1 Analiza patrimoniului natural

2.1.1. Aşezare geografică. Frontiere

Comuna Moldovița este localizată în județul Suceava, aparținând Regiunii de dezvoltare NordEst.

Județul Suceava face parte din Regiunea de dezvoltare Nord-Est împreună cu alte 5 județe: Iași, Vaslui, Botoșani, Bacău și Neamț.

Județul Suceava este situat în regiunea Moldova, partea de nord-est a României și se învecinează la nord cu Ucraina, la est cu județul Botoșani, la sud-est cu județul Iași, la sud cu județele Neamț, Harghita și Mureș, iar la vest cu județele Bistrița Năsăud și Maramureș.

Județul ocupă circa 4% din teritoriul României, având o suprafață de 8.553 km^2, fiind al doilea ca mărime după județul Timiș.

Din punct de vedere teritorial, județul Suceava are în componență 5 municipii, 11 orașe și 97 de comune cu satele componente.

Comuna Moldovița este în partea nord-vestică a județului Suceava, la aproximativ 650 m altitudine, între 47°41'17" latitudine nordică și 25°32'24" latitudine estică, pe cursul superior al râului cu același nume, în grupa de nord a Carpaților Orientali, respectiv în cadrul Obcinilor Bucovinei, între Obcina Feredeului la vest și Obcina Mare la est.

Comuna se învecinează la nord cu comuna Putna și Brodina, la sud-est cu comuna Sucevița și comuna Vatra Moldoviței, la sud cu comuna Breaza, iar la vest cu comuna Moldova Sulița și Izvoarele Sucevei.

2.1.2. Suprafață. Unități administrativ teritoriale.

Administrativ, comuna este alcătuită din satele Argel, Demacușa, Moldovița (reședință de comună) și Rașca, intravilanul satelorcomponente fiind situat, în cea mai mare parte, pe culoarul depresionar al văii Moldoviței. Suprafața administrativă a comunei este de 291,44 km^2.

Accesul în comună se realizează pe drumul județean DJ 176 Vama (din DN 17)-Strâmtura-Frumosu-Vatra Moldoviței-Moldovița-Rașca-Argel-Dubiusca-Brodina de Jos-Brodina (DJ 209G), cât și pe drumurile comunale, parțial asfaltate, betonate sau balastate. Accesul feroviar spre comuna Moldovița este, în prezent, sistat, calea ferată nemaifiind funcțională în ultimii ani. În stare de funcționare este doar un tronson de cale ferată (10,5 km lungime) cu ecartament îngust, utilizată în scop turistic (Mocănița Huțulca) pe raza localităților Moldovița și Argel.

Caracteristici generale

Nume localități		**Total populație**	**Suprafață totală km2**	**Densitate loc./km^2**
Comună	**Sate și cătune**			
MOLDOVIȚA	Moldovița, Argel, Demăcușa și Rașca	5167	**291,44**	**17,72**

2.1.3. Elemente de delimitare și accesibilitate ale teritoriului

Analiza elementelor geografice de delimitare și accesibilitate ale teritoriului evidențiază următoarele caracteristici ale comunei:

- ***Referințe cardinale***
  - la N, comunelePutna și Brodina;
  - la E, comuna Sucevița;
  - la SE, comuna Vatra Moldoviței;
  - la SV, comuna Breaza.
  - La V, comunele Moldova Sulița și Izvoarele Sucevei

- ***Coordonate geografice***
  - $25^{0}32'24''$ longitudine estică;
  - $47^{0}41'17''$ latitudine nordică.

- ***Orașe apropiate***
  - Orașul Gura Humorului – 35 km;
  - Municipiul Câmpulung Moldovenesc – 30 km;
  - Municipiul Rădăuți – 53 km.

Accesul în localitatea Moldovița se poate face rutier:

- pe D.J. 176 ce începe la intersecţia cu DN 17A, Câmpulung Moldovenesc –Sucevița – Rădăuți, aflată la 24 km de Municipiul Câmpulung Moldovenesc; Acest drum asigură conexiunea între localitățile Vama și Brodina, are o lungime de 46 km, are 1 bandă pe sens, este asfaltat și se prezintă în condiții bune.

Planul stradal din interiorul comunei cuprinde străzi şi uliţe de categoria a III-a şi a IV-a, cu lăţimi carosabile variabile, între 3,5 şi 7m, unele necesitând lucrări de consolidare, în special în lungul pâraielor, inclusiv refacerea unor poduri şi podeţe.

Rețeaua de drumuri de pe teritoriul comunei Moldovița este completată de drumurile comunale, mai exact 3 drumuri comunale:

• **D.C. 32B** (racord din D.J. 176 - satul Moldovița spre sat Demacușa) are o lungime de 4 kilometri.

• **D.C. 32C** (racord din D.J. 176 – satul Moldovița) are o lungime de 3,6 kilometri.

• **D.C. 32D** (racord din D.J. 176 – satul Moldovița) are o lungime aproximativă de 3,6 kilometri.

Înafară de drumurile comunale enumerate anterior, mai există o serie de drumuri de exploatare sau drumuri forestiere, neasfaltate, ce fac legătura între sate și zonele forestiere sau cele agricole.

În ceea ce privește accesibilitatea, putem spune că localitățile comunei Moldovița se caracterizează printr-o accesibilitate medie, la care contribuie atât starea drumurilor (D.J. 176 este asfaltat, la fel și D.C. 32B, D.C. 32C și D.C. 32D sunt asfaltate), iar restul drumurilor se află în proces de modernizare prin asfaltare.

Referitor la drumurile comunale și sătești, acestea au îmbrăcăminte de piatră și pământ, devenind impracticabile în timpul perioadelor ploioase atât pentru traficul auto cât și pentru traficul pietonal, impunându-se pietruirea și asfaltarea acestora.

Starea necorespunzătoarea a drumurilor publice rezultă și din absența rigolelor laterale de preluare a apelor meteorice, sau, acolo unde acestea sunt colmatate, făcând astfel imposibilă scurgerea apei de pe suprafața carosabilă.

Un aspect pozitiv este faptul că, în comuna stațiile de călători sunt amenajate, acoperite, astfel că persoanele ce necesită acces la transportul public de persoane sunt protejate de intemperii și vânt.

În interiorul localității drumul județean D.J.176 nu este prevăzut cu trotuare pietonale, circulația pietonală făcându-se pe marginea părții carosabile, acest lucru îngreunând deplasarea pietonală dar și cea carosabilă și pune în pericol siguranța pietonilor, în special a copiilor.

Căi de circulație feroviară:

Teritoriul comunei Moldovița este tranzitat de o linie de cale ferată simplă neelectrificată pe ruta Vama – Argel, momentan închisă dar și o linie de cale ferată îngustă folosită exclusiv în scop turistic pe ruta Moldovița – Argel de către renumita garnitură „Mocănița Moldovița”.

Transport aerian

Cel mai apropiat punct de trafic aerian este aeroportul internațional ”Ștefan cel Mare”, localizat în Salcea Suceava, la o distanță de 84 km de comuna Moldovița.

În prezent pe aeroportul din Suceava operează compania Tarom, Wizzair, Blueair, Ryanair, Tui fly precum și curse charter către destinații de vacanță în sezon.

Aeroportul oferă:

- servicii de vamă și frontieră permanente;
- facilități generale de tip cargo(coletărie).

Actualmente, aeroportul ”Ștefan cel Mare” din Salcea, Suceava a fost modernizat în cadrul unui proiect de modernizare.

Îmbunătățirile aduse sunt:

- mărirea pistei de decolare/aterizare la 2460 m, cu o lățime de 45 m cu acostamente de 2x7,5m;
- modernizarea căilor de rulare, care vor avea lungimea de 120 m și lățimea de 25m+acostamente;
- modernizarea platformei de îmbarcare, care va avea lungimea de 290m, lățimea de 75m;
- modernizarea sistemului de balizaj;
- construirea unui turn de control;
- sistem de iluminat reglabil.

Prin modernizarea aeroportului se permite aterizarea și decolarea avioanelor destinate transportului de mărfuri cu o încărcătură de până la 150 tone față de 80 tone

cât era maxim permis înainte. De asemenea, după modernizare, pe aeroport pot ateriza avioane cu o capacitate de 350 de pasageri, de tipul Boeing 767.

- ***Puncte de trafic vamal:***

Apropierea față de punctele vamale între Suceava, România și Ucraina și Moldova:

- În regim de trafic internațional:

-Siret-Tereblecea (r. Adâncata, rutier);

-Vișcani-Vadu Siret(r. Adâncata, feroviar).

- În regim de mic trafic: (calcul)

- Ulma-Rusca (r. Putila, rutier – momentan închis)
- Vicovu de Sus-Crasna (r. Storojineț, rutier – momentan închis);
- Izvoarele Sucevei-Șipotele Sucevei (r. Putila, pietonal – momentan închis);
- Climăuți-Fântâna Albă(r. Adâncata, pietonal);
- Vășcăuți-Volcinețul Nou(r. Adâncata, pietonal).

Apropierea comunelor fața de punctele vamale de trafic internațional:

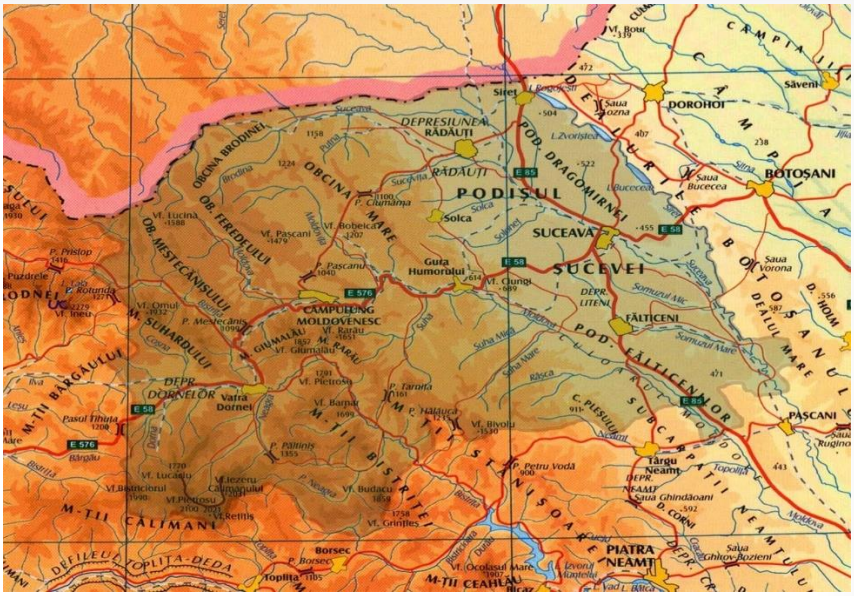
- Moldovița - Siret: 73 km;
- Moldovița - Sculeni: 202 km.

2.2. Relieful

Teritoriul județului Suceava este caracterizat printr-o mare varietate a formelor de relief explicată și de dimensiunea sa vastă.

Raportat la marile unităţi geografice ale ţării, teritoriul judeţului se suprapune parţial Carpaţilor Orientali și Podișului Sucevei. De la vest către est, relieful înregistrează o scădere treptată în altitudine, tipurile de forme orientându-se în fâșii cu direcţie nord-sud și în general paralele între ele. Acest fenomen apare pregnant cu deosebire în regiunea montană.

Formele predominate de relief sunt de munte, dealuri și podișuri.

În ansamblu, teritoriul judeţului cuprinde două importante unităţi de relief:

-regiunea montană – 65,4% munţi cu înălțimi între 800 si 2.100 m – 5.593;

-regiunea de podiș – 34,6% podiș și dealuri subcarpatice – 2.960.

Zonele montane ocupă 2/3 din teritoriul judeţului și este caracterizată de păduri întinse și pajiști naturale, bogate resurse balneo - turistice. Regiunea montană include Carpaţii Orientali reprezentaţi prin Munţii Bârgăului, parţial Munţii Călimani, Obcinele Bucovinei (Obcina Mestecăniș, Obcina Feredău, Obcina Mare), Munţii Bistriţei (Muntele Rarău, Muntele Giumalău, Muntele Bârnaru, Muntele Budacu) și Munţii Stânișoarei (doar muntele Sutra).

Și depresiunile ocupă o pondere mare, cea mai importantă fiind Depresiunea Dornei. Aceasta este de origine tectonică și de baraj vulcanic, se desfășoară la 800 – 900 m și are două compartimente: Dorna si Neagra Sarului, în care există lunci, terase, dealuri piemontane și turbării.

Zonele de podiș și dealuri subcarpatice sunt reprezentate prin podișul Sucevei și Subcarpaţii Neamţului, cu altitudini cuprinse între 300 și 500 m.

Comuna Moldovița este amplasată predominant în zona de munte, în depresiunea Obcina Feredeului și Obcina Mare.

Obcinele Bucovinei sunt compuse din Obcina Mestecăniș, Obcina Feredeu și Obcina Mare.

O altă trăsătură generală a reliefului o reprezintă paralelismul culmilor și văilor pe direcția NV-SE, direcție coordonată cu cea a componentelor structurale. Versanții, care ocupă peste 70% din spațiul Obcinelor Bucovinei, se găsesc, in cea mai mare parte într-un echilibru relativ stabil, întrucât procesele gravitaționale sunt mult atenuate de învelișul vegetal al pădurilor și pajiștilor.

Altitudinea medie a culmilor principale scade de le vest la est, fiind sub 1400m în Obcina Mestecănișului, între 1300-1200m în Obcina feredeului și în jur de 1100m în Obcina Mare.

Altitudinile minime, medii și maxime în comună sunt următoarele: minimă (600m), medie (900m) și maximă (1486m).

Geologia

Comuna Moldovița se înscrie în partea de est a flișului, denumită flișul extern, Obcina Feredeului corespunde cu zona flișului cretacic și cu partea internă a internă a flișului paleogen iar Obcina Mare corespunde cu flișul paleogen, marginal. Alcătuirea litologică a flișului extern este mult mai variată: gresii, conglomerate, argile, marne, calcare, silicolite, bitumolite, etc., fiind puternic cutat și separat în trei pânze: Audia, Tarcău și Vrancea.

Obcina Feredeului se suprapune, în cea mai mare parte, pe pânza de Audia, alcătuită din depozite cretacice (argile și marne negre, gresii cuarțoase, sferosiderite, argile roșii și verzi) li paleocen-eocene (gresia micacee de Prisaca). Acestea din urmă, cât și cele cuarțoase, fiind roci dure ce se înscriu pregnant în relief. Abruptul accentuat de 300-400 m, prin care Obcina Feredeului domină Culoarul depresionar al Moldovița, corespunde frunții unității de Audia, care, pe planul faliei cu același nume, încalecă peste compartimentul mai coborât al flișului senonian-paleogen de la est (unitatea de Tarcău). Din punct de vedere geomorfologic, acest abrupt este o mare frunte de monoclin și nu un relief tectonic de abrupt de falie. Această frunte de monoclin se menține în relief cu o claritate impresionantă în lungul contactului dintre Obcina Feredeului și Culoarul larg al Moldoviței.

Obcina Mare corespunde părții estice, înălțate a flișului senonian-paleogen și este formată dintr-un complex de culmi monoclinale, paralele pe direcția structurală. Culmile sunt mai distanțate și mai independente în cadrul întregului, astfel că putem deosebi următoarele subunități: Obcina Moldovița, ulucul depresionar Ciumârna-Săcrieș, culmea principală a Obcinei Mari și Obcinele Humorului.

Depresiunea Moldoviței are ca punct de plecare un fenomen structural-tectonic, rezultat din înălțimea mai puternică a sectorului frontal al pânzei de Tarcău, efect al mișcărilor moldavice ce s-au accentuat în timpul mișcărilor sarmato-pliocene. În formarea acestei depresiuni, un rol important l-au jucat formațiunile oligocene în facies de Fasaru (gresia de Fusaru, gresia curbicordicală) care au cea mai largă răspândire și care având o rezistență mai slabă au permis sistemului hidrografic al Moldoviței este o depresiune tectono-erozivă, înălțarea și eroziunea diferențiată fiind cauzele realizării ei.

Sub aspectul raporturilor de structură geologică, cursul longitudinal al Moldoviței, pe cuprinsul comunei, prezintă două sectoare distincte:

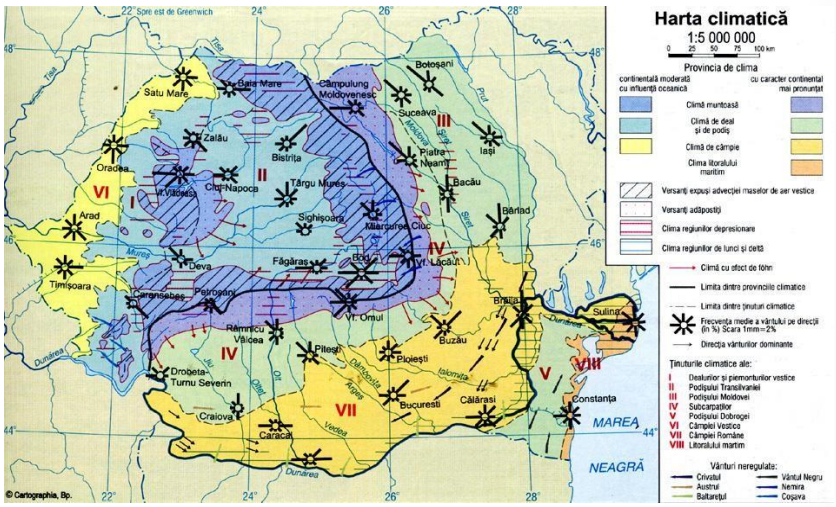
- Sectorul Rașca, în partea nordică (între confluența cu pârâul Rașcova și confluența cu pârâul Putna), unde Moldovița curge, pe o distanță de 8 km, în lungul anticlinalului Moldovița, cu gresie eocenă în ax. Valea este relativ îngustă (400-500 m), cu terase slab dezvoltate și limitată de versanții abrupți;

• Sectorul Moldovița, lung de 12 km, sector de vale sinclinală în care Moldovița își lărgește apreciabil valea (în medie 1,5 km), pe seama gresiilor micacee, friabile, din umplutura sinclinalului și este însoțită de terase întinse, cu fânețe, culturi și așezări urbane.

2.3. Clima

Spaţiul geografic al judeţului Suceava se înscrie aproape în egală măsură sectorului cu climă continentală (partea de est) și cu climă continental – moderată (partea de vest).

Ca urmare a reliefului variat ce cuprinde dealuri, podișuri, depresiuni, varfuri muntoase și clima oscilează între clima muntoasă cu caracter continental mai pronunțat la clima mai ”blândă”, de deal și podiș.

Din punct de vedere climatic, comuna Moldovița, parte a Obcinilor Bucovinei este situată spre extremitatea nord-estică a provinciei central-europene, cu un climat temperat-moderat-continental și unele influențe ale climatului continental din est și ale celui subbaltic (boreal) din nord. Prin altitudinea pe care o are comuna, aceasta se include în etajul climatic al munților mijlocii de la periferia acestei provincii, caracterizată printr-un climat temperat-boreal-montan.

Obcinile Bucovinei sunt cuprinse între izotermele anuale de 6O C în estul și sud-estul regiunii și 2O C culmile mai înalte în nord-vest. Izoterma de 6O C marchează, cu aproximație, contactul Obcinelor Bucovinei cu Podișul Sucevei, insinuându-se pe văile principale destul de adânc în interiorul muntelui. Izoterma de 2O C formează enclave reduse corespunzătoare vârfurilor mai înalte de 1400 m din Obcina Feredeului și Obcina Mestecănișului.

Temperaturile medii ale lunilor celor mai calde (iulie-august) sunt în jur de 15O C (cu variații între 17O C pe văile din SE și 12O – 13O C pe culmile mai înalte din NV), iar cele mai reci (decembrie-februarie) în jur de -5O C (cu variații spațiale între -4O și -6O C).

Situația climatică mai deosebită se regăsește în depresiunile din spațiul Obcinelor, respectiv și în depresiunea Moldovița, care, fiind bine adăpostită de culmile din jur, se caracterizează prin frecvente stări de calm atmosferic, ce totalizează 35-40% din timpul

anului. În sezonul rece, însă, mai ales în condițiile de cer senin, el favorizează coborârea, acumularea și staționarea aerului rece pe fundul depresiunilor, determinând acele inversiuni, cu temperaturi foarte scăzute, mai scăzute decât pe culmile muntoase din împrejurimi.

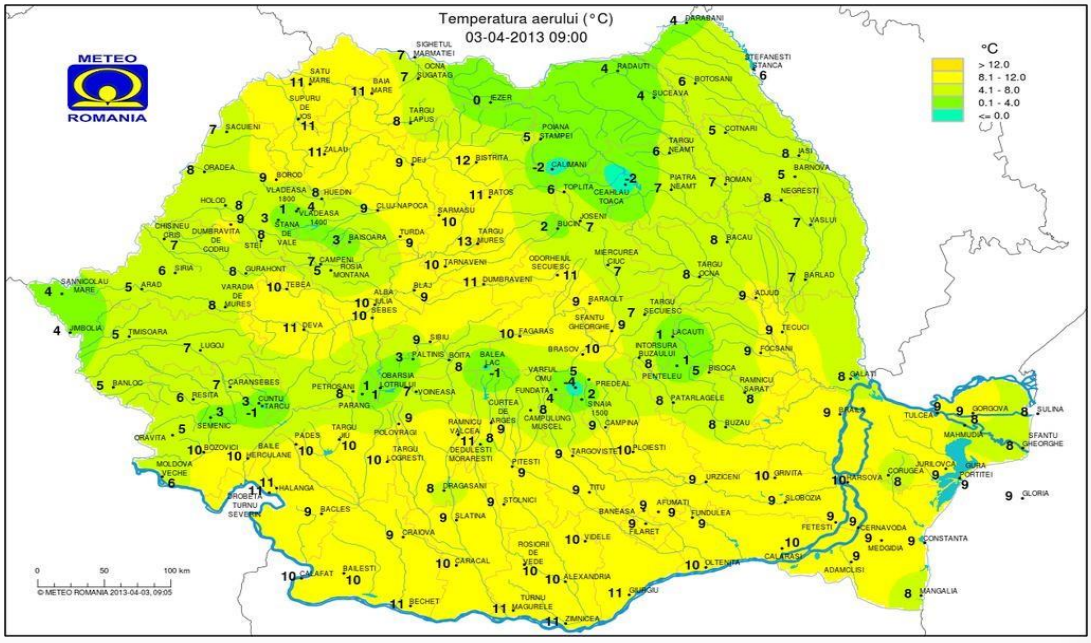
Direcția vânturilor este coincidentă cu direcția Obcinelor și a principalelor văi, ceea ce explică predominanța vânturilor dinspre N-V, care pe plan local se poate modifica în funcție de configurația reliefului. Vânturile din sectorul estic au o frecvență și durată redusă. În zonă sunt prezente și brizele de munte, cele de dimineață ridică cețurile de pe fundul văilor și ledispersează în atmosfera înaltă, cele de seară au caracter descendent și generează pe văi aerosoli și ioni negativi.

Precipitațiile atmosferice, ca și cantitatea medie, în Obcinile Bucovinei sunt în jur de 850 mm. Spațial, precipitațiile medii variază de la sub 700 mm, la contactul cu Podișul Sucevei, până la 1000 mm în NV regiunii. În altitudine, cantitatea de precipitații variază de la sud 700 mm pe fundul văilor și depresiunilor din partea sudică și sud-estică a Obcinilor, la circa 850 mm pe Obcina Mare și la 960 mm pe Obcina Feredeului. Scăderea precipitațiilor de la 1000 mm în NV la 700 MM în SE este o consecință a advecției maselor predominante de aer și a scăderii altitudinii reliefului în această direcție.

În ceea ce privește precipitațiile, ca element de mare importanță în dinamica alunecărilor actuale, menționăm că 50% din ploi cad în sezonul cald, generând o umiditate ridicată a deluviilor și favorizând declanșarea alunecărilor de teren. Cele mai mici cantități de precipitații se înregistrează în luna februarie, iar cele mai bogate în intervalul mai-iulie, când se realizează circa 45% din cantitatea anuală de precipitații. Zăpada este prezentă din noiembrie până în aprilie și are în medie 30-50 cm.

Temperatura

Temperaturile medii ale lunilor cele mai calde, iulie – august, sunt în jur de 18,1^0 C, iar a celor reci, decembrie – februarie, în jur de – 5,1^0 C.

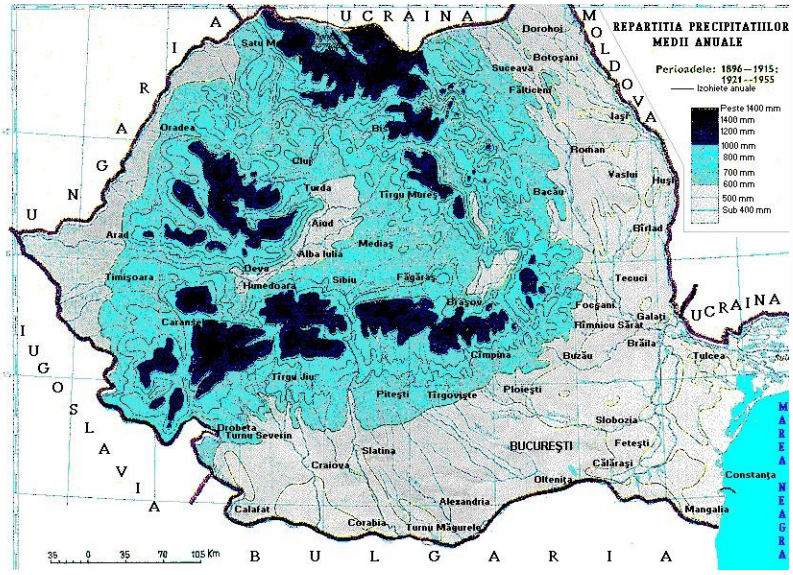
- temperatura medie anuală variază între 6 și 8 grade C;

➢ ***Vânturile***

- direcția vânturilor este predominantă dinspre N-V, cele de E și NE având o frecvență mai redusă. Pe plan local, vânturile de NE aduc în anotimpul cald aer uscat și fierbinte, pe când în anotimpul rece aduc mase de aer rece și umed.

➢ ***Precipitațiile***

- cantitatea medie de precipitații în comună este de 750 l/m^2;
- precipitațiile medii anuale, în micro-regiunea din care face parte, variază între 550 l/m^2 în zona de est și 650 l/ m^2 în zona de nord – vest;
- cele mai mici cantităţi de precipitaţii se înregistrează în luna februarie, iar cele mai bogate în intervalul mai-iulie, când se realizează circa 45% din cantitatea anuală de precipitaţii;

Rețeaua hidrografică a întregului județ însumează 3092 km și aparține în totalitate bazinului hidrografic Siret datorită configurației generale a reliefului. Densitatea rețelelor hidrografice este de 0,361 km râu/km ^{2}, valoare superioara celei medii pe țară.

2.4. Rețeaua hidrografică

Râurile de pe teritoriul județului Suceava sunt Siret, Suceava, Moldova, Bistrița, Somuzu Mare, Dorna. Dintre acestea, râul Dorna este afluent al râului Bistrița, restul fiind afluenți ai râului Siret. Râul Siret are 26,47% din lungimea totală pe teritoriul județului Suceava.

Cursurile râurilor Somuzu Mare și Dorna aparțin integral județului Suceava, iar râul Suceava, care izvorăște pe teritoriul județului Suceava, are confluență cu râul Siret imediat la ieșirea din județ.

Suprafața totală a luciilor de apă din județ este de 5542,63 ha, reprezentând 0,65% din suprafața totală a județului, din care 5056,622 ha ape curgătoare și 486,008 ha lacuri.

Apele stătătoare constau din lacuri antropice amenajate în scopuri complexe: rezerve de apa industrială și potabilă, apărare împotriva inundațiilor, piscicultură etc. Cele mai numeroase acumulări antropice sunt cele 6 iazuri piscicole din lungul râului Somuzu Mare.

Apele de suprafață

Râurile și pâraiele de pe teritoriul comunei Moldovița sunt puternic influențate de caracteristicile climei temperat – continentale, având volum mare în timpul primăverii, când se topesc zăpezile, sau/și vara și toamna, în perioadele cu ploi abundente.

Din punct de vedere hidrografic, teritoriul comunei Moldovița se află în cadrul bazinului hidrografic Siret. Astfel, toate cursurile de apă de pe teritoriul comunei aparțin bazinului hidrografic al râului Siret.

Principala sursă care alimentează rețeaua hidrografică a comunei Moldovița o reprezintă apa meteorică rezultată din ploi și zăpezi, aceasta făcând ca regimul de scurgere să se caracterizeze prin frecvente și accentuate variații de nivel și de debit.

În anotimpul de vară se înregistrează cea mai mare frecvență a apelor mari, care sunt condiționate de ploile cu caracter torențial. Perioada apelor mici este îndelungată, începând de la sfârșitul verii și până la începutul primăverii, ca urmare a scăderii accentuate sau chiar a lipsei totale a precipitațiilor care determină o scurgere foarte scăzută, în cursul căreia se plasează și cele mai mici debite din întregul an. De aceea unii afluenți de mici dimensiuni au scurgere intermitentă (seacă în timpul perioadelor de secetă).

Principalele cursuri de apă care străbat teritoriul comunei Moldovița sunt Râul Moldovița și pâraiele Demăcușa (Peteac), Săcrieș (Putna), Rașca (Rașcova), Lunguleț, Argel, Dubu.

Râul Moldovița traversează integral comuna cu același nume pe o direcție generală nord-sud. Râul izvorăște din muntele Vejeu (Obcina Feredeului) și traversează comuna prin centrul acesteia, paralel cu DJ 176, astfel traversând și toate satele componente ale comunei. Râul Moldovița este cel mai important afluent al râului Moldova din zona montană, drenând versanții nord-estici ai Obcinei Feredeului, prin intermediul afluenților sai.

Albia minoră a râului Moldovița are un profil sinuos, cu meandea și despletiri sectoriale, fiind adâncită în aluviuni. Aluviunile din patul albiei majore sunt formate din pietrișuri și bolovănișuri cu interspațiile umplute cu nisip. Prin eroziune laterală, râul Moldovița subminează bazele versanților mai abrupți cu care interacționează. Pe stânga Moldoviței, pe teritoriul comunei, eroziunea laterală acționează asupra patului gros de aluviuni. Frecvent, prin eroziune laterală, sunt secționate agestrele formate la debușarea torenților aferenți.

Albia majoră a râului Moldovița reprezintă a doua treaptă morfologică ce urmează, altitudinal, albiei minore. Generic, albia majoră reprezintă cea mai tânără formă de relief din cuprinsul văii. Morfologia de ansamblu, cât și cea de amănunt a a biei majore este rezultatul evoluției continue a râului, în tendința realizării profilului său de echilibru; sectoarele diferite altitudinal ale profilului transversal reflectă stadii de evoluție atinse de râu. Albia majoră este asimentrică, cu o dezvoltare mai amplă a teraselor pe partea stângă a râului; pe afluenți albia majoră este slab dezvoltată.

Suprafața bazinului său este de 653 km2, iar altitudinea medie a acestuia este de 814 m. Panta medie a Moldovița este de 15m/km, cu variații de la peste 47%0 în sectorul superior (Roșoșa), la 6,2%0 în sectorul Argel-Rașca, 1,5%0 între Rașca-Demăcușa și circa 5%0 între Moldovița și Vama.

Alimentarea râurilor este predominant superficială (peste 60% din ploi și zăpezi), cea subterană fiind moderată (20-40%). Între sursele de alimentare superficială, ponderea cea mai mare o au ploile (60-80%), zăpezile fiind mai puțin abundente (20-40%), dar mai

persistente decât în alte regiuni carpatice, consecință a temperaturilor nevative de mai lungă durată.

Râul Moldovița curge tot timpul anului, debitul fiind însă variabil în funcţie de precipitaţii. Astfel în perioadele ploioase ale anului, sau după topirea bruscă a zăpezilor de pe versanţi, pe văi se produc viituri care dau naştere la eroziuni de maluri, sau chiar prăbuşiri de taluze şi inundaţii. Datorită acestui fapt se impune, în multe zone, necesitatea de consolidare şi ameliorare a malurilor, cât şi regularizarea albiilor.

Cei mai importanți afluenți de pe raza comunei Moldovița sunt: Argel, Lunguleț, Demăcușa (Petac), Dubu, Rașcova (Rașca), Săcrieș (Putna).

Argel – afluent de dreapta, izvorăște de la 1300 m, cursul său fiind paralel cu cel al Moldovei superioare. Debușează în Moldovița la 775 m altitudine. Panta hidraulică este de 525 m. Are o lungime de 13 km și curge la nord de Obcina Curmăturii. Coeficientul de sinuozitate al râului este de 1,20.Bazinul hidrografic însumează o suprafață de 46 km2, deține o formă alungită și are o valoare a factorului de formă de 0,27. Altitudinea medie a bazinului este de 1023 m.

Dubu – afluent de stânga, izvorăște de la 980 m și după o lungime de 6 km debușează în râul Moldovița la 770 maltitudine. Panta hidraulică are o valoare de 210 m, Coeficientul de sinuozitate al râului este de 1,33. Bazinul hidrografic însumează o suprafață de 14 km2 și factorul de formă prezintă o valoare de 0,38 ceea ce conferă bazinului o formă alungită.

Rașcova (Rașca) – afluent de dreapta, izvorăște de la 940 m și debușează în Moldovița la o altitudine de 700 m. Panta hidraulică are o valoare de 240 m. Cursul are o lungime de 7 km. Coeficientul de sinuozitate al cursului principal este de 1,09. Suprafața bazinului hidrografic are o valoare de 21 km2 și a factorului de formă este de 0,42 ceea ce indică existența unui bazin cu alungire slabă, Altitudinea medie a bazinului hidrografic este de 961 m.

Lunguleț – afluent de dreapta, izvorăște de la 940 m și debușează în Moldovița la o altitudine de 700 m. Panta hidraulică are o valoare de 240 m, Lungimea cursului principal este de 6 km și valoarea coeficientului de sinuozitate se ridică la 1,18. Bazinul hidrografic prezintă o suprafață de 9 km2 și valoarea factorului de formă este de 0,25 ceea ce îi conferă un caracter alungit. Altitudinea medie a bazinului este de 895m.

Săcrieș (Putna) – afluent de stânga, izvorăște de la 1040 m și după ce străbate 12 km confluează cu Moldovița la o altitudine de 678 m. Panta hidraulică are o valoare de 362 m, Coeficientul de sinuozitate este de 1,39. Suprafața bazinului este de 5 km2 și valoarea factorului de formă se ridică la 0,24, fapt pentru care acesta prezintă o formă alungită. Altitudinea medie a bazinului este de 910 m.

Petac – afluent de stânga al Demăcușei, izvorăște de la 1240 mși confluează la 695 m altitudine. Panta hidraulică are o valoare de 545 m. Are o lungime de 12 m. Bazinul hidrografic însumează o suprafață de 42 km2 și valoarea factorului de formă este de 0,29 și prin urmare deține un caracter alungit.

Se remarcă faptul că majoritatea afluenților râului Moldovița prezintă o diferență de nivel (pantă hidraulică) între izvoare și punctul de denudare foarte mare (400-500 m). Precipitațiile sunt bogate (700-800 mm) și evapotranspirația redusă (500-600 mm), ceea

ce determină un coeficient de scurgere ridicat. Ca urmare acestui fapt arteerele hidrografice dețin ape bogate cu viteze mari. Specificul de bază este torențialitatea, de unde și pagubele materiale importante pe care le produc foarte des. Se impun lucrări de apărare contra revărsărilor.

Regimul hidrografic al cursurilor de apă de pe teritoriul comunei Moldovița este torențial, caracterizat prin creșteri de nivele și debite primăvara și prin scurgeri minime în anotimpul de iarnă. Apele mari se produc la începutul primăverii, atunci când se înregistrează și cele mai mari debite zilnice, care au valori diferite de la un an la altul. Viiturile sunt condiționate de ploile cu caracter torențial.

Apele subterane

Apele subterane freatice sunt cantonate aproape de suprafață mai ales în depozitele permeabile din glacisuri, conuri de dejecție, aluviunile luncilor și a teraselor de versant.

În luncile cu depozite aluvionare mai groase și extinse ale Moldoviței orizonturile freatice bogate sunt cantonate la adâncimi variabile, între 1 și 5 m, în depozitele aluvionare fine și grosiere. În unele sectoare pânza freatică se află aproape de suprafață datorită substratului argilos care este impermeabilizat prin umezire continuă, din rețeaua de suprafață sau din precipitații.

În lunci, pânzele freatice se întâlnesc se întâlnesc până la cca. 4 m adâncime, datorită litologiei stratificate eterogene, cu orizonturi alternante, permeabile și impermeabile.

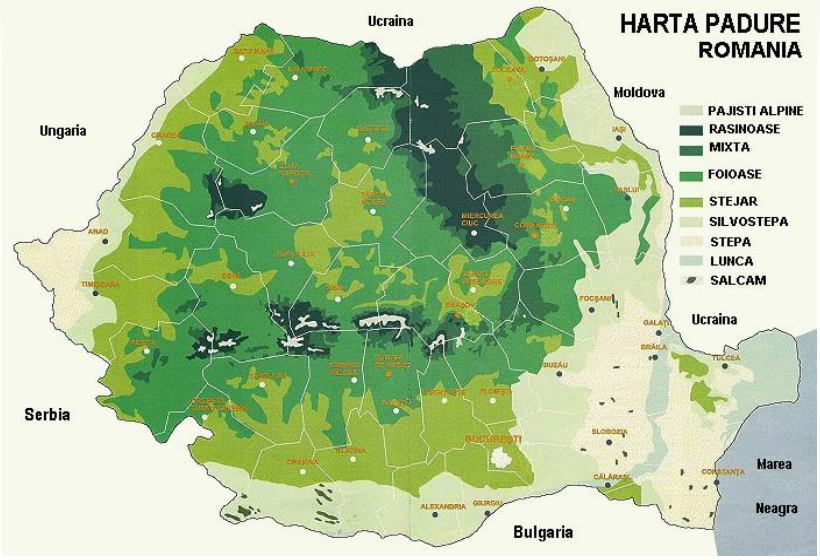
Pe versanți, apa subterană se situează la adâncimi de cca. 2 – 8 m, fiind o sursă importantă de alimentare a rețelei hidrografice permanente. În anumite condiții de contact morfometric, litofacial și microtectonic, apa subterană poate fi cantonată la adâncimi mari, între 16 – 20 m, ca în lungul liniei de contact a culoarului depresionar cu versanții Obcinei Moldoviței și între 8 – 9 m la contactul cu formațiunea de Vinețișu. Cel mai adesea, adâncimea la care sunt stratificate pânzele fratice variază între 2,5 – 4 m în lunci și coboară până la 5 – 7 m pe podul teraselor inferioare.

2.5. Vegetația și fauna

Vegetația

Vegetația caracteristică din județul Suceava este determinată de formele de relief și climă. Aceasta diferă și este dispusă etajat dinspre zona de podiș spre zona de munte.

Având în vedere forma predominantă de relief și anume cea muntoasă, ponderea cea mai mare a vegetației este constituită din păduri de conifere și foioase.

Teritoriul comunei Moldovița se identifică cu cel al Obcinelor Bucovinei, prin urmare personalitatea este conferită de vegetația caracteristică Obcinelor.

În cadrul Obcinelor Bucovinei, pădurile și poienile ocupă aproximativ 75% din suprafață. Specia predominantă din aceste păduri este molidul (Picea abies). Ponderea acestor specii în suprafața pădurii depinde de etaj. Astfel, fagul și bradul domină partea de est a Obcinelor Mari, urmate de molid.

Alte specii întâlnite sunt mesteacănul (Bettula verrucosa), plopul (Populus tremula), paltinul (Acer pseudoplatanus), scorușul (Scorbus acupatia), ulmul (Ulmus montana), frasinul (Fraximus excelsior), teiul pucios (Tilia cordata), iar în văi apar și gorunul (Quercus petraea), carpenul (Carpinus betulus), teiul alb (Tilia tomentosa), arțarul (Acer platanpoidos).

Zona molidului are o largă dezvoltare în partea vestică a Obcinelor, respectiv pe culmea și versantului vestic al Obcinei Feredeului, în culoarul depresionar Moldova-Sadova și în toată aria Obcinei Mestecănișului. Participarea izolată a altor specii de arbori nu afectează autoritatea molidului. Astfel, fagul și bradul se insinuează ceva mai frecvent în partea sudică a zonei. Pinul apare izolat pe calcare, dolomițe, gresii și microconglomerate. Mesteacănul se găsește frecvent în rarișt naturale sau parcele de molid exploatate. Paltinul, scorușul, arinul verde au apariții sporadice, iar larita și zada apare numai în câteva puncte.

La momentul actual 97,95% din teritoriul comunei Moldovița este ocupat de pajiști și păduri, zona din care face parte fiind una dintre cele mai întinse domenii de pădure.

În cadrul pădurilor, ponderea cea mai mare din compoziție este deținută de rășinoase cu un procent de 80-90%, urmată de foioase, reprezentate în mare parte de fag cu o pondere de 8%. Celelalte esențe dețin doar un procent de 2% din ponderea pădurilor.

Pădurile de conifere sunt formate în mare parte din molid și corespund întregului spațiu forestier al zonei.

Pajiștile formate din pășuni și fânețe ocupă 13,59% din suprafața comunei, ceea ce permite dezvoltarea sectorului zootehnic.

În cadrul florei din comună se întâlnesc și plante medicinale, dar și plante rare, precum: arnica (Arnica montana), ciubotica cucului (Primula elatior), pojarnița (Hipericum perforatum), cimbrișor (Tymus vulgaris), mușețel (Chamololla recutita) etc.

În ceea ce privește suprafața arabilă a comunei, aceasta însumează doar 492 ha, reprezentând 1,68% din suprafața totală a comunei. Culturile agricole din această comună sunt în general restrânse și se întâlnesc preponderent în depresiuni, văi sau pe versanții însoriți.

Fondul funciar - este constituit din terenurile de orice fel, indiferent de destinatie, de titlul pe baza caruia sunt detinute sau de domeniul (public, privat, cooperatist, obstesc etc.) din care fac parte.

Repartizarea suprafețelor de păduri și pajiști la nivelul comunei Moldovița este prezentată în tabelul de mai jos:

Repartizarea suprafeței

Comuna	Suprafața totală (ha), din care:	Pajiști (ha)		Pădure (ha)
		Pășune	Fânețe	
Moldovița	24924	1693	2269	19925

La momentul actual, 79,94% din teritoriul comunei Moldovița este ocupat de Pădure, zona din care face parte fiind una dintre cele mai întinse domenii de pășuni.

În cadrul Obcinelor Bucovinei, pădurile și poienile ocupă aproximativ 75% din suprafață. Specia predominantă din aceste păduri este molidul (Picea abies). Ponderea acestor specii în suprafața pădurii depinde de etaj. Astfel, fagul și bradul domină partea de est a Obcinelor Mari, urmate de molid.

Alte specii întâlnite sunt mesteacănul (Bettula verrucosa), plopul (Populus tremula), paltinul (Acer pseudoplatanus), scorușul (Scorbus acupatia), ulmul (Ulmus montana), frasinul (Fraximus excelsior), teiul pucios (Tilia cordata), iar în văi apar și gorunul (Quercus petraea), carpenul (Carpinus betulus), teiul alb (Tilia tomentosa), arțarul (Acer platanpoidos).

Zona molidului are o largă dezvoltare în partea vestică a Obcinelor, respectiv pe culmea și versantului vestic al Obcinei Feredeului, în culoarul depresionar Moldova-Sadova și în toată aria Obcinei Mestecănișului. Participarea izolată a altor specii de arbori nu afectează autoritatea molidului. Astfel, fagul și bradul se insinuează ceva mai frecvent în partea sudică a zonei. Pinul apare izolat pe calcare, dolomițe, gresii și microconglomerate. Mesteacănul se găsește frecvent în rarișt naturale sau parcele de

molid exploatate. Paltinul, scorușul, arinul verde au apariții sporadice, iar larita și zada apare numai în câteva puncte.

La momentul actual 79,94% din teritoriul comunei Moldovița este ocupat de pajiști și păduri, zona din care face parte fiind una dintre cele mai întinse domenii de pădure.

În cadrul pădurilor, ponderea cea mai mare din compoziție este deținută de rășinoase cu un procent de 80-90%, urmată de foioase, reprezentate în mare parte de fag cu o pondere de 8%. Celelalte esențe dețin doar un procent de 2% din ponderea pădurilor.

Pădurile de conifere sunt formate în mare parte din molid și corespund întregului spațiu forestier al zonei.

Pajiștile formate din pășuni și fânețe ocupă 15,89% din suprafața comunei, ceea ce permite dezvoltarea sectorului zootehnic.

În cadrul florei din comună se întâlnesc și plante medicinale, dar și plante rare, precum: arnica (Arnica montana), ciubotica cucului (Primula elatior), pojarnița (Hipericum perforatum), cimbrișor (Tymus vulgaris), mușețel (Chamololla recutita) etc.

În ceea ce privește suprafața arabilă a comunei, aceasta însumează doar 488 ha, reprezentând 1,95% din suprafața totală a comunei. Culturile agricole din această comună sunt în general restrânse și se întâlnesc preponderent în depresiuni, văi sau pe versanții însoriți.

Fauna

Fauna locală este la fel de variată ca și vegetația acesteia. În comuna Moldovița sunt întâlnite următoarele specii de animale: ursul brun (Ursus arctos), cerbul carpatin (Cervus elephus), lupul (Canism lupus), iepurele sălbatic (Lepus timidus), vulpea (Vulpes vulpes), mistrețul (Sus scrofa), căprioara (Capreolus capreolus), etc.

Dintre acestea speciile protejate de lege sunt: ursul brun, cerbul carpatin și râsul.

În cadrul comunei Moldovița se practică vânătoarea iar sezoanele de vânătoare variază în funcție de sezon, astfel:

• *Urs* – 15 septembrie - 31 decembrie; 15 martie - 14 mai.

• *Cerbul comun* - mascul de trofeu – 10 septembrie-15 noiembrie; mascul de selecție – 1 septembrie - 15 februarie;

• *Mistreț* – 1 august - 15 februarie;

• *Căprior* - mascul – 15 mai-15octombrie; femela – 1 septembrie-15februarie;

• *Vulpe* – tot anul.

Avifauna din zonă este reprezentată de numeroase păsări sezoniere sau în pasaj cum ar fi: ciocănitoarea, pițigoiul, stăncuța, cucul, pupăza, coțofana, alunarul, sturzul, sticletele, gaia, rândunica, lăstunul, gaița de munte, cucuveaua, corbul, cioara, negruica, cocoșelul de munte. Dintre păsările răpitoare amintim: uliul, șorecarul, șoimul, cucuveaua, huhurezul.

Peștii apelor se încadrează în zona păstrăvului, în pâraiele mici și în zona lipanului și mrenei, pe râurile mari – Moldova, Moldovița, Suceava, Bistrița. Alte specii de pești întâlnite sunt zlăvocul, molanul, porcușorul, fântânelul, păstrăvul curcubeu, caras, plătică, clean.

Rezervații naturale

Pe teritoriul județului Suceava sunt 27 de rezervații naturale ce înregistrează o suprafață totală de 4457,20 ha din care:

- 6 rezervații naturale botanice;
- 12 rezervații naturale forestiere;
- 5 rezervații naturale geologice;
- 1 rezervație naturală paleontologică;
- 2 rezervații naturale mixte;
- 1 rezervație științifică.

Rezervațiile se caracterizează prin diversitatea floristică, faunistică și peisagistică determinată de răspândirea lor geografică din zona alpină până în cea de șes.

Conform ANPM situația rezervațiilor naturale din județul Suceava și siturile Natura 2000 care se suprapun peste acestea se prezintă astfel:

Nr. Crt.	Denumirea rezervației	Custode	Localizare administrativă	Supra față (ha)	Sit Natura 2000 care se suprapune peste rezervație
Rezervații naturale botanice					
1	Fânețele montane Todirescu	Direcția Silvică SV	Stulpicani	38,1	Rarău - Giumalău
2	Fânețele seculare Ponoare	Agenția pt. protecția mediului SV	Bosanci	24,5	Fânețele seculare Ponoare
3	Fânețele seculare Frumoasa	Agenția pt. protecția mediului SV	Moara	9,5	Fânețele seculare Frumoasa
4	Fânețe seculare de la Moldovița	Agenția pt. protecția mediului SV	-	17,30	-
5	Tinovul Găina-Lucina	Direcția Silvică SV	Moldova-Sulița	1	Găina-Lucina
6	Răchitișul Mare	Direcția Silvică SV	Breaza	116,4	-
Rezervații naturale forestiere					
7	Pădurea Crujana	Direcția Silvică SV	Pătrăuți	39,4	-

8	Codrul Secular Slătioara	Direcția Silvică SV	Stulpicani	1064,2	Rarău-Giumalău
9	Codru Secular Giumalău	Direcția Silvică SV	Pojorâta	309,5	Rarău-Giumalău
10	Pădurea Zamostea -Lunca	Direcția Silvică SV	Zamostea	107,6	Pădurea ZamosteaLunca
11	Pădurea Voevodeasa	Direcția Silvică SV	Sucevița	102	-
12	Pădurea Roșoșa	Direcția Silvică SV	Moldovița	205	-
13	Codru Secular Loben	Direcția Silvică SV	Moldovița	483	-
14	Făgetul Dragomirna	Direcția Silvică SV	Mitocul Dragomirnei	134,9	Făgetul Dragomirna
15	Jnepeniș cu Pinus cembra	Parcul Național Călimani	Șaru Dornei	384,2	Călimani-Gurghiu
16	Tinovul Poiana Stampei	Parcul Național Călimani	Poiana Stampei	681,8	Tinovul Mare Poiana Stampei
17	Tinovul Șarul Dornei	Parcul Național Călimani	Șaru Dornei	36	Tinovul Șarul Dornei
18	Pădurea Roșoșa	Direcția Silvică SV	Moldovița	205	-
		Rezervații naturale geologice			
19	Doisprezece Apostoli	Parcul Național Călimani	Dorna Candrenilor	200	Călimani-Gurghiu
20	Moara Dracului	Direcția Silvică SV	Câmpulung Moldovenesc	1,3	-
21	Piatra Țibăului	Direcția Silvică SV	Cârlibaba	20,3	-
22	Piatra Pinului și Piata Șoimului	-	Gura Humorului	0,5	-
23	Cheile Lucavei	Direcția Silvică SV	Moldova-Sulița	33	Găina-Lucina
		Rezervații naturale mixte			
24	Pietrele Doamnei	Direcția Silvică SV	Pojorâta, Crucea	933	Rarău-Giumalău
25	Cheile Zugrenilor	Direcția Silvică SV	Dorna Arini, Crucea	314	-
		Rezervație științifică			
26	Peștera Liliecilor	Direcția Silvică SV	Pojorâta, Crucea	6	-
		Rezervație paleontologică			

27	Stratele cu Aptychus de la Pojorâta	Direcția Silvică SV	Pojorâta	1	-

În comuna Moldovița întâlnim următoarele rezervațiinaturale forestiere:

Numele rezervației	Suprafața (ha)	Descriere
Pădurea Roșoșa	**205**	**Pădurea Roșoșa** este o arie naturală de interes național[2] ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier), situată în județul Suceava, pe teritoriul administrativ al comunei Moldovița. Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin *Hotărârea de Guvern* nr. 1.143 din 18 septembrie 2007 (privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice din România)[4] și reprezintă o zonă de protecție pentru specii arboricole de molid (*Picea abies*), cu vârste de peste 100 de ani.
Codrul Secular Pădurea Loben	**483**	Rezervația naturală a fost declarată arie protejată prin Hotărârea de Guvern Nr.1.143 din 18 septembrie 2007 (privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice) și reprezintă o zonă împădurită cu scop de protecție pentru specii seculare de molid. Codrul secular Pădurea Loben este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier) situată în județul Suceava, pe teritoriul administrativ al comunei Moldovița, mai exact pe firul vailor Loben si Timotei din localitatea Rasca.

2.6. Solurile și resursele lor

Pe teritoriul județului Suceava, tipurile de soluri sunt variate datorită complexității condițiilor naturale. Solurile sunt slab evaluate la altitudinile mai mari și încep să-și îmbunătățească compoziția începând cu zona de podiș, altitudini cuprinse între 550-600m.

În cadrul teritoriului comunei Moldovița solurile aparțin clasei ***cambisoluri.***

Aceste soluri prezinta o pedogeneza caracterizata printr-o anumita dezvoltare a structurii sau culorii, indicand o alterare si dezvoltare moderata a caracteristicilor morfologice. Procesul de alterare se recunoaste prin prezenta structurii solului comparativ cu structura rocii, crome mai intense, nuante mai roscate, continut mai mare de argila comparativ cu materialul parental.

Principala caracteristica a acestor soluri este prezenta unui orizont de alterare orizont ce apare si la alte soluri insa nu constituie orizont diagnostic. Cambisolurile au textura mijlocie si fina cu o buna stabilitate structurala, porozitate ridicata, capacitate buna de retinere a apei si un drenaj intern favorabil.

Din perspectiva pedologica, comuna Moldovița este situata in zona temperata, sub-zona padurii. Tipurile de sol sunt podzo-luvice si brun-luvic (clasa cambisoluri) in cadrul etajului fagului si de amestec si brun-roscat luvice si cenusii (clasa luvisoluri/argilluvisoluri) in cadrul etajului stejarului.

Conform hartii solurilor pentru judetul Suceava, in zona comunei Moldovița avem urmatoarele soluri de podis: soluri cernozomoide levigate, soluri argiloiluviale cenusii, soluri argiloiluviale brune si podzolice (soluri sarace in humus), soluri aluviale si aluviuni.

Cambisolurile au cea mai mare răspândire în Obcina Feredeului în partea estică, sudică și centrală (comunele Moldovița, Vatra Moldoviței, Frumosu, Vama, Sadova, Pojorâta) și se caracterizează printr-o mai mare grosime și un apreciabil volum fiziologic pentru plante, o saturație moderată până la ridicată în baze și elemente nutritive, o aciditate sabă până la accentuată.

Resursele solului ce se regăsesc în vecinătatea comunei sunt următoarele:

•*Dolomite:* Câmpulung Moldovenesc, Pojorâta, Valea Putnei, Fundu Moldovei;

• *Piatră brună:* Sadova;

• *Calcare*: Pojorâta, Câmpulung Moldovenesc;

• *Gresii de Kliwa:* Vama, Molid;

• *Balast*: din albia râului Moldova.

Pe teritoriul comunei Moldovița nu există cariere de extracție.

Caracteristicile geotehnice

Comuna Moldovița se înscrie în partea de est a flișului, denumită flișul extern, Obcina Feredeului corespunde cu zona flișului cretacic și cu partea internă a internă a flișului paleogen iar Obcina Mare corespunde cu flișul paleogen, marginal. Alcătuirea litologică a flișului extern este mult mai variată: ngresii, conglomerate, argile, marne, calcare, silicolite, bitumolite, etc., fiind puternic cutst și separat în trei panze: Audia, Tarcău și Vrancea.

Obcina Feredeului se suprapune, în cea mai mare parte, pe pânza de Audia, alcătuită din depozite cretacice (argile și marne negre, gresii cuarțoase, sferosiderite, argile roșii și verzi) li paleocen-eocene (gresia micacee de Prisaca). Acestea din urmă, cât și cele cuarțoase, fiind roci dure ce se înscriu pregnant în relief. Abruptul accentuat de 300-400 m, prin care Obcina Feredeului domină Culoarul depresionar al Moldoviței, corespunde frunții unității de Audia, care, pe planul faliei cu același nume, încalecă peste compartimentul mai coborât al flișului senonian-paleogen de la est (unitatea de Tarcău). Din punct de vedere geomorfologic, acest abrupt este o mare frunte de monoclin și nu un relief tectonic de abrupt de falie. Această frunte de monoclin se menține în relief cu o claritate impresionantă în lungul contactului dintre Obcina Feredeului și Culoarul larg al Moldoviței.

Obcina Mare corespunde părții estice, înălțate a flișului senonian-paleogen și este formată dintr-un complex de culmi monoclinale, paralele pe direcția structurală. Culmile sunt mai distanțate și mai independente în cadrul întregului, astfel că putem deosebi următoarele subunități: Obcina Moldovița, ulucul depresionar Ciumârna-Săcrieș, culmea principală a Obcinei Mari și Obcinele Humorului.

Depresiunea Moldoviței are ca punct de plecare un fenomen structural-tectonic, rezultat din înălțimea mai puternică a sectorului frontal al pânzei de Tarcău, efect al mișcărilor moldavice ce s-au accentuat în timpul mișcărilor sarmato-pliocene. În formarea acestei depresiuni, un rol important l-au jucat formațiunile oligocene în facies de Fasaru (gresia de Fusaru, gresia curbicordicală) care au cea mai largă răspândire și care având o rezistență mai slabă au permis sistemului hidrografic al Moldoviței este o depresiune tectono-erozivă, înălțarea și eroziunea diferențiată fiind cauzele realizării ei.

Sub aspectul raporturilor de structură geologică, cursul longitudinal al Moldoviței, pe cuprinsul comunei, prezintă două sectoare distincte:

- Sectorul Rașca, în partea nordică (între confluența cu pârâul Rașcova și confluența cu pârâul Putna), unde Moldovița curge, pe o distanță de 8 km, în lungul anticlinalului Moldovița, cu gresie eocenă în ax. Valea este relativ îngustă (400-500 m), cu terase slab dezvoltate și limitată de versanții abrupți;

- Sectorul Moldovița, lung de 12 km, sector de vale sinclinală în care Moldovița își lărgește apreciabil valea (în medie 1,5 km), pe seama gresiilor micacee, friabile, din umplutura sinclinalului și este însoțită de terase întinse, cu fânețe, culturi și așezări urbane.

2.7. Analiza cadrului economic

Ca potențial de dezvoltare, comuna Moldovița este favorizată de amplasarea în Obcina Mare care asigură resurse variate: soluri fertile și suprafețe împădurite. În plus, comuna Moldovița este tranzitată de o importantă cale de transport rutier, respectiv de drumul județean D.J. 176, ceea ce facilitează fluxurile de transport între Vama și Borca, și mai departe spre sudul țării.

Profilul socio-economic actual al comunei Moldovița şi al satelor componente este determinat în principal de industria lemnului (exploatarea și prelucrarea). În plan secund se remarcă dezvoltarea activităţilor comerciale şi de prestări servicii. Datorită suprafeţei agricole reduse, funcţia agricolă deţine în prezent o importanţă redusă. Cu toate acestea, activitățile agricole joacă rolul de refugiu economic. Terenurile din intravilan sunt lucrate individual, ceea ce are ca efect o productivitate scăzută şi producţii sub potenţialul real al terenurilor.

Efectivele de animale sunt crescute în totalitate în sistem gospodăresc, au o varietate biologică mare şi producţii satisfăcătoare.

Relațiile economice care se stabilesc în interiorul comunei (între satele comunei) cât și între comuna Moldovița și localitățile învecinate trebuie să urmărească realizarea acestei funcții economice atât la nivel local cât și la nivel micro-regional. Aceste relații economice se materializează prin schimburile de produse în cadrul târgurilor organizate săptămânal, prin deplasările pentru muncă în și dinspre comuna Moldovița, în administrarea în comun a unor suprafețe de teren agricol, utilizarea în comun a unor utilaje agricole, cooperarea administrațiilor locale în vederea realizării de proiecte și accesării de fonduri naționale și europene pentru dezvoltarea infrastructurii rutiere, a infrastructurii edilitare etc. Relațiile economice cu zona urbană, se realizează în principal cu municipiul Câmpulung Moldovenesc. Relațiile cu zonele urbane se realizează în dublu sens, *orașele devenind piața de desfacere* a surplusului de produse agricole rezultat în gospodăriile locale.

Alte relații se desfășoară cu străinătatea, prin perspectiva persoanelor din comună plecate la muncă în diferite state din Europa (Uniunea Europeană). Repatrierea valutei de către cei care lucrează în străinătate contribuie, într-o anumită măsură, la ridicarea standardului de viață, chiar dacă cea mai mare parte a investițiilor sunt orientate în construcția de locuințe și cumpărarea de bunuri, prea puține fiind direcționate în domeniul antreprenoriatului.

Acest capitol urmărește identificarea particularităților economice ale comunei Moldovița precum și evidențierea disfuncționalităților în vederea stabilirii celor mai bune direcții de dezvoltare economică a acestei unități administrativ – teritoriale.

2.7.1. Structura economiei în comuna Moldovița

Cele mai importante 3 sectoare economice din comuna Moldovița sunt:

1. Agricultură, silvicultură și pescuit;

2. Comerț;

3. Industria prelucrătoare;

În comuna Moldovița sunt prezenți numeroși agenți economici, dintre care: 67,09% sunt societăți cu răspundere limitată, 18,37% sunt persoane fizice autorizate, 9,82% întreprinderi individuale și 3,41% altele.

Agenţii economici de pe teritoriul comunei facilitează creşterea forţei de muncă şi în acest fel se ocupă şi populaţia dispusă în şomaj sau cea care nu are un loc de muncă stabil. Pe raza comunei Moldovița există mai multe companii ce ajută la dezvoltarea economică a localităţii. Activitatea economică a comunei este preponderent agricolă. Agenţii economici existenti sunt orientaţi spre: activităţi de producţie, activităţi de comerţ, servicii şi altele.

Principala ocupaţie a locuitorilor comunei este agricultura şi creşterea animalelor, dar exploatarea lemnului și prelucrarea acestora reuşeste să absoarbă cea mai mare parte a populaţiei active a comunei. Acestora li se adaugă o serie de unităţi agrozootehnice din sectorul privat. Schimbarea profilului funcţional de la activităţi agricole preponderente la activităţi agricole asociate presupune dezvoltarea activităţilor economice, în special a celor din industria alimentară, precum şi a celor din sfera serviciilor.

Principalii agenţi economici din comună sunt prezentaţi în tabelul de mai jos.

Denumirea	Domeniul
Best Auto network SRL	Exploatarea lemnului
Resina Polipex	Construcții
Walltowall SRL	Construcții
Lactasar prodcom SRL	Comerț
Darifarm SRL	Comerț produse farmaceutice
Rotil prest SRL	Tăierea și rindeluirea lemnului
Mehl unsd Mehl SRL	Produse de panificație
Catalina Doc SRL	Tăierea și rindeluirea lemnului
Vladut-Demacusa SRL	Comerț cu amănuntul
Nation Timber SRL	Tăierea și rindeluirea lemnului

Cifra de afaceri a agenților economici din comuna Moldovița la sfârșitul anului 2020 este de 46,5 milioane lei (10,6 mil euro).

2.7.2. Agricultura

Fondul funciar total al comunei este de 24924 ha. Suprafaţa totală a terenurilor agricole este de 4453 ha (17,86% din suprafaţa totală), dintre care un procent de 10,95% este reprezentat de teren arabil, 88,97% de păşuni / fâneţe și 0,06% reprezentat de livezi și pepiniere pomicole.

Fondul forestier al comunei Moldovița constituie 19925 ha, 79,94% din total fond funciar.

Fondul funciar la sfârşitul anului, ha

Anul	Total	Terenuri agricole, inclusiv:					Păduri	Râuri, lacuri, bazine	Ocupată cu construcții	Căi de comunicații
		Total	Teren arabil	Livezi și pepiniere pomicole	Păşuni	Fânețe				
2020	24924	4453	488	3	1693	2269	19925	295	111	41

Productia agricola vegetala totala reprezinta productia fizica (bruta) obtinuta intr-o perioada determinata de timp, exprimata in unitati de masura fizice (kg, tone) in functie de natura produselor si a grupelor de produse.

Productia de legume cuprinde productia obtinuta de la legume cultivate in camp, in solarii si in sere. Pentru cereale, plante uleioase si cartofi, productia vegetala reprezinta cantitatea de boabe/seminte/tuberculi, obtinuta de la culturile pentru consum si de la culturile semincere; pentru plantele tehnice, se inregistreaza productia vegetala numai pentru culturile destinate consumului, respectiv industrializarii; pentru legume productia este reprezentata de cantitatea de productie din culturile de camp, solarii si sere pentru consum.

Producția totală agricolă vegetala la principalele culturi, la sfârșitul anului 2020, exprimată în tone la nivelul comunei Moldovița se prezintă astfel:

Culturi	Privat
	2020
Porumb boabe	3
Cartofi	2392
Legume de câmp	67
Fructe și pomușoare	190

Efectivele de animale reprezinta totalitatea animalelor domestice crescute pentru productie, reproductie si tractiune.

BOVINE - reprezinta totalitatea taurinelor si bubalinelor, masculi si femele, pe diferite grupe de varsta si destinatie economica;

PORCINE - reprezinta totalitatea porcinelor din exploatatia agricola (inclusiv porcine aflate in maternitati, crescatorii si ingrasatorii), indiferent de sex, categorii de greutate si destinatie economica;

OVINE - reprezinta toate animalele din specia ovine, indiferent de sex, varsta, destinatie economica si locul unde se afla;

PASARI - reprezinta toate categoriile de pasari existente in exploatatia agricola (gaini, curci, rate, gaste, alte pasari: prepelite, bibilici etc.);

Efectivele de animale, pe categorii de animale

Categorii animale	2020
Bovine	1890
Porcine	325
Ovine	1210
Păsări	11600

Producția agricolă animală pe forme de proprietate

Principalele produse agricole animale	Unitatea de măsură	2020
Greutatea în viu a animalelor destinate sacrificării pentru consum	Tone greutate vie	398
Producția de lapte de vacă și bivoliță	Hectolitrii	31210
Producția de lână	Kilograme	1770
Producția de ouă	Mii bucăți	1600

2.7.3. Turismul

Comuna Moldovița se bucură de o plasare geografică favorabilă turismului datorită amplasării sale în regiunea Bucovina.

Bucovina este astăzi una dintre cele mai atractive și frecventate zone turistice din România, situată pe principalele căi de acces rutiere și feroviare ce leagă Moldova de Transilvania și Maramureș.

Atractivitatea micro-regiunii crește prin dispunerea comunelor componente, acestea reprezentând puncte de plecare importante către traseele turistice din zonă și liante de legătură prin plasarea lor pe principalele căi de legătură dintre Nordul Moldovei și Maramureș prin Pasul Tihuța, respectiv dintre Moldova și Transilvania prin pasul Tihuța.

Fiind plasată într-o zonă de munte, aceasta impresionează prin diversitatea formelor de relief, a rezervațiilor naturale protejate și a diversității florei și faunei ce impresionează atât prin raritatea unor specii cât și prin vârsta sau dimensiunile altora.

Cadrul natural cu valoare deosebită favorizează dezvoltarea agroturismului. Zona are reale posibilităţi de dezvoltare a turismului rural oferind o serie de tradiţii şi obiceiuri străvechi. În acest moment pe raza comunei există 125 locuri de cazare în pensiuni turistice și agroturistice clasificate de la una până la patru flori conform datelor furnizate de către Autoritatea Națională pentru Turism, iar numărul acestora este în continuă creștere.

Comuna Moldovița atrage prin elemente de arhitectură tradiţională şi de civilizaţie a lemnului, prin viaţa păstorească şi prin celelalte ocupaţii, prin meşteşuguri, costum popular, obiceiuri, ceremonialuri, prin diversitatea coregrafică a jocurilor populare, repertoriul muzical, viaţa culturală în general.

Datorită diversității atracțiilor turistice cadrul natural este unul inedit ce conferă comunei posibilitatea de a practica mai multe forme de turism printre care se numără și următoarele:

- turism rural – montan;
- turism cultural;
- activități de agrement – vânătoare, pescuit;
- turism religios;
- agroturism;
- turism de afaceri.

Având în vedere potențialul turistic existent în zonă, în comuna Moldovița principalele tipuri de turism practicate sunt:

- turismul rural – montan;
- activități de agrement;
- turismul religios.

Practicarea turismului montan în judeţul Suceava este favorizată de potenţialul oferit de versantul estic al Carpaţilor Orientali. Astfel, relieful munţilor Călimani cu complexul vulcanic aferent, stâncile cu aspect ruiniform “12 Apostoli”, relieful carstic şi rezidual al masivului Rarău, pădurea seculară de la Giumalău, gruparea cea mai întinsă de munţi cristalini – Munţii Bistriţei Aurii şi Munţii Bistriţei Mijlocii – precum şi Masivul Suhard şi Obcinele Bucovinei oferă condiţii pentru practicarea de drumeţii montane,

escaladă, alpinism, echitaţie, vânătoare, pescuit, mountain bike, via –ferrata, river rafting, zbor cu parapanta, sporturi de iarnă.

Lacul Pascanu - comuna Moldovita

Caracterizarea fizico – geografică

Lacul Pașcanul se află pe teritoriul localității Moldovița, satul Demăcușa și aparține, din punct de vedere al reliefului, de Obcina Feredeului, Pasul Pașcanu.

Pasul Pașcanu este o trecătoare secundară din Carpații Orientali situată la 1250 m altitudine care traversează Obcina Feredeului și leagă văile Moldovei și Moldoviței, respectiv comunele Breaza și Moldovița. Trecătoarea este situată pe culmea dintre vârfurile *Pașcanu* (1479 m altitudine, spre nord) și *Măgura* (1358 m altitudine, spre sud), între localitățile Breaza (aflată la sud-vest) și Demăcușa (aflată la nord-est).

În apropiere se află pasurile: Pasul Mestecăniș – spre sud, Curmătura Boului – spre sud-est, Ciumârna – spre nord-est și pasurile Cîrlibaba, Pohoniș și Izvor, spre nord-vest.

Sursa: www.google.ro/maps

Lacul Pașcanu s-a format pe cale naturală, prin surparea dealului Feredeu, blocând izvorul pârâului Pașcanu, care pleacă de la jumătatea Obcinei Feredeului.

Lacul Pașcanu are o formă oval-alungită, adâncimea maximă este de cca. 3 metri, și o suprafață a luciului apei de 5 ari.

Este înconjurat, pe două părți, de păduri de conifere, și pe o latură, de o pajiște montană. Intervenția omului în cadrul acestui ecosistem lacustru a constat doar în

amenajarea unui zid de piatră, cu rol de protecție, lucru ce a determinat creșterea în adâncime. În momentul de față, zidul este surpat.

Lacul Pașcanu face parte din domeniul public al comunei Moldovița, reprezentând, totodată, un ecosistem cu potențial turistic din sfera comunei.

Lacul Pașcanu

Diversitatea fitoplanctonului în probele recoltate

NR. CRT.	PROBA	SPECIA	NR. INDIVIZI
1.	1.a	Anabaena sp.	2
2	1.a	Tabellaria flocculosa	7
3	1.a	Pinnularia viridis	15
4	1.a	Amphora sp.	1

5	1.a	Fragilaria sp.	2
6	1.a	Diatoma vulgare	37
7	1.a	Gomphonema sp.	8
8	1.a	Cymbella sp.	7
9	1.a	Nitzschia sp.	15
10	1.a	Synedra sp.	41
11	1.a	Euglena viridis	3
12	1.a	Volvox sp.	73
13	1.a	Chlamydomonas sp.	11

Au fost identificate un număr de 13 specii fitoplanctonice, una aparținând regnului Monera, 12 regnului Protista, dintre care 9 specii de diatomee, o specie de euglenă și două specii de alge verzi unicelulare.

Speciile identificate au fost prezente atât în luna septembrie, cât și în luna aprilie, cu o frecvență și o abundență diferită:

- Diatomeea Amphora sp. Are cea mai mică rată de frecvență, nefiind întâlnită în toate probele analizate.
- Ca număr de indivizi, predomină speciile **Tabellaria flocculosa, Diatoma vulgare, Synedra sp, Volvox, având cea mai mare abundență**

Speciile Anabaena, Tabellaria flocculosa, Diatoma vulgare, Synedra sunt considerate **specii indicatoare ale calității apei**, conform sistemului saprobilor elaborat de Kolkwitz și Marsson. Astfel, prezența speciei **Anabaena** indică o apă cu poluare ridicată, **categoria polisaprobă**. **Tabellaria, Diatoma, Synedra**, sunt indicatori ai unei **ape mezosaprobe**, cu poluare medie.

Având în vedere că speciile Tabellaria flocculosa, Diatoma vulgare, Synedra sp., predomină ca număr de indivizi, **încadrez apa lacului Pașcanu în categoria apelor mezosaprobe.**

Sub aspect fenologic, am constatat o creștere a abundenței speciilor de fitoplancton în sezonul prevernal față de cel serotinal. Acest fenomen confirmă datele din literatura de specialitate care specifică în acest sens faptul că algele fitoplanctonice se înmulțesc iarna, sub stratul de gheață.

Ecoturismul este definit ca fiind acea formă de turism în care principala motivaţie a turistului este observarea şi aprecierea naturii şi a tradiţiilor locale legate de natură. Acţiunile turistice trebuie să conducă la conservarea şi protejarea naturii şi să aibă un impact negativ minim asupra mediului natural şi socio-cultural. Pe teritoriul comunei Moldovița se află cea mai mare suprafață a sitului de importanță comunitară Natura 2000 – Obcinele Bucovinei și aria de protecție specială avifaunistică Natura 2000 – Obcina Feredeului, din acest motiv comuna are un important aport în practicarea ecoturismului județean.

Turismul rural ca şi agroturismul au posibilităţi mari de dezvoltare, deoarece zonele rurale ale judeţului dispun, pe lângă un cadru natural pitoresc, nepoluat şi cu multiple variante de recreere, şi de un valoros potenţial cultural şi istoric. Numărul pensiunilor rurale din judeţul Suceava a crescut în mod considerabil, mai ales în ultimii ani. Zonele deluroase şi montane îndeplinesc toate condiţiile necesare în sensul dezvoltării acestei forme de turism. Localități precum Moldovița, Rașca și Argel sunt consacrate în practicarea acestui tip de turism, acestea devenind treptat destinaţii turistice în sine.

Turismul cultural

În comuna Moldovița se organizează an de an evenimente locale după cum urmează:

- Festivalul huțulilor (15 August de sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului), ajungând la ediția a VIII – a în anul 2019;
- Festivalul ouălor încondeiate (Duminica floriilor), ajungând la ediția a XV – a în anul 2019;
- Balul gospodarilor (a doua zi de Crăciun);
- Festivalul de Datini și Obiceiuri (sărbătorile de iarnă)

Schitul "Acoperamantul Maicii Domnului"

Manastirea “Acoperamantul Maicii Domnului” Secries-Moldovita este situata in nordul dulcii Bucovine, la 10 km de manastirea Moldovita, in judetul Suceava.

Spre capatul nordic al Moldovitei, la 2 km, imediat dupa podul larg peste paraul Secries, se desprinde spre dreapta drumul ce duce spre catunul Secries, catun ratacit printre padurile din care izvoraste nesecatul parfum de rasina.

Aici, in catun, si-au dorit mereu muntenii o manastire, intelegand ca rosturile lumii sunt mai presus de poftele ei, si ca inceputul si sfarsitul nu pot fi intamplatoare, ca o biserica le poate ridica rugaciunile mult mai aproape de cer.

În august 2004 s-a pus piatra de temelie a sfintei Biserici cu hramul “Sfantul Ilie”, de catre I.P.S. Pimen, Arhiepiscop al Sucevei si Radautilor.

Pe tapsanul aflat la mijloc de deal si la margine de codru, au trudit satenii dar nu numai ei, ci si crestinii de prin satele invecinate, fiecare dupa priceperea si puterea lui, cu bunavointa, inaltand biserica.

Ceea ce putini s-au gandit ca s-ar fi putut infaptui a crescut din mila Domnului si din nadejdea si sarguinta oamenilor, in locul in care rasaritul si apusul isi dau binete, gata de sfat, ca niste gospodari intelepti si cumpatati.

In august 2006 a avut loc sfintirea bisericii construita din caramida in stil moldovenesc, impartita in Altar, Naos – cu turn octagonal luminat prin ferestre si Pronaos.

Sfantul lacas nu este pictat in intregime, ci doar in Sfantul Altar in tehnica fresca in stil neobizantin, dupa erminia picturii bizantine, de catre pictorul Liviu Dumbrava din orasul Gura Humorului, urmand sa fie pictat in intregime.

Catapeteasma bisericii este sculptata in lemn de stejar cu ornamente florale, vegetale si zoomorfe, mester fiind Tamaslacaru Gheorghe din Targu Neamt. Icoanele sunt pictate in ulei pe lemn, de catre fratii Cristian si Vladut Dumbrava, fiii pictorului Liviu Dumbrava.

In biserica se afla doua icoane ale Maicii Domnului, ce au izvorat mir, si care imprastie in jur atata lumina a sperantei si bunatatii sufletesti, indemnand la impacare cu lumea, cu natura, cu Dumnezeu. Multi credinciosi care s-au rugat in fata lor marturisesc despre puterea harica deosebita a icoanelor.

In prezent, la Manastirea “Acoperamantul Maicii Domnului” Secries-Moldovita sunt in constructie un Altar de vara cu hramul “Acoperamantul Maicii Domnului”, clisiarnita, bucataria, trapeza si alte anexe.

Manastirea este un asezamant de maici, cu viata de obste, care se straduiesc sa impleteasca armonios rugaciunea si ascultarea. Rugaciunea si munca sunt la Manastirea “Acoperamantul Maicii Domnului” Secries-Moldovita aripile prin mijlocirea carora se dobandesc linistea si mantuirea.

Obstea celor patru maicute, sunt indrumarea maicii starete Stavrofora Filoteea Acasandrei si a parintelui duhovnic Ioan Florea, care au fost chiar de la infiintarea acestui asezamant tin aprinsa candela aprinsa a rugaciunii, indeplinindu-si la nivelul constiintei lor religioase pravila manastireasca si trudindu-se zilnic la infrumusetarea sfintei manastiri.

Cine se incumeta sa urce dealul pana la manastire are la indemana timpul de trebuinta sa cugete la greutatea care ii impovareaza sufletul si trupul deopotriva. Abia pe acest drum al ispasirii isi poate cunoaste si recunoaste framantarile de sine, asa cum il mana prin lume zi de zi, an dupa an, nazuinta dupa nazuinta. Doar privelistea blajina ii mai usureaza chinul urcusului pe drumul ce pare sa-l inalte undeva catre miezul plin de talcuri al cerului. Este o inaltare de sine, pentru sine, deasupra lumescului, invingand macar pentru cateva ceasuri ispitele de rand.

Pe calea dreapta, care doar cu pasul poate fi masurata, se leapada una cate una, ca niste vremelnice frunze ofilite, desertaciunile cu care nestiutorii isi umplu golul sufletesc. Suisul pana la manastire poate fi o ispasire, iar odata ajunsi sub acoperisul bisericii zvelte si tinere nu se poate sa nu ne incerce fiorul viu al sperantei si nadejdei in bine, scaldati in pacea impartasita de vuietul usor al codrului invecinat.

Aici, atat de aproape de cer si de padure, aici in oaza de credinta si spiritualitate, orice rana sufleteasca isi are leac sau macar alinare, ca intr-un liman cautat si dorit.

Chiar daca manastirea este in constructie, are o mare contributie duhovniceasca pentru crestinii din zona si pentru pelerinii care vin sa se adape din izvorul duhovnicesc al credintei ortodoxe.

Zilnic, in manasire se savarsesc cele 7 laude, cu Utrenia la miezul noptii, precum si Sfanta si Dumnezeiasca Liturghie.

Schitul Acoperamantul Maici Domnului Moldovita:

- construit in anul 2005
- Hramul Sfantul Ilie
- posibilitatea de cazare pentru 30 de persoane care vin la slujbele religioase
- manastire de maici, in numar de 10
- slujba de la 24:00 – 03:00 dimineata

Activități de agrement

Pe teritoriul comunei Moldovița se pot practica atât pe timp de vară cât și iarna activități de agrement printre care cea mai renumită este plimbarea cu trenul turistic **„Mocănița Hușulca”**

Mocanita Hutulca, trenul de linie ingusta, care circula in regiunile de munte are o istorie indelungata in tara noastra. Aceste trenuri locale erau folosite pentru transportul marfurilor, in special a lemnelor, dar si pentru transportul pasagerilor.

In localitatile de pe dealurile Bucovinei, pe malul raului Moldovita, in apropierea muntilor Obcina Mare si Obcina Feredeu, timpul sta in loc.

Este Tara Hutulilor, etnici ucraineni ce traiesc in zonele acestea, dar si in Maramures, Transcarpatia sau Pocutia. Locomotiva de 150 de cai a Mocanitei Hutulca te plimba prin tinutul acesta aproximativ 30 de minute. Numele mocanitei vine cu siguranta de la satenii hutuli ce au botezat-o Mocanita Hutulca.

Calea ferata cu ecartament ingust de la Moldovita a fost construita de un proprietar de gater din Munchen, Louis Ortieb. Mocanita Hutulca a fost data in folosinta in anul 1888 pentru a transporta lemne de la padure la gater.

Linia este preluata, in anul 1909, de catre fondul bisericesc. Acesta realizeaza schimbari si diminueaza ecartamentul de la 800 de milimetri standard la 760 de milimetri. Traseul Mocanitei avea, initial, 23,9 kilometri si se deplasa de la Moldovita la Pdurea Rososa. De-a lungul anilor s-au mai facut schimbari, iar in anul 1987 s-a dat in functiune portiune Rascova-Rasca dreapta si Arsuri pe o lungime de 73 de kilometric.

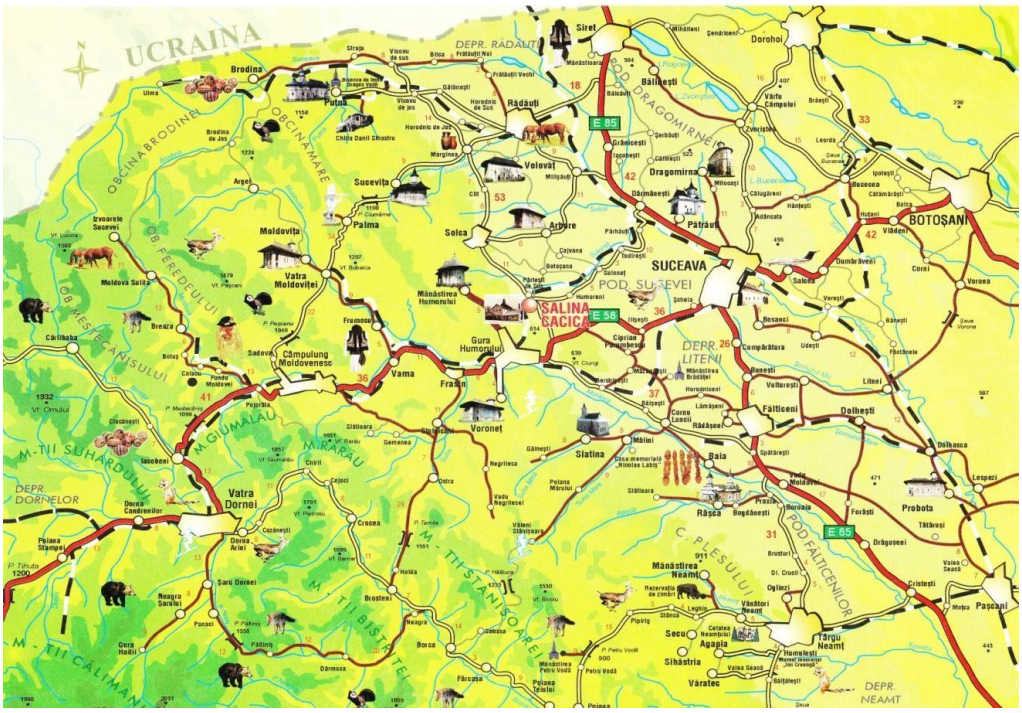
Sursă foto: Monitorul de suceava

Pana in anul 2001, linia de la Moldovita a fost folosita pentru transportul lemnelor. Incepand din vara anului 2005, linia este administrata de Asociatia pentru Pastrarea Liniilor Inguste din Romania si are 10,5 kilometri.

Mocanita Hutulca a devenit o atractie turistica importanta a zonei, ea uneste satele Moldovita si Argel din Comuna Moldovita, Suceava.

Anual, peste 20.000 de *turişti* se plimbă cu *Mocăniţa Huţulca* de la Moldoviţa si admira peisajele.

Turism religios are în vedere pelerinajele credincioșilor la lăcașele de cult. În zona Bucovinei și Sucevei turismul religios se întrepătrunde cu turismul cultural, multe dintre mănăstiri fac parte din patrimoniul național și mondial.

Pelerinii sunt atrași în număr mai mare cu ocazia sărbătorilor religioase importante și a hramurilor mănăstirilor și bisericilor.

Principalul obiectiv turistic al zonei este mănăstirea Moldovița, situată la 4 km distanță de centrul comunei cu același nume.

Mănăstirea Moldovița se numără printre cele mai vechi lăcașuri călugărești având în spate un istoric impresionant și este una din cele mai cunoscute și vizitate locuri de pelerinaj turistic. De asemenea biserica pictată a mănăstirii face parte din patrimoniul mondial UNESCO atrăgând anual aproximativ 15.000 turiști români și străini.

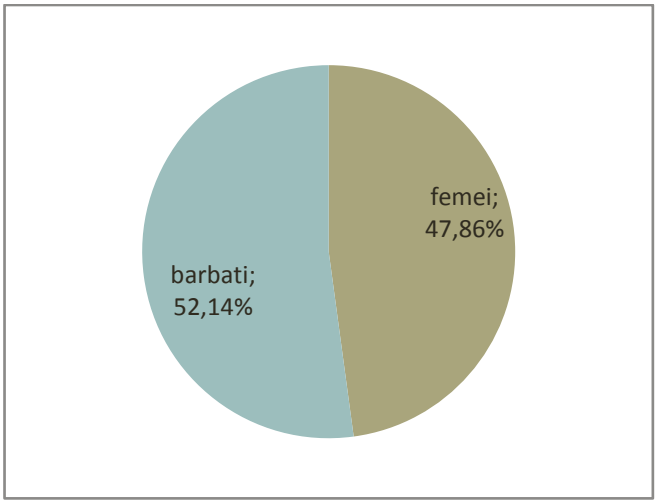
2.8. Analiza cadrului demografic

2.8.1. Populația

Populaţie stabilă – numărul persoanelor care au domiciliul stabil pe teritoriul respectiv, inclusiv persoanele absente temporar.

La începutul anului 2021 în comuna Moldovița populaţia stabilă era de 5167 persoane, din care 2694 bărbați și 2473 femei.

Numărul bărbaţilor reprezintă 52,14% din totalul populaţiei, iar femeile reprezintă 47,86%.

Evoluția numărului de persoane din comună în ultimii 4 ani, persoane se prezintă astfel :

Comuna Moldovița	2018	2019	2020	2021
Total	**5236**	**5230**	**5216**	**5167**
Bărbaţi	2726	2721	2719	2694
Femei	2510	2509	2497	2473

Mişcarea naturală este caracterizată prin procesele demografice: naştere, deces, căsătorie, divorţ, în baza datelor obţinute în rezultatul gestionării fluxului informaţional integrat (FIA), administrat în comun şi în strânsă colaborare de către Ministerul Justiţiei, Ministerul Sănătăţi, Ministerul Tehnologiei Informaţiei şi Comunicaţiilor şi Biroul Naţional de Statistică, instituţii responsabile pentru realizarea anumitor etape ale FIA, atribuţiile cărora sunt strict stipulate în Ordinul comun nr. 44/347/100 din 11.10.2005.

Mişcarea naturală a populaţiei, raportată la ultimii patru ani în comuna Moldovița :

Perioada	Născuţi (persoane)	Decedaţi (persoane)	Căsătorii (număr)	Divorţuri (număr)
2017	54	59	38	4
2018	49	54	36	7
2019	57	61	35	8
2020	38	66	23	5

În ceea ce priveşte mişcarea naturală a populaţiei din comuna Moldovița, în anul 2020 s-au înregistrat 38 naşteri, cu 30% mai puțin față de anul 2017, și în privința deceselor s-au înregistrat 66 de decese, cu 12% mai mult față de același an;

Spor natural - reprezintă diferenţa dintre numărul de născuţi-vii şi numărul decedaţilor pe parcursul anului. Sporul natural pozitiv (creşterea) - numărul născuţilor-vii depăşeşte numărul decedaţilor. Sporul natural negativ (scăderea naturală) - numărul decedaţilor depăşeşte numărul născuţilor-vii.

Astfel, sporul natural în comuna Moldovița este unul negativ în toţi cei patru ani ai analizei, numărul născuţilor fiind mai mic decât a persoanelor decedate.

Durata medie a speranţei de viaţă la naştere

	2017	2018	2019	2020
Ambele genuri	75,99	76,04	75,97	75,9
Bărbaţi	72,71	72,69	72,5	72,24
Femei	79,54	79,73	79,82	80,01

La începutul anului 2010 speranţa de viaţă era:

-75 de ani pentru ambele genuri;

-72 de ani pentru bărbaţi;

-80 de ani pentru femei.

Migraţiunea populaţiei reprezintă permutarea teritorială a persoanelor, însoţită de schimbarea locului de trai.

Migraţiunea populaţiei, persoane în cursul anului

Perioada	Numărul persoanelor venite, oficial	Numărul persoanelor plecate, oficial
2017	9	29
2018	6	30
2019	4	36
2020	8	38

Pe toată perioada celor patru ani de analiză s-a înregistrat un spor migrator negativ, numărul persoanelor care părăsesc comuna este mai mare faţă de cel al persoanelor care se stabilesc aici.

2.8.2. Forța de muncă

Populaţia activă din punct de vedere economic (sau **forţa de muncă**) cuprinde toate persoanele de 15 ani şi peste, care furnizează forţa de muncă disponibilă pentru producţia de bunuri şi servicii în timpul perioadei de referinţă, incluzând **populaţia ocupată** şi **şomerii**.

1. Populaţie economic activă – persoane care constituie forţa de muncă disponibilă, capabilă de muncă, incluzând populaţia ocupată şi şomerii.

2. Populaţie ocupată în economie – persoane care desfăşoară o activitate economică sau socială producătoare de bunuri şi servicii în scopul obţinerii unor venituri în formă de salarii sau alte beneficii.

3. Şomer – persoană în vârstă de muncă, care nu lucrează şi este în căutarea unui loc de muncă.

Numărul mediu al salariaților din comuna Moldovița

Perioada	Numărul salariaților	Numărul șomerilor
2017	302	70
2018	315	63
2019	324	78
2020	333	78

În comuna Moldovița, numărul mediu al salariaților în anul 2020 a fost de 333 persoane cu 10% mai mult față de 2017 iar numărul mediu al şomerilor a fost în 2020 de 78 persoane, raportat la o perioadă de patru ani rata șomajului este în creștere cu 11,42%.

Șomer înregistrat este acea persoană care îndeplineste cumulativ următoarele condiții:

a) este in căutarea unui loc de munca de la vârsta de minimum 16 ani si pana la îndeplinirea condițiilor de pensionare;

b) starea de sanatate si capacitatile fizice si psihice o fac apta pentru prestarea unei munci;

c) nu are loc de munca, nu realizeaza venituri sau realizeaza din activitati autorizate potrivit legii, venituri mai mici decat valoarea indicatorului social de referinta al asigurarilor pentru somaj si stimularii ocuparii fortei de munca, in vigoare;

d) este disponibila sa inceapa lucrul in perioada imediat urmatoare daca s-ar gasi un loc de munca;

e) este inregistrata la Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca. Asimilatii somerilor sunt:

- absolventii institutiilor de invatamant si absolventii scolilor speciale pentru persoane cu handicap, in varsta de minim 16 ani, care, intr-o perioada de 60 de zile de la absolvire, nu au reusit sa se incadreze in munca potrivit pregatirii profesionale.

Tanar cu risc de marginalizare sociala este persoana cu varsta cuprinsa intre 16-26 ani,care indeplineste conditiile prevazute la calitatea de somer, se inregistreaza la agentia

pentru ocuparea fortei de munca in a carei raza teritoriala isi are domiciliu sau,dupa caz, resedinta si se incadreaza in una dintre urmatoarele categorii:

a) se afla in sistemul de protectie a copilului sau provine din acest sistem;

b) are dizabilitati;

c) nu are familie sau a carui familie nu ii poate asigura intretinerea;

d) are copii in intretinere;

e) a executat una sau mai multe pedepse privative de libertate;

f) este victima a traficului de persoane.

Agentia pentru ocuparea fortei de munca incheie un contract de solidaritate cu tanarul cu risc de marginalizare sociala pe o durata de pana la 3 ani, dar nu mai putin de un an, in conditiile in care, la data incheierii contractului de solidaritate, tanarul nu a implinit varsta de 26 ani.

Piața muncii este definită de cele două componente: oferta de forță de muncă, reprezentată de populația aptă de muncă, respectiv cererea de forță de muncă, sau unitățile economice angajatoare. Pe domenii de activitate, cele mai multe activități economice se desfășoară în domeniul terțiar, mai precis un număr de 98 unități economice, reprezentând 42% din totalul activităților economice desfășurate în comuna Moldovița. Sectorul terțiar (sau al serviciilor) reunește serviciile de comercializare a bunurilor, serviciile de alimentație publică și diverse servicii pentru populație și întreprinderi.

Sectorul secundar, reunind activitățile din industrie (35 unități) și construcții (17 unități) deține 36% din totalul unităților economice înregistrate în comuna Moldovița.

Sectorul primar este mai slab reprezentat din punct de vedere al specializării unităților economice, având o pondere de 22% din totalul societăților care sunt înregistrate în comuna Moldovița și sunt reprezentată de entități ce se ocupă cu silvicultura, exploatarea forestieră și creșterea animalelor.

În perioada de tranziție, agricultura a jucat rolul de refugiu ocupațional pentru populația afectată de restructurarea economiei, ceea ce a condus, pe de o parte la creșterea numărului persoanelor ocupate în agricultură, dar pe de altă parte, la reducerea numărului de salariați în agricultură (cadru organizațional și juridic inexistent pentru desfășurarea activităților agricole). Astfel, agricultura de subzistență și agricultura pentru autoconsum s-au generalizat în rural. Agricultura are un rol de protecție împotriva sărăciei extreme, în loc să fie un factor important al creșterii economice.

În concluzie, putem aprecia că resursele umane din comună sunt utilizate insuficient și ineficient, fapt care determină pe de o parte creșterea presiunii agricole și a ratei de activitate în agricultură, iar pe de alta un anumit grad de repulsivitate a comunei generată de lipsa locurilor de muncă.

Este necesară diversificarea activităților economice din comună, cu accent pe dezvoltarea agriculturii remunerate – societăți agricole înregistrate, dezvoltarea

activităților productive de prelucrare a laptelui, cărnii, fructelor și legumelor, dezvoltarea serviciilor pentru populație și a activităților de turism, cu accent pe turismul religios.

2.9.Urbanism

Urbanismul reprezintă studiul comunei, al mediului geografic, economic, politic, social și cultural și al impactului acestor elemente asupra fondului construit.

Aceasta este o activitate operațională, integratoare, normativă care are ca principal scop stimularea evoluției complexe a localităților, prin realizarea strategiilor de dezvoltare pe termen scurt, mediu și lung, care urmărește stabilirea direcțiilor dezvoltării spațiale a localităților urbane și rurale, în acord cu potențialul acestora și cu aspirațiile locuitorilor și care cuprinde toate localitățile țării, organizate în rețea, pe baza ierarhizării și distribuției echilibrate ale acestora în teritoriu; aplicarea obiectivelor are în vedere întreg teritoriul administrativ al orașelor și comunelor sau zone din acestea.

În acest sens se studiază în ansamblu activitățile de organizare a componentelor materiale (cadru natural, resurse economice, cadru construit, populație etc.) ale comunei în scopul îmbunătățirii calității vieții locuitorilor.

Comuna Moldovița nu beneficiază de rețea de termoficare și gaze naturale. În acest moment încălzirea spațiilor cu destinație de locuință, precum și cele publice se realizează cu combustibil solid (sobe de teracota sau centrale termice).

2.9.1. Căi de comunicaţie

Caile de comunicatie si transporturi reprezinta una din functiunile cele nai importante ale asezarii permitand stabilirea unor relatii atat in cadrul limitelor administrative cat si in afara acestora prin asigurarea cadrului necesar circulatiei persoanelor, marfuilor si informatiilor. Dezvoltarea si modernizarea retelei de cai de comunicatie reprezinta un element de baza in relansarea economica a comunei.

Drumurile naționale constituie rețeaua principală de căi de transport rutier a României, asigurând legătura între principalele localități ale țării. Rețeaua de drumuri județene leagă centrele principale la nivel de județ, având rolul de a colecta și dirija către drumurile naționale traficul rutier local.

Circulația rutieră pe teritoriul comunei Moldovița se realizează pe următoarele căi rutiere:

D.J. 176 - Drumul județean D.J. 176 este o importantă arteră rutieră care asigură conexiunea între localitățile Vama și Brodina și are o lungime de 46 de kilometri. Are 1 bandă pe sens, este asfaltat și se prezintă în condiții bune.

Rețeaua de drumuri de pe teritoriul comunei Moldovița este completată de drumurile comunale, mai exact 3 drumuri comunale:

• D.C. 32B (racord din D.J. 176 - satul Moldovița spre sat Demacușa) are o lungime de 4 kilometri.

• D.C. 32C (racord din D.J. 176 – satul Moldovița) are o lungime de 3,6 kilometri.

• D.C. 32D (racord din D.J. 176 – satul Moldovița) are o lungime aproximativă de 3,6 kilometri.

În afară de drumurile comunale enumerate anterior, mai există o serie de drumuri de exploatare drumuri de exploatare sau drumuri forestiere, neasfaltate, ce fac legătura între sate și zonele forestiere sau cele agricole.

În ceea ce privește accesibilitatea, putem spune că localitățile comunei Moldovița se caracterizează printr-o accesibilitate medie, la care contribuie atât starea drumurilor (D.J. 176 este asfaltat, la fel și D.C. 32B, D.C. 32C și D.C. 32D sunt asfaltate), iar restul drumurilor se află în proces de modernizare prin asfaltare. Referitor la drumurile comunale și sătești, acestea au îmbrăcăminte de piatră și pământ, devenind impracticabile în timpul perioadelor ploioase atât pentru traficul auto cât și pentru traficul pietonal, impunându-se pietruirea și asfaltarea acestora.

Transportul în comun este asigurat prin prezenţa unei linii de autobuz, care efectuează curse pe ruta Campulung Moldovenesc – Moldovița. În ceea ce priveşte stațiile de călători, acestea sunt amenajate și acoperite, astfel că persoanele care utilizează serviciul de transport public sunt protejate de intemperii și de vînt.

Căi de circulație feroviară

Teritoriul comunei Moldovița este tranzitat de o linie de cale ferată simplă neelectrificată pe ruta Vama – Argel, momentan închisă dar și o linie de cale ferată îngustă folosită exclusiv în scop turistic pe ruta Moldovița – Argel (Mocănița Huțulca Moldovița).

2.9.2. Gospodărirea apelor

Comuna Moldovițanu beneficiază de sistem de alimentare cu apă potabilă care să satisfacă cerințele locuitorilor, consumul public, necesarul pentru incendiu și consumul agroindustrial.

Locuitorii comunei se alimentează cu apă din pânza freatică prin fântâni cu adâncimea cuprinsă între 1 și 15 m, cu un nivel hidrostatic variat, în funcție și de cantitatea precipitațiilor.

În afara fântânilor, locuitorii mai folosesc pentru consumul menajer câteva izvoare de coastă.

Conform Diagnozei Zonelor Vulnerabile la Poluarea cu Nitrați realizată de Institutul Naţional de Cercetare-Dezvoltare Pentru Pedologie, Agrochimie și Protecţia Mediului – Bucureşti, comuna Moldovița nu se încadrează în zonele cu potențial de vulnerabilitate la poluarea cu nitrați.

Comuna nu dispune de un sistem centralizat de canalizare care să asigure colectarea apelor uzate și epurarea lor. În lipsa acestui sistem, evacuarea apelor uzate provenite din gospodării se realizează la suprafața terenului prin scurgeri în șanțuri, sau prin infiltrarea în sol, prin intermediul bazinelor nevidanjabile, ceea ce duce la poluarea solului și respectiv a pânzei de apă subterană, precum și a cursurilor de apă de suprafață. Locuitorii utilizează closete simple uscate, care constituie surse de poluare pentru pânza freatică.

Apele pluviale se scurg liber pe versanți sau sunt direcționate de șanțurile laterale de pe marginea drumurilor, utilizând ca emisari pâraiele din zonă.

2.9.3. Echiparea energetică

Echiparea energetică reprezintă lungimea rețelei de alimentare cu energie electrică a comunei împreună cu numărul gospodăriilor conectate la rețeaua electrică precum și gradul de echipare al locuințelor.

Teritoriul comunei este străbătut de rețeaua electrică de transport de medie tensiune de 20 KV pe relația Vama – Brodina. Comuna Moldovița este tranzitată și de rețeaua electrică de medie tensiune de 20 kv pe o direcție generală nord-sud. Alimentarea cu energie electrică a localităților comunei este asigurată din rețeaua de medie tensiune de 20 KV, care este racordată la Sistemul Energetic Național. Lungimea totală a rețelei electrice este de 67 km.

Linia de medie tensiune de 20 KV intră pe teritoriul comunei dinspre sud, trecând prin satul Moldovița, apoi spre nord, în satele Rașca și Argel. Pe raza satului Moldovița, aceasta se bifurcă spre est, spre comuna Vatra Moldoviței și spre vest, pe zona de intravilan a satului Demacușa.Traseul liniei de medie tensiune de 20 KV se transformă ulterior prin posturile de transformare aeriene existente în rețea stradală de 0,4 KV.

Referitor la posturile de transformare, acestea sunt în număr de 9, distribuite astfel pe localități:

- 8 posturi de transformare în satul Moldovița (inclusiv trupurile izolate),
- 3 posturi de transformare în satul Demacușa,
- 2 posturi de transformare în satul Rașca,

• 7 posturi de transformare în satul Argel.

Posturile de transformare sunt de tip aerian și se alimentează radial din rețeaua de medie tensiune. Rețeaua de medie tensiune de 20 KV este pozată pe stâlpi de beton armat. Rețeaua de 20 KV asigură racordarea tuturor beneficiarilor, permițând în același timp și iluminatul public. Această rețea se află în continuă extindere, pentru alimentarea noilor locuințe. Starea tehnică a rețelei de alimentare cu energie electrică în localitatea este în general bună.

Cu toate acestea, conform detelor furnizate de primăria Moldovița, un număr de 78 de gospodării necesită racord la rețeaua electrică. Prin urmare, este necesară extinderea rețelei electrice de joasă tensiune de 0,4 KV în zonele deficitare.

2.9.4. Iluminatul public

Iluminatul public stradal este definit ca: „o instalație fixă de iluminat destinată să asigure, în timpul perioadelor nocturne, o bună vizibilitate pentru utilizatorii zonelor publice exterioare de trafic, cu scopul de a susține siguranța și fluiditatea traficului, precum și siguranța publică”.

În comuna Moldovițasistemul de iluminat public trebuie modernizat și extins. Cele mai bine deservite sate de iluminatul public sunt Moldovița și Rașca. Cele mai critice localități ce necesită extinderea sistemului de iluminat public sunt satele Argel și Demacușa.

Iluminatul public se realizează cu lămpi cu vapori de mercur sau sodiu. În viitor se are în vedere modernizarea și extinderea sistemului de iluminat public cu lămpi LED pentru eficiență energetică crescută.

2.9.5. Gestiunea deșeurilor

În comuna Moldovița, colectarea deşeurilor se face de către o firmă specializată de salubritate, SC FRITEHNICT SRL. Colectarea deșeurilor din comună se face de două ori pe săptămână, acestea fiind transportate la depozitul județean de deșeuri din comuna Moara.

În comună nu există depozite de deșeuri industriale.

2.9.6. Tehnologia informației și comunicațiilor

În comuna Moldovița este un operator de televiziune, acesta acoperă 80% din teritoriu şi un număr de cca 400 de abonaţi. De asemenea în comună sunt înregistrați și utilizatori ai serviciilor de telefonie fixă precum și abonați la internet.

Gradul de acoperire a rețelelor de telefonie mobilă este de 95% din zonele locuite ale comunei Moldovița.

2.9.7. Alte servicii/facilități publice

- *Ordinea şi siguranţa publică*

Ordinea şi siguranţa publică în comună este asigurată de personalul angajat în cadrului postului de poliţie comunal.

Nivelul infracţionalităţii în această comună a înregistrat o ușoară creștere în perioada 2014-2020.

Astfel, pentru creşterea siguranţei cetăţenilor sunt necesare următoarele măsuri:

- clarificarea modului de organizare a pazei bunurilor;
- instalarea unui sistem de supraveghere care să asigure preluarea imaginilor pe timp de zi şi în special pe timpul nopţii şi în orice fel de condiţii atmosferice cu monitorizare 24 h din 24 h prin mod centralizat;
- implementarea unui mod de sensibilizare a populaţiei privitor la lăsarea nesupravegheată a animalelor domestice/ agresive în şi pe spaţiul public;
- completarea numărului de indicatoare rutiere şi efectuarea marcajelor și întreținerea acestora pe D.J. 176 şi pe drumurile comunale asfaltate şi neasfaltate;
- identificarea şi crearea spaţiilor pentru parcarea autovehiculelor de mari dimensiuni, precum şi dotarea acestor spaţii cu sistem de supraveghere video monitorizate cel puţin pe timp de noapte.

Fondul locativ

Locuinta (apartamentul) este constructia formata din una sau mai multe camere de locuit situate la acelasi nivel al cladirii sau la niveluri diferite, prevazuta in general cu dependinte (bucatarie, baie etc.) sau alte spatii de deservire, independenta din punct de vedere functional, avand intrare separata din casa scarii, curte sau strada si care a fost construita, transformata sau amenajata in scopul de a fi folosita, in principiu, de o singura gospodarie.

În comuna Moldovița sunt un număr de 1869 locuințe, ocupând o suprafață de 101.230 mp locuibili.Suprafata (aria) locuibila desfasurata (totala) reprezinta suma suprafetelor destinate pentru locuit a tuturor locuintelor sau spatiilor de locuit din cladiri.

2.10. Sistemul de educație și învățământ

2.10.1 Prezentare generală - Învățământ preșcolar

Unitatea de invatamant - reprezinta unitatea administrativa de invatamant cu personalitate juridica, inscrisa in Nomenclatorul National SIRUES, in care functioneaza unul sau mai multe niveluri educationale, avand o conducere unica; se inregistreaza situatia existenta la inceputul anului scolar (universitar). Sunt considerate unitati de invatamant: cresele, gradinitele de copii, unitatile de invatamant primar si gimnazial de

masa; unitatile de invatamant special primar si gimnazial; liceele; grupurile scolare (unitati de invatamant care scolarizeaza mai multe niveluri de educatie), scolile de arte si meserii/profesionale, postliceale, de maistri, institutiile de invatamant superior.

Nivelurile de educatie, in conformitate cu Clasificarea Internationala Standard a Educatiei - ISCED 97 (pana anul 2013)/ISCED 2011 (dupa anul 2013) sunt după cum urmează:

1. Invatamantul anteprescolar (nivelul 01 ISCED)
2. Invatamantul prescolar (nivel 02 ISCED)
3. Invatamantul primar (nivel 1 ISCED) si gimnazial (nivel 2 ISCED)
4. Invatamantul special primar (nivel 1 ISCED) si gimnazial (nivel 2 ISCED)
5. Invatamantul liceal (nivel 3 ISCED)
6. Invatamantul profesional (nivel 3 ISCED) si postliceal (nivel 4 ISCED)
7. Invatamantul universitar (nivel 6,7 si 8 ISCED)

Liceul Tehnologic „Vasile Cocea" este situat în localitatea Moldoviţa, localitate mărginită de versanţii ObcineiMari şi ai Obcinei Feredeului, pe cursul râului Moldoviţa, la 5 km de Mănăstirea Moldoviţa, la 35 km de municipiul Câmpulung Moldovenesc şi la 70 km de municipiul Suceava, reşedinţa de judeţ.

Vasile Cocea a fost cel de-al doilea învăţător din localitate, cu cea mai îndelungată activitate de dascăl.

În timpul în care a funcţionat ca învăţător a fost construită prima clădire destinată învăţământului moldoviţean, clădire în care astăzi îşi desfăşoară activitatea patru clase primare. În satele comunei Moldoviţa situată în zona montană a Obcinilor Bucovinei, pe cursul superior al râului Moldoviţa, învăţământul a urmat aceeaşi cale ca şi celelalte sate bucovinene.

Meleagurile comunei sunt amintite pentru prima dată de documentele redactate de cancelaria lui Alexandru cel Bun, la începutul veacului al XV-lea când suveranul Moldovei dăruieşte mănăstirii Moldoviţa aceste meleaguri ca branişte.Învăţământul moldoviţean s-a născut la 12 iulie 1871 când preşedintele consiliului şcolar al judeţului Câmpulung Iosif Kohanovschi, a făcut o consfătuire cu reprezentanţii comunei Moldoviţa şi au hotărât înfiinţarea unei şcoli primare precum şi mijloacele de întreţinere şi înzestrare a acestei şcoli.

A fost numit primul învăţător la şcoala primară din Moldoviţa, Ilie Albu. Cursurile se ţineau casă particulară cu 20 copii înscrişi. Consiliul şcolar al Bucovinei înfiinţează la în 1898 al doilea post de învăţător care este ocupat prin concurs de Ion Drobotă, iar director este numit Vasile Cocea, în timpul căruia s-a construit prima clădire de şcoală, de aici şi denumirea pe care o poartă grupul şcolar.

În anul 1900 a luat fiinţă biblioteca şcolară cu un număr de 90 volume. Crescând numărul elevilor care erau obligaţi să frecventeze şcoala se hotărăşte ca şi în satul Raşca să se înfiinţeze o şcoală primară în anul 1903, învăţător fiind numit Andronic din Strişca (Cuciurul Mic), iar în 1905 se dă în folosinţă localul şcolii care funcţionează şi astăzi. În satul Moldoviţa se construieşte o nouă clădire din cărămidă, cu 4 săli de clasă şi locuinţă pentru director şi care este inaugurată în anul 1903. Şi în satul Argel ia fiinţă în anul 1910 şcoala primară, cu un singur post de învăţător detaşat de la Moldoviţa, Eugen Mandric. Astăzi funcţionează cu 5 săli de clase primare, 4 clase gimnaziale şi 2 grupe de grădiniţă.

În anul 1926-1927 se înfiinţează şcoala primară din satul Demacuşa.Se construieşte şi în satul Putna o şcoală primară în 1934 care funcţionează şi astăzi cu o grupă de grădiniţă.Grădiniţa, şcoala primară şi gimnazială din satul Moldoviţa şi-au desfăşurat activitatea în cele două clădiri construite în 1903-1910 până în 1962 când s-a dat în folosinţă o clădire nouă destinată învăţământului liceal, pentru ca în anul 1979 şcoala moldoviţeană să beneficieze de o clădire pentru clasele gimnaziale.

În 1990 toate formele de învăţământ s-au reunit prin ordin guvernamental sub titulatura Grup Şcolar Moldoviţa, care cuprinde învăţământul preşcolar, primar, gimnazial, şcoala de arte şi meserii şi liceal în filieră tehnologică.

Din data de 1 septembrie 2004, Grupul Şcolar Moldoviţa şi-a luat titulatura de Grupul Şcolar „Vasile Cocea" Moldoviţa.

Liceul Tehnologic „Vasile Cocea" Moldoviţa, instituţie de învăţământ coordonatoare, asigură la această dată următoarele niveluri de învăţământ:

1. învăţământ preşcolar
   Grădiniţa cu Program Normal "Isteţel" Moldoviţa –4 grupe;
   Grădiniţa cu Program Normal Argel–2 grupe;
   Grădiniţa cu Program Normal Putna-Secrieş –grupă combinată;
2. învăţământ primar
   Liceul Tehnologic „Vasile Cocea" Moldoviţa, corp B şi corp C –9 clase: CP, cls. I A şi B, cls. a II-a A şi B, cls. a III-a A şi B, cls.a IV-a A şi B;
   Şcoala Gimnazială Argel –4 clase, CP, cls. I-III simultan, cl. a II-a, cl.a IV-a;
3. învăţământ gimnazial
   Liceul Tehnologic „Vasile Cocea" Moldoviţa, corp B –8 clase:cl. a V-a, cls. a VI-a A, B şi C, cls. a VII-a A şi B, cls. a VIII-a A şi B;
   Şcoala Gimnazială Argel –3 clase, cls. a V-a –a VI-a, simultan, cl. a VII-a, cl. a VIII-a;
4. învăţământ liceal
   Liceul Tehnologic „Vasile Cocea" Moldoviţa –8 clase: specializarea Turism şi alimentaţie –cl. a IX-a A, cl. a X-a A, cl. a XI-a A, cl. a XII-a A; specializarea Protecţia mediului–cl. a IX-a B, cl. a X-a B, cl. a XI-a B, cl. a XII-a B;
5. învăţământ liceal seral –specializarea Protecţia mediului, cl. a XII-a C și cl. a XIII-a

În acest an şcolar, în şcoala coordonatoare şi în structurile arondate sunt cuprinşi 776 de copii şi tineri, respectiv: 131 de preşcolari, 235 de elevi în învăţământul primar, 198 de elevi în învăţământul gimnazial, 161 de elevi în învăţământul liceal-zi, 21 de elevi în învăţământul liceal seral. Personalul şcolii este constituit din 55 de cadre didactice.

Prin proiecte cu fonduri guvernamentaleşi cu sponsorizări din străinătate (Belgia, Olanda, Germania) însumând peste 100.000 de euro s-a trecut în ultimii 3 ani la reabilitarea unor locaţii.Astfel beneficiile de încălzire termică prin construireaa 3 centrale termice la Liceu, Şcoala Gimnazială, Corp B, G.P.N. Nr.1, înlocuirea geamurilor cu termopane, faţade, lambriuri, grupuri sanitare moderne, acoperiş cu tablă.Se are în vedere elaborarea reabilitării corpului A (liceu) şi a Şcolii Gimnaziale –Argel. Toate şcolile au fost dotate cu mobilier şcolar nou.În cadrul grădiniţei funcţionează o ludotecă, o sală de sport pentru preşcolari şi una pentru elevi.Biblioteca şcolii are un număr de 36.000 volume.De-a lungul timpului de pe băncile şcolilor din comuna Moldoviţa s-au ridicat oamenii care au făcut carieră în diferite domenii: ştiinţă, literatură, artă, armată, educaţie, teologie etc.

2.10.3. Proiecte implementate

Proiectele în care au fost implicate unităţile de învăţământ din comuna Moldovița în ultima perioadă sunt:

- La mulți ani Romania! Ziua României este marcată an de an prin realizarea unor materiale originale, în care elevii s-au implicat cu mult entuziasm. Mândri de moștenirea pe care au preluat-o de la părinți încă de acum, ei poartă cu mândrie portul popular, recită poezii și interpretează cântece patriotice cu mult devotament conștienți de solemnitatea momentului chiar dacă în acest an, interpretările au avut loc în familie, acolo de unde au învățat că a fi patriot reprezintă o calitate demnă de admirat;
- LET'S DO IT ROMANIA! - Școala Moldovița s-a alăturat campaniei naționale de curățenie „Let s do it, România!" din data de 21 septembrie 2019. Astfel, elevii clasei a V-a A, coordonați de domnul profesor George Rusu au ecologizat zonele din jurul școlii.
- Sărbători de iarnă – An de an Școala Moldovița organizează activități artistice de colinde, recitat poezii și cântă cântece pentru Moș Crăciun

2.11. Cultură

- *Cămine culturale*

În comuna Moldovița, tradiţiile şi obiceiurile sunt transmise din generaţie în generaţie. Pe raza comunei se regasesc două cămine culturale unul în satul Demăcușa și unul în satul Argel. Căminul cultural din satul Demăcușa are o suprafață de 200 mp și are un teren aferent de 1000 mp. Capacitatea acestuia este de 150 – 200 persoane. Căminul cultural din satul Argel are o suprafață de 250 mp, este amplasat pe un teren de 500 mp, iar capacitatea acestuia este de 250 – 300 persoane.

În momentul de față Primăria comunei Moldovița are întocmit un proiect pentru Construire cămin cultural în satul Moldovița pe o suprafață de cca. 600 mp și cu o capacitate de 500 persoane și în care se vor organiza evenimente publice și private. Acesta este depus pentru finanțare la Compania Națională de Investiții și este în faza de contractare.

La Căminele populare gospodarii din Moldovița s-au grupat pentru a-şi conserva şi promova tradiţiile și au format Ansablul artistic „Plai de dor" Moldovița

Ansamblul artistic ,,PLAI DE DOR"Moldoviţa

Ansamblul a fost înfiinţat în anul 2008 cu scopul de a valorifica tradiţiile şi obiceiurile huţulilor din zona Moldoviţei. Acesta reuneşte tinerii din satele Moldoviţei , actual ansamblul având peste 50 de membrii. Datorită potenţialului comunei Moldoviţa, autorităţile locale organizează periodic diferite activităţi şi manifestări cultural-artistice menite să atragă un număr cât mai mare de vizitatori care contribuie la dezvoltarea comunei, astfel activitatea ansamblului este una diversificată şi structurată astfel:

- Muzică şi dansuri populare;

- Tradiţii huţule;

- Meşteşuguri populare;

- Gastronomie

Ansamblul a participat anual la concursuri si festivaluri unde a obţinut numeroase premii care onorează munca depusă.

Ansamblul artistic ,, PLAI DE DOR" Moldoviţa este coordonat de dna prof. Alina Popa ,cadru didactic la Liceul Tehnologic ,,Vasile Cocea" şi este compus din elevi cu vârsta cuprinsă între 10 şi 18 ani ,dar şi din tinerii comunei Moldoviţa.

- *Biblioteca*

Biblioteca este parte integrată a procesului educațional, partener cheie în educație; în prezent există o bibliotecă școlară care funcționează în incinta școlii, dar și o bibliotecă comunală înființată din anul 1959, dar care în momentul de față este închisă din lipsă de personal.

În ceea ce priveşte colecţiile, biblioteca comunală dispune de un fond de carte de 12.178 volume.

Prin intermediul programului Biblionet, biblioteca școlară dispune de calculatoare cu internet pentru utilizatori, imprimantă, scanner, videoproiector.

La bibliotecă au acces mai multe categorii de utilizatori: elevi, studenţi, agricultori, pensionari, intelectuali.

- *Alte activități de cultură/cluburi culturale*

În comuna Moldovița se regăsește un obiectiv înscris în lista monumentelor istorice a Ministerului Culturii cu nr. SV-II-m-B-05528 – Gospodăria Ecaterina Matisievici situată în sat Demăcușa, datează de la sfârșitul sec. XIX și face parte din Patrimoniul național cultural al României.

Alte activități de cultură / cluburi culturale

	Denumire	**Nr. persoane ce frecventează**
Ansambluartistic	**Plai de dor Moldovița**	50

- *Meșteri populari*

În comuna Moldovița este o tradiție cea a încondeiatului ouălor și sculptură în lemn, baltage. Pe raza comunei Moldovița sunt înregistrați un număr de 13 meșteri populari în încondeiatul ouălor și 3 meșteri în sculptură în lemn, baltage.

Meşteri populari din comuna Moldovița[2]

	Meşteri populari
Încondeierea ouălor	Bursuc Elisabeta
	Condrea Lucia
	Palaghiciuc Violeta
	Simionovici Maria
	Ungureanu Georgeta
	Irimiciuc Virginia
	Mnesciuc Aurelia
	Nichitean Liliana
	Pasanciuc Elena
	Semeniuc Viorica
	Biros Aurica
	Chiras Lucica
	Oltea Moisa Balabasciuc
Sculptură în lemn, baltage	Bindiu Emirel
	Secman Ilie
	Cocerhan Ștefan

În cadrul comunei Moldovița funcționează **Muzeul Oualor ”Lucia Condrea”**

Din peste **30.000** ouă decorate de artista **Lucia Condrea** mai mult de jumătate sunt expuse în 106 vitrine, fiind **cel mai mare muzeu de autor din lume**, restul exponatelor regăsindu-se în muzee, Case Regale și colecții private din aproximativ 110 tări.

Din anul 1993 muzeul a functionat in locuinta proprie iar in vara anului 2007 a fost inaugurat în mod oficial muzeul ce poartă numele întemeietoarei lui, unic în țară și în lume prin valoarea artistică deosebită a exponatelor originale. Ideea realizării acestui

[2] www.romaniaturistică.ro; www.centrulculturalbucovina.ro

muzeu a apărut ca o consecință firească a multor ani de trudă și din dorința de a lăsa generațiilor următoare o moștenire artistică inestimabilă. Aceste exponate sunt așezate în 106 vitrine și are trei secțiuni: lucrări unicate ale Luciei Condrea, care sunt cele mai numeroase, colecția de ouă încondeiate foarte vechi adunate din satele locuite de etnia huțulă (Moldovița, Ciumârna, Breaza, Izvoarele Sucevei, Ulma, Brodina, Moldova Sulița) și colecția internațională alcătuită din exponate primite de la creatori din 56 de țări recunoscute în lume ca fiind țări cu tradiție în acest domeniu al artei. Prin intermediul acestui muzeu, artista plastică Lucia Condrea, multiplă laureată internațional, a salvat inestimabilul tezaur de tradiție folclorică a huțulilor. Stau mărturie în acest sens exponatele vechi din zonele în care s-a practicat încondeiatul și închistritul ouălor datând din anul 1883. Cele mai vechi si mai sugestive oua inchistrite, purtatoare de simboluri vechi, precrestine sunt ouale ce provin din teritoriile locuite de hutuli. La Moldovita-Bucovina, localitate in care s-a salasluit etnia hutula din timpuri stravechi, aceasta traditie este la ea acasa! Artista Lucia Condrea, fiica a acestui tinut binecuvantat de Dumnezeu, este cea care a dus faima locului in care s-a nascut si a Bucovinei peste tot in lume!

În realizarea "bijuteriilor ovoidale", Lucia Condrea folosește **15 modalitati** de lucru. Prima modalitate este cea traditionala, tehnica batik-ului, de la care a pornit si pe care a perfectionat-o in timp, iar celelalte 14 modalitati de lucru ii apartin in totalitate, ele avand ca punct de plecare tot tehnica batik-ului, insa aspectul final difera radical de cel obisnuit, al oualor traditionale. Cu prilejul vernisajului expozitiei personale din 11 mai 2007, de la Sala Gotica, a Manastirii ”Trei Ierarhi” din Iași, cunoscutul si apreciatul etnolog prof. univ.dr. Ion H. Ciubotaru de la Facultatea de Litere a Universitatii ,,Alexandru Ioan Cuza" din Iasi a declarat ca ,,lucrarile artistei Lucia Condrea reprezinta o noutate absoluta in acest domeniu si se va numi **Arta Condrea**".

Tehnicile create în **Arta Condrea** sunt:

1. **ceara colorata in relief;**
2. **grafica in tehnica batik-ului (alb-negru);**
3. **dantelarii - vechile cusaturi romanesti transpuse pe ou;**
4. **tehnica lucrarilor de antichitate, lucrari de autor de o mare complexitate in**

care interfereaza arta maura (marocana) si arta hutula;

5. **lucrari abstracte, moderne (pe un ou se pot observa franturi din zeci de exponate);**
6. **vechi cusaturi hutule transpuse pe ou folosind ceara de albine si pigmenti naturali;**
7. **diversificarea cromaticii;**
8. **cubism in 3D;**
9. **motive de pe covoare, scoarte, laicere, macaturi, transpuse pe oua;**
10. **motive transpuse pe oua inspirate din sculptura;**
11. **motive zoomorfe**
12. **motive de pe stergare**
13. **motive de pe laseta**
14. **motive crosetate**

Lucrarile Luciei Condrea sunt la loc de cinste în cele mai mari muzee ale Europei precum si în colectii personale din intreaga lume, Case Regale, iar artista se înscrie în rândul marilor artiști internaționali.

2.12. Sănătate și asistență socială

2.12.1. Situația actuală din domeniul sanitar

Unitatile sanitare reprezinta unitatile care asigura populatiei asistenta medicala curativa si profilactica prin urmatoarele unitati sanitare din sectorul public si privat: spitale, dispensare medicale, policlinici, sanatorii, centre de diagnostic si tratament, ambulatorii integrate spitalelor si de specialitate, preventorii, cabinete medicale de familie, cabinete stomatologice, cabinete medicale de specialitate, cabinete medicale scolare/ studentesti, laboratoare medicale, farmacii si puncte farmaceutice etc.

În comuna Moldovița infractructura medicală cuprinde:

- 2 cabinete medicină generală și de familie;

- 1 cabinet stomatologic;

- 1 farmacie;

- 1 punct farmaceutic.

Personalul medico-sanitar reprezinta totalitatea personalului medical de specialitate care activeaza in unitati de ocrotire a sanatatii, de invatamint medico-farmaceutic si in unitati de cercetare stiintifica in domeniul medical, atat in sectorul public cat si in cel privat.

În sistemul de sănătate din comuna Moldovița lucrează 2 medici de familie, 1medic stomatolog, 1 farmacist și 7 angajați personal mediu sanitar.

Personal medical comuna Moldovița

	2019
1. Medici de familie	2
2. Stomatologi	1
3. Farmaciști	1
4. Personal medical mediu	7

Comuna Moldovița nu beneficiază de serviciu ambulatoriu, drept urmare în cazurile de urgență se apelează la cel mai apropiat spital. Timpul de care are nevoie o salvare pentru a ajunge în localitate este de **25 minute**.

Până la sosirea ambulanței se poate acorda primul ajutor la cabinetul medicului de familie din comună.

2.12.2. Asistență socială

În comuna Moldovița principalul furnizor de servicii sociale este reprezentat de Primăria Moldovița prin intermediul compartimentului de asistență socială.

Pe lângă furnizorul din mediul public de servicii sociale , mai activează în comună și Asociația de Ajutor Mutual – A.D.A.M. Moldovița, care este o unitate de îngrijiri la domiciliu și prestează servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, persoane aflate în situații de dependență.

ADAM Moldovita este o organizatie neguvernamentala si non profit , care a fost infiintata cu ajutorul grupului de initiativa ***„Un sat pentru un sat”*** (Een dorp voor een dorp) **Kruibeke –Belgia (sat infratit cu comuna Moldovita) si cu sprijinul FDAAM .**

Scopul Asociatiei De Ajutor Mutual ADAM Moldovita il constituie imbunatatirea si cresterea calitatii vietii locuitorilor comunei Moldovita prin dezvoltarea economico – sociala si culturala.

Categorii de beneficiari ai asistenţei sociale

Nr. Crt.	**Beneficiari asistență socială**	**2018**	**2019**	**2020**

1.	Vârstnici	15	16	15
2.	Persoane cu dizabilităţi fizice şi mintale	45	48	48
3.	Persoane singure	15	16	15
4.	Persoane sărace	-	-	-
5.	Familii cu părinți plecați în străinătate	18	11	36
6.	Ajutoare pentru încălzire	48	47	57

- În comuna Moldovița, ponderea cea mai mare din categoriile beneficiare de prestații sociale este deținută de persoane cu dizabilități.
- Numărul beneficiarilor de prestații sociale a fost în 2020 de 171, cu 21,27% mai mulți în 2020 față de 2018 cand erau în număr de 141 de beneficiari.

În anul 2020 au fost înregistrate 36 familii cu părinți plecați în străinătate, în creștere cu 100% față de valoarea înregistrată în 2018 de numai 18 familii.

În anul 2020 au fost acordate compensații pentru perioada de iarnă cu o creștere de 18,75% față de valoarea compensațiilor acordate în 2018.

2.13. Protecția și conservarea mediului natural

Starea mediului natural este prezentat la nivelul judeţului Suceava, întrucât nu sunt disponibile date la nivel de comună.

2.13.1. Calitatea aerului

Calitatea aerului se evaluează la scară naţională, pentru fiecare unitate administrativ-teritorială, prin modelarea emisiilor. Se stabileşte un indice de calitate pe o scară de la 1 la 6, unu semnificând calitatea excelentă a aerului şi 6 – calitate foarte rea a aerului.

Astfel, calitatea aerului în judeţul Suceava, conform măsurătorilor efectuate în cele patru staţii existente, primeşte indicele de calitate general 1, excelent.

Reţeaua Naţională de Monitorizare a Calităţii Aerului (RNMCA) include 4 staţii automate de monitorizare continuă automată a calităţii aerului în jud. Suceava:

- Staţia automată Suceava - SV1 –Suceava, str. Mărăşeşti nr.57
- Staţia automată Suceava - SV2 - Suceava, str. Tineretului f.n

- Staţia automată Siret -SV3 - Oraş Siret,str. Alexandru cel Bun f.n.
- Staţia automată Poiana Stampei - EM3 - loc. Poiana Stampei.

Poluanţii atmosferici sunt monitorizaţi în conformitate cu legislaţia naţională şi europeană privind calitatea aerului, actualmente reglementaţi prin *Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător*,care transpune cerinţele prevăzute de reglementările europene în vigoare privind calitatea aerului înconjurător, Directiva 2008/50/CE privind calitatea aerului înconjurător şi un aer mai curat în Europa şi Directiva 2004/107/CE privind arsenul, cadmiul, mercurul, nichelul, hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător, abrogând alte reglementări anterioare şi dispoziţii contrare.

Legea 104/2011 a intrat în vigoare de la data de 28.07.2011 şi stabileşte obiective de calitate a aerului pentru anumiţi parametri, şi anume:

- valorile limită pentru protecţia sănătăţii umane la poluanţii: SO2, NO2, CO, PM10, PM2,5 şi Pb din PM10;
- valorile ţintă pentru Cd, As, Ni din PM10, PM2,5 şi la O3 (pentru protecţia sănătăţii umane şi a vegetaţiei, după caz)
- niveluri critice pentru protecţia vegetaţiei la SO2 şi NOx,
- obiectivele pe termen lung pentru protecţia sănătăţii şi a vegetaţiei la ozon
- pragul de informare a publicului la ozon
- praguri de alertă la O3, SO2 şi NO2.

- Dioxidul de azot (NO_2) şi oxizii de azot (NOx)

Măsurătorile din anul 2020 la cele 4 staţii automate în care au fost monitorizaţi aceşti poluanţi au indicat următoarele:

- toate concentraţiile medii orare de NO_2 măsurate automat în cele 4 staţii automate din judeţul Suceava s-au situat sub valoarea-limită orară pentru protecţia sănătăţii umane;
- concentraţiile medii anuale de NO_2 nu au depăşit valoarea-limită anuală pentru protecţia sănătăţii umane;
- la oxizii de azot (NOx) monitorizaţi la staţia de fond regional EM3, concentraţia medie anuală (16,71 g/m3) nu a depăşit nivelul critic pentru protecţia vegetaţiei (20 g/m3).

➢ **Dioxidul de sulf (SO2)**

Măsurătorile efectuate în anul 2020 în cele 4 staţii de monitorizare a acestui poluant au indicat o calitate corespunzătoare a aerului în raport cu dioxidul de sulf în judeţul Suceava, atât pentru protecţia sănătăţii umane (staţiile SV1, SV2, SV3, EM3) cât şi a ecosistemelor (staţia EM3).

➢ **Monoxidul de carbon (CO)**

Provine din surse antropice sau naturale, care implică arderi incomplete ale oricărui tip de materie combustibilă, atât în instalaţii energetice, industriale, cât şi în instalaţii rezidenţiale (sobe, centrale termice individuale) şi mai ales din arderi în aer liber (arderea miriştilor, deşeurilor, incendii etc.).

În 2020, valorile maxime zilnice ale mediilor de 8 ore de CO s-au situat mult sub valoarea limită pentru protecţia sănătăţii umane (10 mg/m3, în vigoare de la 01.01.2007), în toate cele 4 staţii de monitorizare din judeţ.

➢ **Ozonul (O3), Benzenul (C6H6), Pulberi în suspensie (PM10 şi PM2,5)**

Valorile limită anuale pentru protecţia sănătăţii umane pentru ozon, benzen şi pulberile în suspensie nu au fost depăşite în anul 2020 în nici una din cele 3 staţii de monitorizare

În anul 2020 **nu s-au produs poluări accidentale ale aerului**, cu excepţia staţiei SV1 de fond urban, unde s-a înregistrat o depășire a valorii țintă pentru ozon.

2.13.2. Calitatea apei

Reţeaua hidrografică codificată a judeţului Suceava însumează 3092 km şi aparţine bazinului hidrografic Siret. Densitatea reţelei hidrografice este de 0,361 km râu/km^2 teritoriu, valoare superioară celei medii pe ţară.

Principalele cursuri de apă ce străbat judeţul sunt: râul Siret (de la N la S) şi afluenţii săi, râurile Suceava, Şomuzu Mare, Moldova, Bistriţa (curgând de la NV spre SE).

Toate râurile de pe teritoriul judeţului Suceava fac parte din bazinul hidrografic al râului Siret. Cantităţile cele mai mari de apă sunt transportate de râurile ale căror bazine de alimentare sunt situate în regiunea montană. Cel mai întins bazin hidrografic este cel al râului Moldova, care drenează prin intermediul afluenţilor săi peste 33% din suprafaţa judeţului Suceava, după care urmează Bistriţa (cca. 30% din suprafaţă) şi râul Suceava (26,6%).

Apele stătătoare constau din lacuri naturale de dimensiuni mici şi lacuri antropice amenajate în scopuri complexe: rezerve de apă industrială şi potabilă, apărare împotriva inundaţiilor, piscicultura etc.

Apele subterane din judeţul Suceava sunt cantonate în depozitele unor structuri cristalino-mezozoice, de fliş, în depozite miocene şi mai ales în formaţiunile aluvionare cuaternare.

Sursele de poluare difuză a apelor sunt reprezentate în special de:

- îngrăşămintele chimice utilizate în agricultură
- pesticidele utilizate pentru combaterea dăunătorilor
- animalele domestice din bazinele /spaţiile hidrografice analizate

Conform Ordinului nr. 1552/2008 al M.M.D.D., care aprobă lista localităţilor pe judeţe unde există surse de nitraţi, pe teritoriul judeţului Suceava există 64 de zone (localităţi) vulnerabile la poluarea cu nitraţi, datorită următoarelor cauze:

- nu există la nivel de comune platforme de depozitare şi stocare a gunoiului de grajd şi a dejecţiilor lichide;
- există foarte puţine platforme individuale de depozitare şi stocare a gunoiului de grajd şi dejecţiilor lichide în gospodăriile micilor producători agricoli;
- apele uzate menajere netratate se infiltrează în pânza freatică;
- infiltraţii de ape uzate provenite de la bazine vidanjabile neetanşe;
- existenţa unui număr mare de closete de tip uscat.

2.13.3. Calitatea solului

În ceea ce priveşte repartiţia terenurilor pe clase de calitate/pretabilitate, menţionăm următoarele:

- pentru **arabil,** media este de 49 de puncte, ceea ce încadrează această folosinţă la clasa a IIIa de calitate;
- pentru **fâneaţă**, media este de 34 puncte, cu clasa a IV-a de calitate;
- pentru **păşune**, media este de 43 puncte, cu clasa a III-a de calitate.

Suprafeţe cu clasele I şi a II-a mai apar în majoritatea comunelor de munte.

În ceea ce priveşte gospodăria comunală, depozitarea necontrolată a deşeurilor constituie o sursă majoră de poluare şi de degradare a terenurilor. Problema deşeurilor devine acută datorită creşterii cantităţii acestora.

Poziţia geografică a judeţului Suceava, condiţiile climatice specifice, geomorfologia acestuia sunt factori decisivi în afectarea solurilor ca urmare a fenomenelor meteorologice periculoase (ploi şi furtuni, viscol, îngheţ, căderi masive de zăpadă). La acestea se adaugă factorul antropic.

Judeţul Suceava ocupă un loc distinct în economia românească datorat diversităţii şi, în unele cazuri, abundenţei bogăţiei resurselor sale naturale. Peste 52% din suprafaţa judeţului aparţine fondului forestier, respectiv cca. 7% din suprafaţa ţării, în subsol se găsesc zăcăminte de mangan, minereuri cuprifere, sulf, barită, sare, gaze naturale, ape minerale, minereu uranifer, etc. iar cca. 42% din suprafaţă este reprezentată de terenuri arabile, majoritatea fiind situate de-a lungul văilor Siretului, Moldovei şi Sucevei.

2.13.4. Situaţii excepţionale petrecute în localitate

În ultimii patru ani, în comuna Moldovița nu s-au înregistrat fenomene excepţionale.

2.13.5. Măsuri luate în localitate pentru protejarea mediului

Măsurile luate în comuna Moldovița pentru protejarea mediului sunt următoarele:

- extinderea şi protejarea spaţiilor verzi;
- protejarea pădurilor;
- acțiuni de ecologizare a malurilor pâraielor;
- diminuarea eroziunii solului prin plantarea arborilor;
- menţinerea suprafeţei împădurite şi utilizarea lemnului pădurilor numai în limita aprobată de lege;
- colectare reziduurilor menajere în recipiente speciale, pe sortimente şi reciclarea lor.

CAPITOLUL 3: ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE – VIZIUNEA COMUNITARĂ

Strategia de dezvoltare a comunei Moldovița reprezintă consolidarea simultană și într-un mod corect, a tuturor problemelor și intereselor relevante pentru dezvoltarea locală. O asemenea abordare integrată a dezvoltării teritoriale este esențială pentru construcția unei comunități durabile din punct de vedere cultural, social, ecologic și economic.

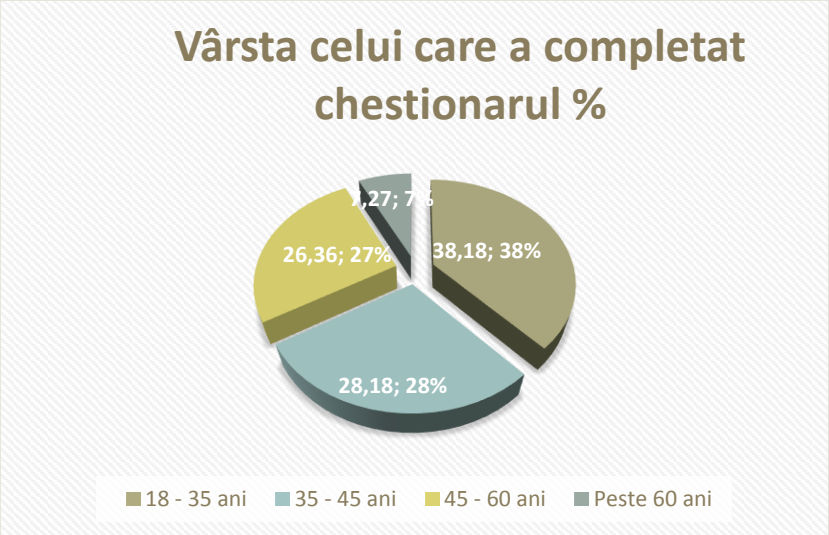
Implicarea actorilor locali și a tuturor factorilor interesați în dezvoltarea teritoriului, este esențială pentru realizarea considerentelor mai sus enunțate. Prin urmare, informarea și consultarea acestora a constituit una din etapele premergătoare elaborării strategiei asigurându-se astfel creșterea transparenței în procesul de luare a deciziilor.

În elaborarea ei, strategia de dezvoltare locală cât și mecanismele instituționale implicate în procesul de implementare țin cont de interesele comunității.

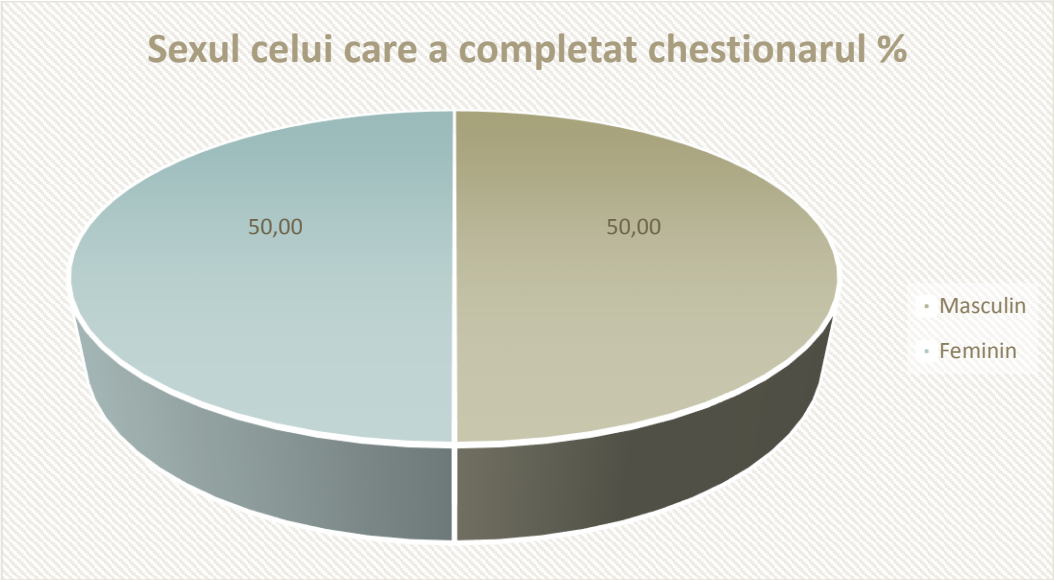
Viziunea cetățenilor comunei Moldovița este de a sprijini dezvoltarea comunei din punct de vedere economic și social printr-o mai bună valorificare a resurselor naturale, atragerea de noi investitori, valorificarea patrimoniului cultural existent și a tradițiilor locale, reabilitarea și modernizarea infrastructurii în concordanță cu respectarea normelor în domeniul protecției mediului înconjurător.

În acest sens s-au aplicat populației un număr de 100 de chestionare prin metoda sondajului de opinie pentru a identifica viziunea comunitară în privința dezvoltării comunei Moldovița în perioada 2021-2027.

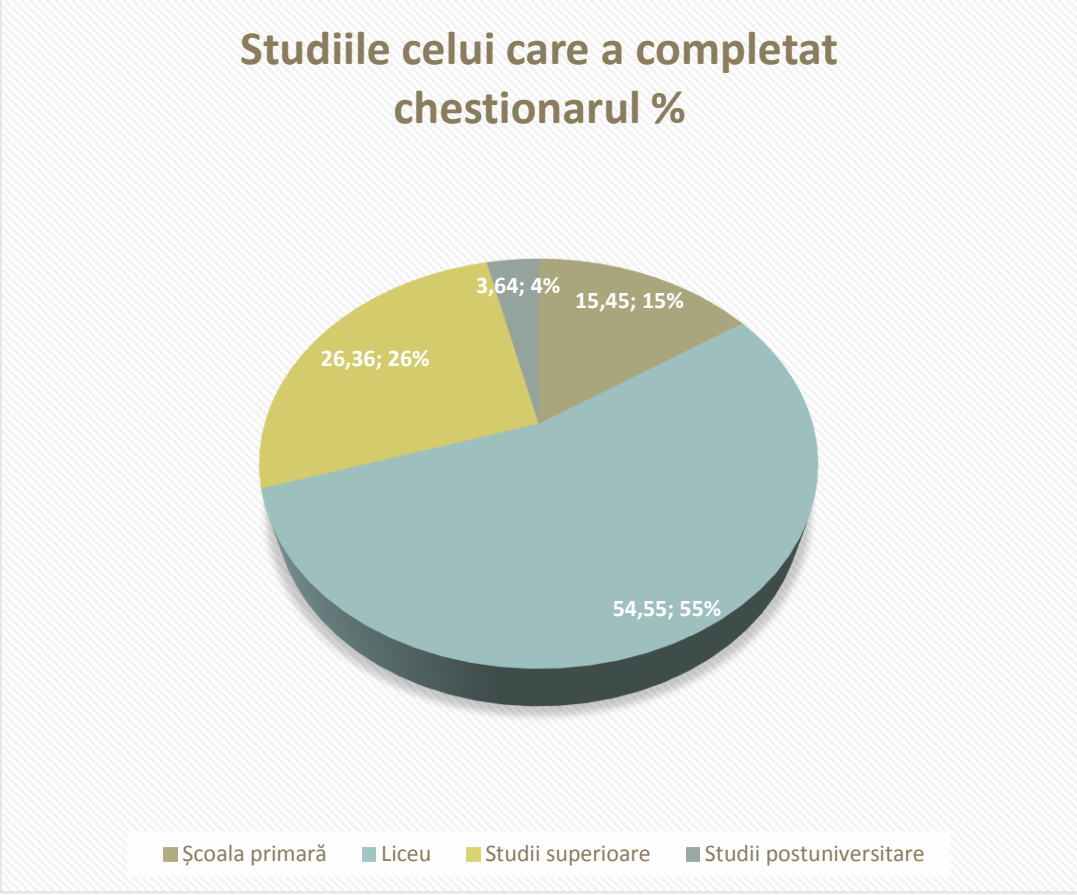
Rezultatele chestionarului aplicat pe un eșantion reprezentativ de 100 de persoane, din care: bărbați 50% și femei 50%. Grupând după vârsta celui care a completat chestionarul, din totalul celor chestionați un procent de 38,18% au vârsta cuprinsă între 18 – 35 ani, 28,18% au vârsta cuprinsă între 35 – 45 ani, 26,36% au vârsta cuprinsă între 45 – 60 ani, iar un procent de 7,27% au vârsta de peste 60 ani.

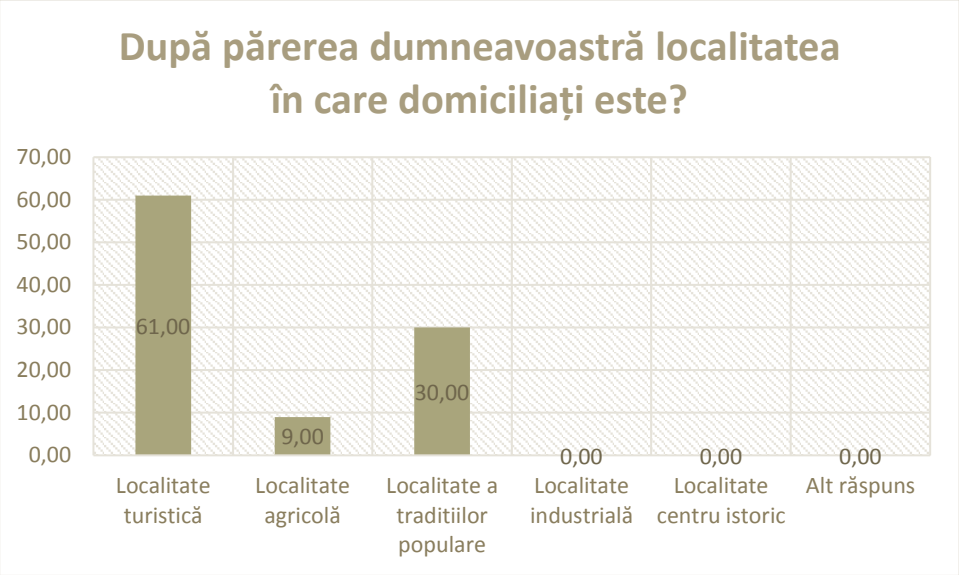
În aplicarea chestionarelor s-a respectat principiul egalității de șanse dintre sexe și principiul nediscriminării:

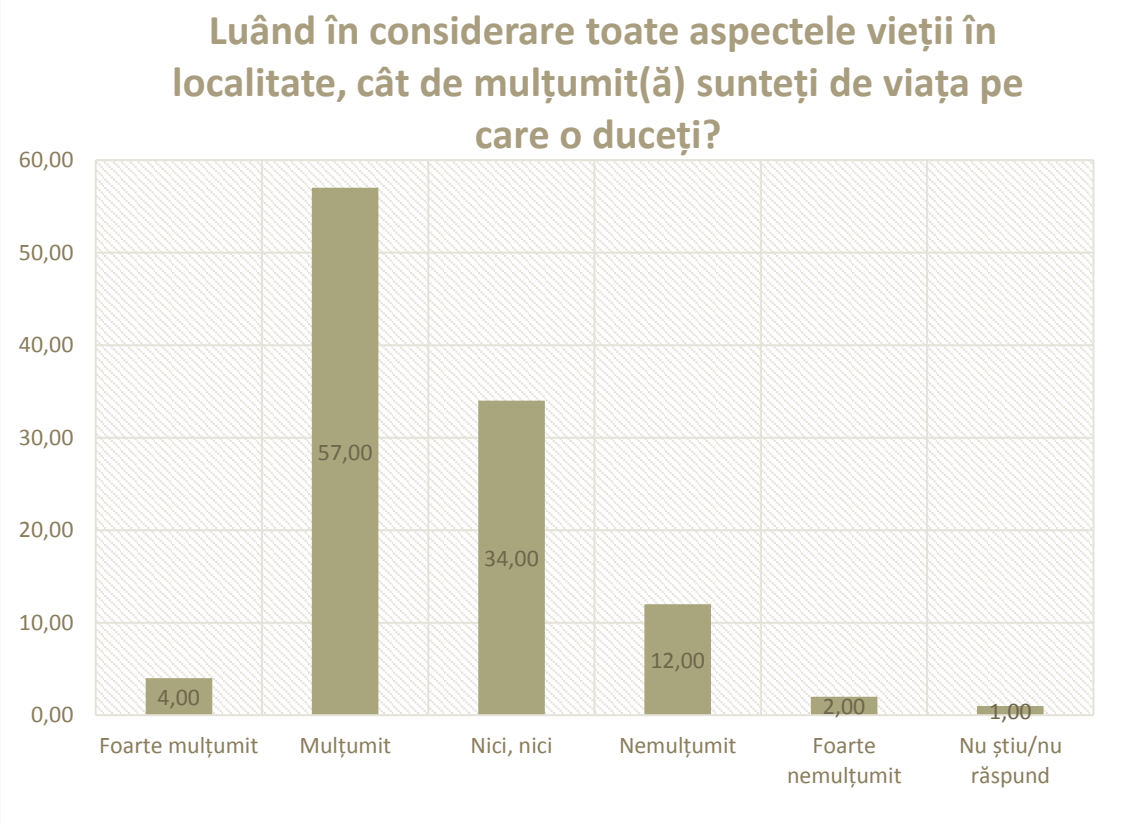
Dintre aceștia 54,55% sunt absolvenți de liceu, 26,36% de studii superioare, 3,64% au studii postuniversitare, iar 15,45% școala primară.

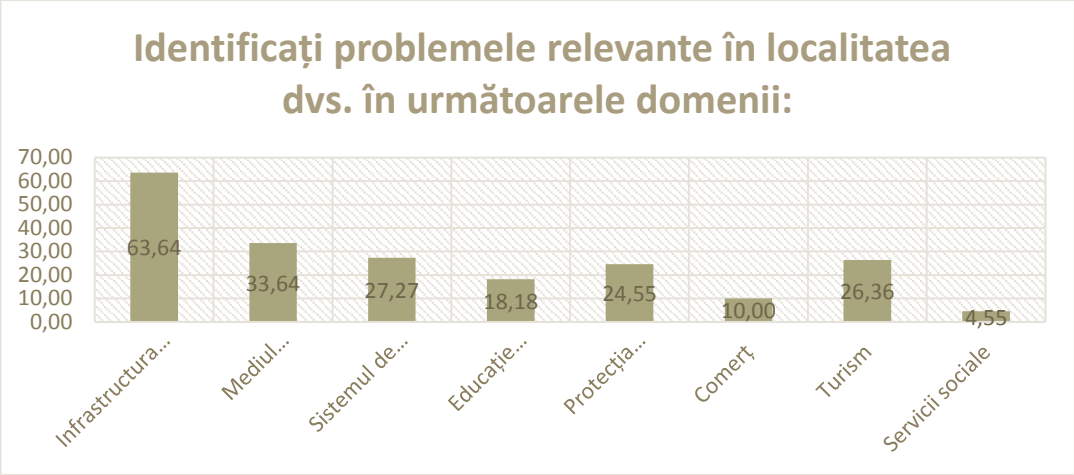
În viziunea cetățenilor chestionați referitor la localitatea în care domiciliază, în procent de 61% au răspuns că, comuna Moldovița este o localitate turistică, 30,00% optând pentru localitatea a tradițiilor populare și 9% pentru localitate agricolă.

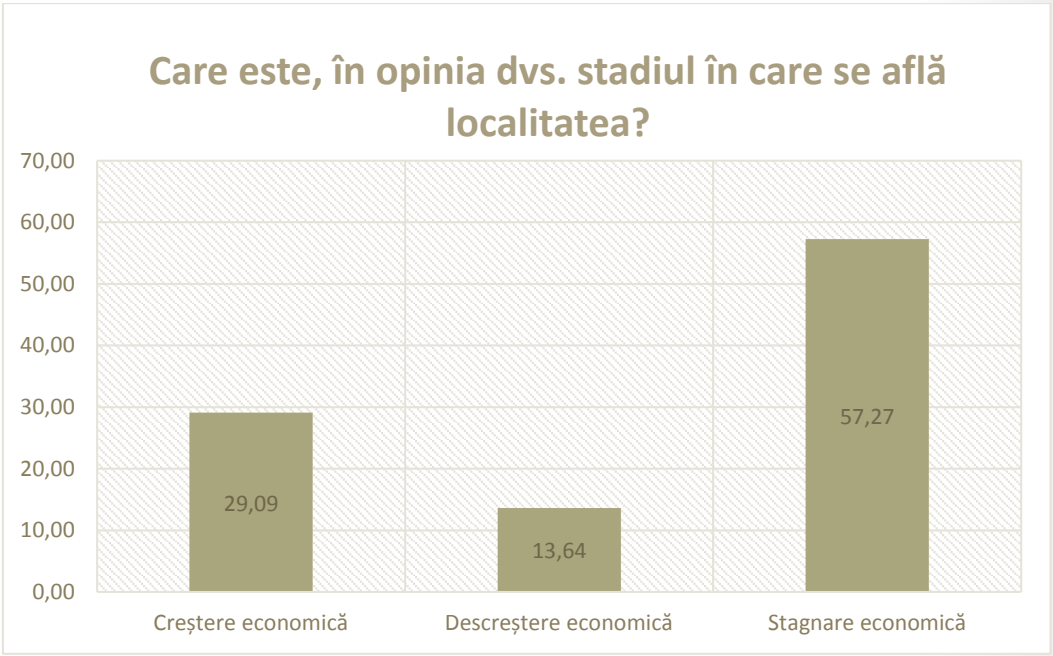
Luând în considerare toate aspectele vieții din localitate, gradul de mulțumire al cetățenilor din Comuna Moldovița este exprimat astfel:

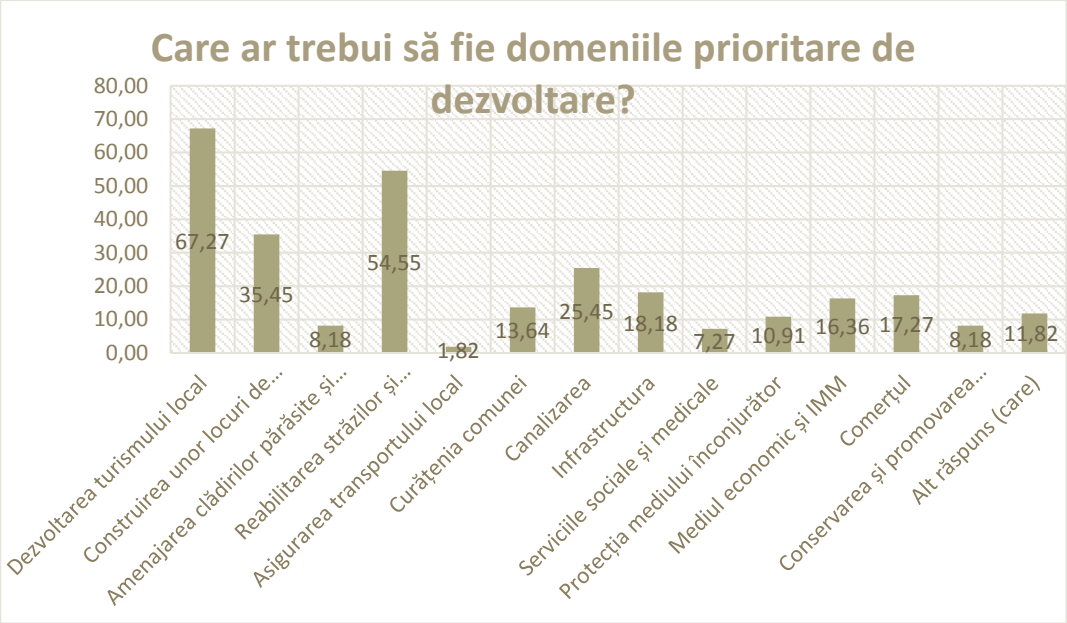
Când cetățenii au fost nevoiți să specifice care sunt domeniile de activitate în care sunt cele mai importante probleme, s-au identificat următoarele:

Din punct de vedere economic, în viziunea cetățenilor comuna Moldovița se află în următoarea situație, 57,27% au răspuns că comuna Moldovița este într-o etapă de stagnare economică și are nevoie de atragerea de investitori:

Domeniul prioritar de dezvoltare în viziunea cetățenilor comunei Moldovița este Dezvoltarea turismului, urmând îndeaproape de Reabilitarea străzilor și trotuarelor, cu un procent puțin mai scăzut și Construirea unor locuri de recreere pentru copii și adulți, celelalte domenii variind între 1,82% -25,45%. În cadrul chestionarelor la această categorie cetățenii au avut posibilitatea să dea răspunsuri multiple.

Implicarea actorilor locali şi a tuturor factorilor interesaţi în dezvoltarea teritoriului, este esenţială pentru realizarea strategiei. Prin urmare, informarea şi consultarea acestora a constituit una din etapele premergătoare elaborării Strategiei de Dezvolatre Locală a Comunei Moldovița, asigurându-se astfel creşterea transparenţei în procesul de luare a deciziilor.

În cadrul întâlnirilor realizate pe toata perioada de elaborare a strategiei toţi actorii interesaţi şi-au putut exprima sugestiile privind identificarea priorităţilor de dezvoltare ale comunei.

Identificarea principalelor probleme, nevoi şi oportunităţi de la nivelul întregii localități, a fost posibilă numai printr-o consultare în prealabil cu toţi factorii implicaţi, concretizată în întâlniri de lucru organizate periodic la sediul comunei Moldovița precum și prin chestionarea populației din comună.

CAPITOLUL 4: PROPUNERI PRIVIND MODERNIZAREA ȘI DEZVOLTAREA COMUNEI MOLDOVIȚA

4.1. Analiza SWOT a comunei Moldovița

Analiza SWOT (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) – Unul dintre cele mai importante instrumente de management utilizat în radiografierea unui sistem/organizaţii/comunităţi - constă în efectuarea analizei interne pentru a vedea care sunt punctele tari şi slabe, urmată de analiza externă, ce se concentrează pe oportunităţile şi riscurile cele mai relevante.

Analiza SWOT este un element esenţial al procesului de planificare a strategiei de dezvoltare a micro-regiunii şi contribuie la definirea priorităţilor şi obiectivelor operaţionale. Totodată analiza SWOT, prezintă sintetic o imagine a comunei Moldovița în oglinda punctelor tari şi slabe şi a oportunităţilor şi pericolelor existente.

În elaborarea analizei s-a avut în vedere metoda participativă, respectiv organizarea de forumuri în comună și distribuirea de chestionare. Aceste întâlniri au avut scopul de a identifica principalele probleme, existente la nivelul comunei, precum şi găsirea de soluţii pentru rezolvarea nevoilor identificate.

Participanţii, societatea civilă, sectorul public şi privat, au contribuit prin cunoştinţele şi ideile lor la realizarea evaluării situaţiei actuale şi la definirea direcţiilor prioritare pe care strategia le va urma. Analiza SWOT a fost realizată pe diferite domenii care s-au dovedit esenţiale în individualizarea zonei şi stabilirea priorităţilor la nivelul comunei Moldovița.

1. ANALIZA TERITORIU ȘI URBANISM	
Puncte tari	**Puncte slabe**
▪ Poziţia geografică – zonă naturală deosebită cu o paletă extrem de variată de peisaje naturale atractive (ecosisteme şi rezervaţii naturale atractive); ▪ Mediu natural nepoluat; ▪ Existenţa unui bogat fond forestier; ▪ Existenţa unui număr mare de ape subterane şi de suprafaţă (râul Moldovița şi afluentii) ▪ Apele adăpostesc o faună ihtiologică variată, specific păstrăvul curcubeu; ▪ Existenţa unui fond funciar de calitate superioară; ▪ Floră diversă, monumente ale naturii, specii	▪ Nivelul scăzut al infrastructurii rutiere secundare modernizate în zonă; ▪ Insuficientă valorificare a tuturor elementelor ce alcătuiesc cadrul natural; ▪ Stare precară a căilor de acces (infrastructură precară, indicatoare lipsă); ▪ Zonele verzi, deşi bine reprezentate, sunt parţial amenajate şi dotate cu mobilier; ▪ Nu există suficiente locuri de joacă pentru copii şi cele existente sunt

rare şi unicat; ▪ Faună bogată cu specii rare; ▪ 95% din locuințe sunt conectate la rețeaua electrică; ▪ Teritoriu situat la granița de est a Uniunii Europene; ▪ Teritoriului reprezintă element de legătura între regiunile istorice Moldova și Ardeal.	amenajate cu mobilier vechi, din piese metalice; ▪ Fond locuibil cu standarde scăzute; ▪ Echipare edilitară scăzută; ▪ Lipsa unor dotări cu caracter economico-social; ▪ Grad de acoperirea sistemelor de canalizare a apei reziduale insuficient; ▪ Comuna nu are rețele de apă, canalizare, termoficare şi de gaze;
Oportunităţi	**Riscuri**
▪ Remodelarea spaţiului rural prin politici adecvate de modernizare a infrastructurii şi diversificare a funcţiei localităţilor; ▪ Suceava este parte a programul comunitar de cooperare transfrontalieră la graniţele externe ale Uniunii Europene (Programul Operaţional Comun România – Ucraina – Republica Moldova), program ce are în ca prioritate rezolvarea în comun a unor aspecte legate de mediu, inclusiv pregătirea pentru situaţii de urgenţă, managementul resurselor de apă şi al deşeurilor, precum şi reţelele de energie; ▪ Existenţa Planului Local de Acţiune pentru Mediu a judeţului Suceava ce conţine direcţii de acţiune pentru protecţia mediului din judeţ. ▪ Apartenența la teritoriul eligibil al Grupului de Acțiune Locală Bucovina de Munte ▪ Existența Instrumentelor Structurale din cadrul Politicii de Coeziune a UE 2014-2020 ▪ recuperarea terenurilor degradate de alunecări şi eroziune prin consolidări, plantaţii şi alte lucrări de combatere a degradării solurilor ▪ extinderea pădurii prin reîmpăduriri, efectuarea de lucrări silvice pentru întreţinerea pădurii (răriturі, curăţiri);	▪ Insuficienta colaborare între administraţia publică locală şi cea judeţeană pentru promovarea unor proiecte de interes local şi judeţean; ▪ Exploatarea neraţională a pădurilor. ▪ Riscul producerii de calamităţi naturale (alunecări de teren, inundaţii etc.). ▪ Lipsa programelor şi resurselor ce vizează protecţia mediului, poate conduce pe termen mediu la scăderea / înrăutăţirea calităţii factorilor de mediu; ▪ Lipsa unor instalaţii şi sisteme de prevenire a poluării şi calamităţilor naturale; ▪ Instabilitatea sistemului politic național; ▪ Fenomene naturale extreme: grindină, alunecări de teren, incendii;

▪ aplicarea unor măsuri viabile de reabilitare a fostelor exploatări miniere în vederea reintegrării lor în circuitul natural	
2. ANALIZA CADRULUI DEMOGRAFIC	
Puncte tari	**Puncte slabe**
▪ Densitatea medie a populaţie (în raport cu alte zone ale judeţului) conduce la presiune antropică moderată; ▪ Raport echilibrat între grupele de vârstă şi structura pe sexe; ▪ Indice de dependenţă a populaţiei sub media pe ţară şi pe Regiunea de Dezvoltare Nord-Est; ▪ Structură etnică relativ omogenă generatoare de armonie habitatuală; ▪ Forţă de muncă ieftină ▪ Forţă de muncă calificată ▪ Costuri de calificare reduse în domeniul meşteşugurilor ▪ Număr mare de tineri cu liceul terminat şi cu studii superioare	▪ Tendinţa de îmbătrânire a populaţiei; ▪ Forţă de muncă calificată insuficientă; ▪ Reducerea cantitativă a forţei de muncă prin creşterea numerică a populaţiei inactive; ▪ Deprofesionalizarea specialiştilor din industrie prin reducerea sau eliminarea activităţilor din domeniu; ▪ Disponibilizarea unui segment important al forţei de muncă calificată în urma restructurării industriei de exploatarea a minereurilor; ▪ Fenomene demografice negative ▪ Emigrarea forţei de muncă cu înaltă calificare ▪ Scăderea natalităţii ▪ Sub-utilizarea forţei de muncă calificată superior ▪ Lipsa programelor de acompaniere socială pentru şomerii ▪ Lipsa centre de orientare profesională
Oportunităţi	**Riscuri**
▪ Diversificarea ocupaţilor în mediul rural; ▪ Diversificarea domeniilor ocupaţionale (inclusiv apariţia de noi meserii); ▪ Posibilitatea de atragere a unor fonduri comunitare, guvernamentale sau locale destinate proiectelor de dezvoltare a resursei	▪ Destrămarea spaţiului mintal de tip etnografic al aşezărilor rurale prin creşterea interdependenţelor cu urbanul; ▪ Starea de insecuritate socială indusă forţei de muncă de ezitările restructurării economice.

umane. ▪ Creşterea nivelului de calificare prin participarea în programe regionale, naţionale şi internaţionale; ▪ Modificarea mentalităţii persoanelor disponibilizate, în sensul unei atitudini active pe piaţa muncii, de căutare a unui loc de muncă şi de reconversie profesională	▪ Pe termen mediu şi lung vom asista la scăderea nivelului de calificare profesională a tinerilor; ▪ menţinerea tendinţelor migraţioniste către centrele urbane, accentuarea proceselor de îmbătrânire în rural; ▪ ineficienţa / lipsa programelor de calificare /recalificare profesională destinate persoanelor din comună ▪ Declin demografic
3. ANALIZA CADRULUI ECONOMIC ŞI TURISM	
Puncte tari	**Puncte slabe**
▪ Predominanţă netă a IMM-urilor cu un grad de adaptabilitate mai ridicat la cerinţele pieţii; ▪ Recolte însemnate cantitativ şi calitativ de fructe de pădure şi ciuperci (hribi, gălbiori şi ghebe), datorită situării localităţii în proximitatea pădurilor şi munţilor; ▪ Tradiţii locale în creşterea animalelor, în special al bovinelor; ▪ Sectorul terţiar este bine reprezentat ▪ Vechi tradiţii în prelucrarea unor resurse locale (lemn, tesaturi etc.); ▪ Potenţial turistic deosebit datorită păstrării patrimoniului cultural tradiţional (port popular, formaţii de dansuri şi cântece populare din zonă); ▪ Existenţa unui nucleu de practicare a agro-turismului; ▪ Preocuparea autorităţilor locale pentru dezvoltarea turismului; ▪ Ospitalitatea tradiţională a proprietarilor şi a personalului care desfăşoară activităţi în domeniul turismului; ▪ creşterea producţiei de carne, lapte şi lână; ▪ prezenţa unui dispensar veterinar ce îşi	▪ Interes scăzut pentru investiţii; ▪ Fărâmiţare excesivă a proprietăţilor; ▪ Dotare tehnică învechită şi insuficientă necesară desfăşurării de activităţi agricole şi de prelucrare; ▪ Deficienţe în prelucrarea şi comercializarea produselor agricole; ▪ Lipsa capitalului pentru mecanizarea şi biotehnologizarea agriculturii; ▪ Lipsa unor produse realizate sub o marcă a zonei; ▪ Resurse financiare insuficiente, investiţii autohtone şi străine reduse; ▪ Degradarea accentuată a unor obiective de patrimoniu; ▪ Insuficienta dezvoltare a potenţialului turistic existent; ▪ Lipsa marcajelor turistice şi insuficienta semnalizare a rezervaţiilor naturale; ▪ Infrastructura pentru drumeţii şi ciclism montan (drumuri forestiere, cărări de munte) este insuficient semnalizată şi întreţinută;

desfăşoară activitatea pe teritoriul comunei; ▪ prezenţa unui centru de consultanţă în domeniul agricol ce îşi desfăşoară activitatea pe teritoriul comunei. ▪ comuna beneficiază de o aşezare favorabilă din punct de vedere geografic, în arealul Obcinelor Feredeului şi a Obcinelor Mestecănişului; ▪ trasee montane ce facilitează practicarea drumeţiilor, implicit a turismului de relaxare; ▪ fauna destul de bogată face posibilă practicarea turismului cinegetic; ▪ Existența muzeelor ▪ Existența căii ferate înguste și a Mocăniței Huțulca	▪ Lipsa magazinelor de specialitate (articole sportive, suveniruri, hărţi, ghiduri, pliante etc.); ▪ Lipsa unor facilităţi de agrement în timpul sezonului rece, fapt care influenţează în mod negativ sezonalitatea turismului pentru anotimpul rece; ▪ Pregătire profesională de slabă calitate în domeniul serviciilor turistice. ▪ lipsa pieţei de desfacere a producţiei agricole; ▪ lipsa agenţilor economici care să fructifice produsele specifice zonei. ▪ lipsa marcajelor pe unele trasee montane destinate drumeţiilor; ▪ promovarea deficitară a potenţialului turistic din zonă la nivel naţional, regional și internațional ▪ dezvoltarea insuficientă a unităţilor de cazare;
Oportunităţi	**Riscuri**
▪ Reconversia unor capacităţii economice spre arii de productivitate adaptate condiţiilor locale; ▪ Acordarea de facilităţi pentru asocierea deţinătorilor de terenuri agricole, în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare; ▪ Valorificarea potenţialului silvic şi cinegetic de care dispune mico-regiunea; ▪ Constituirea unei reţele de centre de informare turistică în apropierea principalelor obiective turistice; ▪ Dezvoltarea activităţii Centrului Info-Turism al Consiliului Judeţean Suceava ▪ Crearea unor parteneriate cu organisme sau	▪ Afectarea terenurilor agricole prin expansiunea necontrolată a spaţiului construit; ▪ Apariţia unor structuri ad-hoc de valorificare turistică, cu repercusiuni negative asupra structurii şi semnificaţiei obiectivelor din patrimoniul cultural şi natural de la nivelul zonei; ▪ Acces redus la credite pentru dezvoltarea rurală; ▪ Scăderea veniturilor reale ale populaţiei, inflaţia; ▪ Lipsa de colaborare în domeniul economic între comunităţile locale; ▪ Schimbarea preferinţelor

investitori străini în sectorul turistic; ▪ Conceperea şi promovarea de programe turistice care să combine vizitarea obiectivelor turistice din micro-regiune cu cele din restul ţării (Maramureş, Neamţ, Bistriţa). ▪ Înfiinţarea de noi IMM-uri situaţie care ar conduce la dezvoltarea cadrului economic; ▪ Existenţa unor domenii cu potenţial de absorbţie şi modernizare ridicat (turism, agricultură, meşteşuguri tradiţionale) ▪ Exploatarea evenimentelor culturale şi tradiţionale; ▪ Posibilitatea accesării fondurilor europene disponibile pentru perioada de programare 2014-2020	consumatorilor de turism cultural, respectiv migrarea turistică către alte ţări şi/sau regiuni. ▪ Fărâmiţarea excesivă a proprietăţii agricole; ▪ Lipsa atitudinilor şi practicilor de tip asociativ în agricultură. ▪ Inexistenţa în cadrul comunei a unor puncte de lucru ale sistemului financiar - bancar ▪ Lipsa unor IMM-uri care să iniţieze proiecte de investiţii în zonă. ▪ Lipsa unei concepţii manageriale moderne coerente la nivelul structurilor de primire turistică.

4. ANALIZA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL, SOCIAL ȘI DE SĂNĂTATE	
Puncte tari	**Puncte slabe**
▪ Colaborarea public – privat în dezvoltarea de programe sociale; ▪ Interes din partea administraţiei publice locale pentru dezvoltarea de ansamblu a ▪ existenţa de grădiniţe pe teritoriul comunei; ▪ existenţa de şcoli primare și gimnaziale pe teritoriul comunei, modernizate și dotate corespunzător; ▪ existența unui liceu dotat corespunzător ▪ capacitate totală suficientă în cadrul instituţiilor preşcolare, primare și gimanziale ▪ existenţa a 2 cabinete medicale generale; ▪ existența unei farmacii și a unui punct farmaceutic ▪ organizarea de activități proprii, la nivel local. ▪ existenţa Aociației ADAM care prestează servcii sociale în comună ▪ peste 50% din populaţie beneficiază de	▪ Slaba dezvoltare a infrastructurii sociale în micro-regiune; ▪ Specializările oferite de sistemul de învăţământ nu răspund cerinţelor de pe piaţa muncii; ▪ Dotarea insuficientă a şcolilor; ▪ Dotări şi spaţii insuficiente pentru asigurarea de servicii medicale adecvate în sistemul de sănătate publică şi privată; ▪ Capacitate scăzută de a asigura servicii sociale pentru toate categoriile de persoane aflate în dificultate; ▪ Lipsa spaţiilor pentru desfăşurarea activităţilor din domeniul asistenţei şi protecţiei sociale; ▪ Număr redus acţiuni şi programe desfăşurate în sprijinul comunităţii locale în parteneriate public-privat;

asigurări de sănătate; ▪ numărul persoanelor asigurate este de peste 60%.	▪ Rolul ONG-urilor în influenţarea deciziilor în zonă este de o intensitate scăzută. ▪ numărul cazurilor de îmbolnăvire a înregistrat un trend ascendent;
Oportunităţi	**Riscuri**
▪ Popularizarea elitelor din rândul elevilor astfel încât să li se ofere perspective sigure de integrare socio-profesională atractive; ▪ Colaborarea cu agenţii economici în desfăşurarea procesului instructiv-educativ; ▪ Definirea de competenţe oferite de învăţământ în relaţie cu cererea pieţei forţei de muncă şi a mediului de afaceri local; ▪ Accesarea de fonduri structurale europene pentru reabilitarea clădirilor şi dotarea cu echipamente; ▪ Accentuarea programelor educaţionale cu conţinut civic, inclusiv promovarea voluntariatului şi a iniţiativelor asociative în domeniul asistenţei sociale; ▪ Accesarea de programe de finanţare destinate realizării de proiecte locale în domeniul social, cultural și de sănătate,	▪ Migrarea elitelor şcolare pentru a urma licee şi şcoli în alte zone; ▪ Creşterea numărului de probleme medicale ca urmare a procesului de îmbătrânire a populaţiei ▪ primăria nu dispune de fonduri suficiente pentru ajutoarele de urgență

5. CULTURA ȘI SPORT	
Puncte tari	**Puncte slabe**
▪ Colaborarea public – privat în dezvoltarea de programe cultural-sportive; ▪ Interes din partea administraţiei publice locale pentru dezvoltarea de ansamblu a zonei din acest punct de vedere; ▪ existența a trei cămine culturale; ▪ participarea localnicilor la manifestările culturale; ▪ existența unei bibliotecii comunale;	▪ Slaba dezvoltare a infrastructurii cultural-sportive în micro-regiune; ▪ Insuficienţa spaţiilor destinate desfăşurării de activităţi sportive; ▪ Număr redus acţiuni şi programe desfăşurate în sprijinul comunităţii locale în parteneriate public-privat; ▪ Rolul ONG-urilor în zonă este de o intensitate scăzută.

▪ existența facilității Biblionet în biblioteca școlară ▪ organizarea de activități proprii, la nivel local. ▪ Existenţa unui valoros patrimoniu turistic antropic, în zonă, reprezentat prin: ▪ numeroase monumente istorice şi edificii religioase, monumente de arhitectură şi artă; ▪ Organizarea de evenimente care pun în evidenţă tradiţiile şi obiceiurile din zonă - cultural educative, folclorice, sau de agrement, inedite prin tematici şi abordare: ▪ festivaluri folclorice; ▪ formaţii de dansuri populare, care păstrează tradiţia dansurilor populare specifice zonei; ▪ existenţa unui stadion	▪ lipsa personalului la biblioteca comunală; ▪ Resurse financiare insuficiente pentru practicarea şi revitalizarea unor obiceiuri şi forme de exprimare culturală tradiţională. ▪ lipsa atelierelor pentru realizarea meşteşugurilor artistice. ▪ Măsuri insuficiente luate pentru păstrarea monumentelor istorice şi culturale; ▪ Promovarea insuficientă a evenimentelor care pun în evidenţă tradiţiile şi obiceiurile din regiune;
Oportunităţi	**Riscuri**
▪ Popularizarea elitelor și talentelor din rândul elevilor astfel încât să li se ofere oportunitîți în domeniul culturii și sportului ▪ Accesarea de fonduri structurale europene pentru reabilitarea clădirilor şi dotarea cu echipamente; ▪ Accesarea de programe de finanţare destinate realizării de proiecte locale în domeniul cultural-sportiv;	▪ Migrarea talentelor spre centre urbane pentru a-și realiza un viitor în domeniu; ▪ Reducerea masei populației, ca urmare a îmbătrînirii acesteia și plecarii tinerilor, duce la o reducere a cererii pentru acest domeniu de activitate

Analiza SWOT, prin abordarea sistemică a fiecărui domeniu de interes, reuşeşte să formuleze problemele critice pe care le are comunitatea. Sunt foarte multe domenii în care comuna Moldovița are perspective bune de dezvoltare prin valorificarea oportunităţilor dar, mai sunt însă şi alte condiţii, respectiv rezolvarea unor aspecte nefavorabile, care constituie fie factori interni ce trebuie rezolvaţi, fie ameninţări externe ce trebuie studiate şi evitate.

În urma evaluării factorilor interni şi externi s-au identificat **problemele critice** cu care se confruntă comunitatea, evidenţiate pe domenii:

1. TERITORIU ȘI URBANISM

- Slaba utilizare a surselor de energie neconvenţională deşi zona dispune de potenţial pentru crearea de „energie verde”;
- Accesul la internet insuficient dezvoltat prin rețea de fibră optică;

- Atitudine necorespunzătoare a populaţiei la problemele de mediu;
- Întreţinerea necorespunzătoare a albiilor râurilor şi lipsa lucrărilor pentru apărarea împotriva inundaţiilor;
- Exploatarea neraţională a fondului forestier din zonă.
- Nivelul scăzut al infrastructurii rutiere secundare modernizate în zonă;
- Insuficientă valorificare a tuturor elementelor ce alcătuiesc cadrul natural;
- Stare precară a căilor de acces (infrastructură precară, indicatoare lipsă);
- Zonele verzi, deşi bine reprezentate, sunt parţial amenajate şi dotate cu mobilier urban;
- Nu există suficiente locuri de joacă pentru copii şi cele existente sunt amenajate cu mobilier vechi, din piese metalice;
- Comuna nu are rețea de alimentare cu apă, canalizare, termoficare şi de gaze;

2. CADRUL DEMOGRAFIC

- Încetinirea ritmului de creştere a populaţiei, instalarea unei tendinţe de scădere a numărului de locuitori;
- Înrăutăţirea unor fenomene demografice ca urmare a degradării calităţii vieţii şi a declinului economic;
- Rată ridicată a şomajului prin disponibilizarea forţei de muncă din activităţile economico-sociale care au fost supuse restructurării şi o slabă ofertă de locuri de muncă;
- Grad redus de valorificare a forţei de muncă;
- Lipsa programelor de reconversie profesională şi calificare pe tot parcursul vieţii.
- Forţă de muncă calificată insuficientă;
- Reducerea cantitativă a forţei de muncă prin creşterea numerică a populaţiei inactive;
- Deprofesionalizarea specialiştilor din industrie prin reducerea sau eliminarea activităţilor din domeniu;
- Disponibilizarea unui segment important al forţei de muncă calificată în urma restructurării industriei de exploatarea a minereurilor;
- Fenomene demografice negative: Emigrarea forţei de muncă cu înaltă calificare, Scăderea natalităţii
- Sub-utilizarea forţei de muncă calificată superior
- Lipsa programelor de acompaniere socială pentru şomerii
- Lipsa centre de orientare profesională

3. CADRUL ECONOMIC ŞI TURISM

- Gradul de asociativitate şi cooperare a IMM-urilor este redus;
- Subestimarea rolului IMM-urilor în economia comunei;
- Neutilizare optimă a terenurilor agricole;
- Activitate deficitară (calitativ şi cantitativ) în domeniul agriculturii şi al prelucrării produselor agricole;
- Infrastructură insuficientă pentru prelucrarea şi valorificarea producţiei zootehnice din cadrul gospodăriilor comunale;
- Infrastructură (centre de colectare, procesare şi desfacere a produselor autohtone, pieţe agroalimentare) insuficientă pentru valorificarea resurselor naturale (fructe de pădure, ciuperci, lapte, carne, etc.) ce provin din zonă;
- Oferta de agrement este insuficientă;
- Nu este definită o politică unitară de promovare şi marketing a potenţialului turistic din localitate;
- Infrastructură turistică deficitară, deși există o mare concentrare de resurse naturale şi culturale.
- Fărâmiţare excesivă a proprietăţilor;
- Dotare tehnică învechită şi insuficientă necesară desfăşurării de activităţi agricole şi de prelucrare;
- Deficienţe în prelucrarea şi comercializarea produselor agricole;
- Lipsa capitalului pentru mecanizarea şi biotehnologizarea agriculturii;
- Lipsa unor produse realizate sub o marcă a zonei;
- Resurse financiare insuficiente, investiţii autohtone şi străine reduse;
- Degradarea accentuată a unor obiective de patrimoniu;
- Insuficienta dezvoltare a potenţialului turistic existent;
- Lipsa marcajelor turistice şi insuficienta semnalizare a rezervaţiilor naturale;
- Infrastructura pentru drumeţii şi ciclism montan (drumuri forestiere, cărări de munte) este insuficient semnalizată şi întreţinută;
- Lipsa magazinelor de specialitate (articole sportive, suveniruri, hărţi, ghiduri, pliante etc.);
- Lipsa unor facilităţi de agrement în timpul sezonului rece, fapt care influenţează în mod negativ sezonalitatea turismului pentru anotimpul rece;
- Pregătire profesională de slabă calitate în domeniul serviciilor turistice.

- lipsa pieţei de desfacere a producţiei agricole;
- lipsa agenţilor economici care să fructifice produsele specifice zonei.
- promovarea deficitară a potenţialului turistic din zonă la nivel naţional, regional și internațional
- dezvoltarea insuficientă a unităţilor de cazare;

4. SISTEMULUI EDUCAȚIONAL, SOCIAL ȘI DE SĂNĂTATE

- Lipsa spaţiilor pentru desfăşurarea activităţilor din domeniul asistenţei şi protecţiei sociale;
- Colaborare încă deficitară între mediul public şi cel privat din domeniul protecţiei sociale.
- Slaba dezvoltare a infrastructurii sociale în comună;
- Specializările oferite de sistemul de învăţământ nu răspund cerinţelor de pe piaţa muncii;
- Deficit de personal specializat din domeniul sanitar și educațional, folosirea suplinitorilor;
- Dotări şi spaţii insuficiente pentru asigurarea de servicii medicale adecvate în sistemul de sănătate publică şi privată;
- Capacitate scăzută de a asigura servicii sociale pentru toate categoriile de persoane aflate în dificultate;
- Lipsa spaţiilor pentru desfăşurarea activităţilor din domeniul asistenţei şi protecţiei sociale;
- Număr redus acţiuni şi programe desfăşurate în sprijinul comunităţii locale în parteneriate public-privat;
- Rolul ONG-urilor în influenţarea deciziilor în zonă este de o intensitate scăzută.
- Numărul cazurilor de îmbolnăvire a înregistrat un trend ascendent;

5. CULTURA ŞI SPORT

- Vizibilitate şi promovare scăzută a monumentelor istorice şi culturale.
- Degradare treptată a fondului de patrimoniul cultural construit existent;
- Slaba dezvoltare a infrastructurii cultural-sportive în micro-regiune;
- Insuficienţa spaţiilor destinate desfăşurării de activităţi sportive;

- Număr redus acţiuni şi programe desfăşurate în sprijinul comunităţii locale în parteneriate public-privat;
- Rolul ONG-urilor în zonă este de o intensitate scăzută.
- Resurse financiare insuficiente pentru practicarea şi revitalizarea unor obiceiuri şi forme de exprimare culturală tradiţională.
- Măsuri insuficiente luate pentru păstrarea monumentelor istorice şi culturale;
- Promovarea insuficientă a evenimentelor care pun în evidenţă tradiţiile şi obiceiurile din regiune;

Problemele identificate stau la baza stabilirii obiectivelor strategice ale comunei Vama şi la elaborarea direcţiilor sale de dezvoltare astfel încât abordarea „identificarea problemei – soluţionarea acesteia" să conducă la folosirea eficientă şi concretă a resurselor, cu efecte semnificativ benefice asupra comunităţii.

4.2. Viziunea, obiectivele generale, obiectivele specifice și proiectele comunei Moldovița pentru perioada 2021-2027

Strategia este un instrument care arată calea de urmat în realizarea obiectivelor propuse, participarea cetăţenilor, a agenţilor economici fiind esenţială în realizarea acestora.

Caracteristicile comunei Moldovița, infrastructura, mediul de afaceri, mediul, demografia, ponderea investiţiilor din ultimii ani au stat la baza fundamentării prezentei strategii de dezvoltare.

Totodată, în elaborarea prezentei strategii s-a ţinut cont şi de programele operaţionale regionale, sectoriale şi de dezvoltare rurală precum şi îndatoririle României asumate prin acceptarea condiţiillor impuse ţării noastre ca urmare a aderării la Uniunea Europeană. Participarea activă a cetăţenilor, contribuţia constructivă a funcţionarilor publici, a agenţilor economici au avut un aport important în procesul de elaborare a strategiei.

Strategia de dezvoltare a comunei reprezintă o viziune asupra dezvoltării comunităţii pentru întreaga perioadă planificată şi stabileşte obiectivele prin care se va implementa această viziune.

Implementarea strategiei de dezvoltare se realizează prin intermediul planuluide măsuri şi acţiuni. Prin instituirea unui sistem de monitorizare a strategiei se poate realiza adaptarea acesteia la modificările care apar pe parcurs în urma implementării acţiunilor precum şi înglobarea prevederilor legislative care vor apărea sau vor surveni modificări pe parcursul întregii perioade de planificare.

Dezvoltarea sau regenerarea unei asezari rurale este determinata semnificativ de schimbarile care se produc in structura economiei locale, in structura populatiei si in cultura comunitara. Pe de alta parte, dezvoltarea comunitatii este substantial influentata de aplicarea unui management adecvat si axat pe trei tinte principale : dezvoltarea

infrastructurii si asigurarea accesului la infrastructura, protectia mediului si creșterea nivelului de trai. Totodata, dezvoltarea comunitatii trebuie sa tina cont de caracterul limitat al resurselor (de capital uman, natural si financiar) ce impiedica o autoritate publica sa gestioneze toate problemele comunitatii, precum si de alocarea echilibrata a acestora.

Autoritatea publica trebuie sa evalueze permanent oportunitatea realizarii unei investitii, nu numai in raport cu resursele sale financiare prezente, dar si cu cele viitoare, precum si cu optiunile populatiei, astfel incat aceasta autoritate sa incurajeze responsabilitatea comunitara si individuala, precum si parteneriatul in realizarea unui proiect de dezvoltare locala.

VIZIUNEA DE DEZVOLTARE A COMUNEI MOLDOVIȚA

MOLDOVIȚA – o localitate a soluţiilor ecologice, având ca principal motor al dezvoltării în această direcţie exploatarea potenţialului turistic, devenind un spațiu în care este plăcut să locuieşti, să faci afaceri şi turism.

În formularea acestei viziuni, privind ţinta comunei Moldovița pe termen lung, s-a asigurat respectarea unor principii general valabile care reprezintă cheia de control în implementarea şi monitorizarea strategiei de dezvoltare locală pe termen scurt, mediu şi lung deopotrivă:

- Corelaţia directă între strategiile generale naţionale şi regionale, strategiile specifice, măsurile şi proiectele prioritare identificate în funcţie de nevoile comunităţii;
- Asigurarea nivelului participativ al tuturor factorilor locali prin mecanisme de consultare publică, implicarea tuturor părţilor interesate prin parteneriate public - privat, a populaţiei, la elaborarea sau realizarea unui plan general/specific/măsuri/proiecte;
- Caracterul limitat al surselor umane şi financiare de care dispune comunitatea - proprii sau atrase - eficienţa utilizării resurselor prin integrarea lor.

OBIECTIVE STRATEGICE

În fapt, identificarea problematicilor critice necesită ca răspuns identificarea şi selecţia obiectivelor de dezvoltare a comunei Moldovița, care să răspundă viziunii, astfel:

OBIECTIV STRATEGIC 1:

Afirmarea identităţii teritoriale locale prin dezvoltarea şi modernizarea infrastructurii, păstrarea şi conservarea patrimoniului rural şi a specificului său cultural, protejând în acelaşi timp mediul înconjurător.

OBIECTIV STRATEGIC 2:

Creşterea competitivităţii economice a zonei având la bază diversificarea şi promovarea activităţilor agricole şi non-agricole

OBIECTIV STRATEGIC 3:

Creşterii calităţii vieţii locuitorilor din comuna Moldovița prin îmbunătățirea accesului la educație, servicii sociale și medicale pe plan local.

OBIECTIVE SPECIFICE ŞI PROIECTE IDENTIFICATE

OBIECTIV SPECIFIC 1: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE

Pentru ca localitatea Moldovița să devină o comună în care oamenii să dorească să locuiască, în care turiștii să-și dorească să revină, este necesară asigurarea de servicii și facilități de bază menite să asigure un grad înalt al calității vieții. Acestea reprezintă pe de-o parte investiții în infrastructura specifică (rețele de alimentare cu apă și canalizare, infrastructură de sănătate, socială și educațională la standarde moderne ș.a.) și pe de altă parte, investiții pentru creşterea eficienţei energetice şi promovarea energiilor alternative.

În contextul descentralizării competenţelor, în domeniul urbanismului şi a modificării de perspectivă asupra dezvoltării rurale, rolul sectorului public s-a schimbat. A devenit limpede faptul că proiectarea urbană este insuficientă în generarea dezvoltării urbane, că aceasta trebuie subordonată unei viziuni de dezvoltare pe termen lung asumată de întreaga comunitate, că trebuie corelată cu resursele de terenuri şi cu programele de investiţii publice, că sectorul privat trebuie implicat în planificarea dezvoltării urbane atât pentru a-şi coordona investiţiile cât şi pentru capacitatea sa antreprenorială.

În continuare vă prezentăm măsurile și tipurile de proiecte propuse pentru atingerea obiectivului specific 1 „Creșterea calității vieții rurale”:

Măsura 1.1 - Dezvoltare și regenerare urbană

Măsura 1.2 - Dezvoltarea infrastructurii

Măsura 1.3 - Dezvoltarea sistemului social şi de sănătate

Măsura 1.4 - Sprijin pentru educație și sport

Măsura 1.5 - Revitalizarea culturii

OBIECTIV SPECIFIC 1: **CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE**	
MĂSURA	**PROIECTE PROPUSE**
Măsura 1.1 - ***Dezvoltare și regenerare urbană***	Crearea/reabilitarea/modernizarea spațiilor publice (alei, zone verzi neamenajate, terenuri abandonate, zone pietonale, piață, bazar, locuri de joacă, parcuri, etc.)
	Construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ achizitia clădirilor pentru a găzdui diferite activități sociale,

	comunitare, culturale, agrement și sport
	Modernizarea și dotarea clădirilor instituțiilor publice din localitate : Primărie, Poliție, etc
	Construirea de locuinţe pentru tineri
	Reabilitarea termică a clădirilor de locuit și a celor de interes public
	Reducerea consumurilor specifice de energie prinutilizarea unor sisteme de iluminat cu consum redus de energie pentru iluminat public, clădiri publice, unități socio-medicale,unităţi de învăţământ
	Valorificarea energiilor regenerabile, prin dotarea clădirilor de interes public aflate în proprietatea comunei cu instalaţii de producere a energiei din surse regenerabile (solară, geotermală)
	Dotare cu utilaje și echipamente pentru serviciul de gospodărire comunală și salubritate
	Organizarea unor acţiuni de conştientizare privind beneficiile utilizării „energiei verzi”.
	Infiintare staţii de reîncărcare pentru vehicule electrice şi electrice hibrid plug-in
	Digitalizarea interacțiunii dintre primărie și cetățeni, reducerea birocrației și simplificarea muncii funcționarilor publici. Managementul documentelor ; Efectuarea programărilor online (audiențe, stare civilă, eliberarea documentelor); Plata online a taxelor, impozitelor sau a amenzilor; managementul comunicării cu cetățenii (solicitări, sesizări online, portal de comunicare); Implementarea elementelor specifice comunelor inteligente (similar Smart City): iluminat public eficient, construcții sustenabile, producție inteligentă, rețele de comunicare/date de tip smart, gestionarea inteligentă a utilităților, a sistemelor de colectare a deșeurilor etc.
	Promovarea investițiilor pentru protecția mediului.
	Dotarea, digitalizarea și modernizarea Serviciul voluntar pentru situații de urgență (SVSU) al comunei Moldovița
	Construirea ziduri de apărare împotriva inundațiilor în albia râului Putna Secrieș și râului Moldoviţa.

Măsura 1.2 - Dezvoltarea infrastructurii	Reabilitarea şi modernizarea infrastructurii rutiere (străzi, alei, trotuare)
	Modernizarea sistemelor de semnalizare
	Realizarea de spaţii de parcare colective şi reabilitarea celor existente
	Amenajarea de poduri și podețe, precum și reabilitarea celor existente
	Amenajare căi de circulație pentru bicicliști și atelaje cu tracțiune animală, dedicate traficului de tranzit local
	Înființarea unei reţele de alimentare cu apă şi canalizare a comunei Moldovița
	Amenajare rețea de colectare ape pluviale separată cu descărcare în emisari
	Igienizarea şi curăţarea islazurilor din intravilanul şi extravilanul localităţii
	Igienizarea şi curăţarea cursurilor de apă din intravilanul şi extravilanul localităţii
	Amenajare reţea de alimentare cu gaze naturale
	Modernizare/reabilitare infrastructură rețea de iluminat public
	Extinderea rețelelor electrice la casele neelectrificate din comună
	Exploatarea potențialului hidrolectric de pe râul Moldovița
	Extinderea reţelei de iluminat public în zonele din comună unde nu există
	Înlocuirea surselor de iluminat actuale cu cele cu tehnologie LED
	Introducerea unor corpuri de iluminat alimentate din surse alternative în zonele mai izolate
	Montare post de transfomare in comună pentru îmbunătățirea parametrilor curentului eletric
	Implementare sistem inteligent pentru gestiune iluminat şi eficientizarea consumului energetic

	Programe şi dotări pentru creșterea siguranței cetățeanului
Măsura 1.3 - Dezvoltarea sistemului social şi de sănătate	Construirea/reabilitare/modernizare și dotare locuinţe sociale
	Dezvoltarea unui centru socio – medical pentru victimele violenței domestice
	Dezvoltarea unui centru social de noapte pentru persoanele fără adăpost
	Dezvoltarea unei unități medicale mobile pentru monitorizarea şi rezolvarea cazurilor sociale
	Centru de recuperare medicală, psihologică și socială pentru persoane cu dizabilități, copii și adulți
	Implementarea unui program de monitorizare a educației categoriilor defavorizate, inclusiv a copiilor care au părinți plecați în străinătate, pentru o incluziune armonioasă a acestora în societate şi pe piața muncii
	Promovarea parteneriatului public-privat în furnizarea serviciilor sociale
	Promovarea voluntariatului
	Creare/reabilitare/modernizare/dezvoltare și dotare a infrastructurii serviciilor de sănătate
	Îmbunătățirea unităților mobile de furnizare de servicii pentru îngrijirea medicală la domiciliu
	Reabilitarea şi modernizarea infrastructurii de sănătate, dispensare umane, aflate în subordinea comunei
	Derularea de campanii de informare și conştientizare
	Implementarea de proiecte de educare sexuală a tinerilor
	Crearea unui mecanism de facilități pentru atragerea specialiştilor în domeniul medical în vederea creşterii calității şi gamei serviciilor medicale la nivelul localității
	Înființare centru de recreere, sat Demăcuşa, comuna Moldovița prin demararea procedurilor legale de schimbare a destinației vechii scoli care in prezent nu mai este utilizată din lipsa elevilor.

Măsura 1.4 - Sprijin pentru educație și sport	Creare/ reabilitare/ modernizare/ dezvoltare și dotare a infrastructurii educaţionale preșcolare (gradinițe),gradinițe cu program prelungit pentru învățământul general obligatoriu, liceu
	Investiţii pentru achiziționarea de echipamente IT şi materiale didactice, în principal dotarea laboratoarelor şi a bibliotecilor, pentru asigurarea condițiilor primare de orientare a actului educativ spre practică şi piața reală
	Inființare/modernizarea de baze sportive școlare
	Înființare de centre after-school, grădinițe cu program prelungit, creşe
	Amenajare centru de documentare și informare
	Campanii de informare, conştientizare
	Implementarea de programe educaționale pentru tineri
	Implementarea de programe educaționale pentru categoriile defavorizate
	Proiecte educaționale pe perioada verii
	Organizarea unei „Olimpiade sportive” locale
	Programe de pregătire a tinerilor în practicarea sporturilor
	Dezvoltarea competițiilor sportive şcolare la nivel local
	Conservarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural prin restaurarea, consolidarea, protecţia şi conservarea monumentelor istorice și a clădirilor de patrimoniu;
	Modernizare stadion comunal și susținerea echipei de fotbal Foresta Moldovița
Măsura 1.5 - Revitalizarea culturii	Inventarierea și reanimarea meșteșugurilor specifice zonei
	Iniţierea schimbului cultural cu alte instituţii cultural – artistice la nivel naţional și internaţional
	Sprijinirea dezvoltării profesionale a artiştilor locali și a muzeelor
	Amenajarea unor spații cu scop cultural şi recreativ

	(pentru expunere opere de artă ale artiștilor locali și nu numai, care să asigure și o zonă de relaxare acoperită pentru turiști și localnici)
	Organizare de tabere de meșteșuguri cu posibilitatea de realizare de muzee în aer liber
	Editarea unui calendar de evenimente (anual) al comunei, în care sunt introduse toate evenimentele de gen cultural, istoric, de artă, folclorice, de muzică, de dans, religioase, etc. cu rol de informare şi promovare
	Inființarea in cadrul muzeului localității a unor ateliere pentru demonstrații de meșteșuguri
	Reabilitarea și modernizarea caminelor culturale Argel și Demăcușa
	Construire și dotare cămin cultural în sat Moldovița

OBIECTIV SPECIFIC 2:
DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ŞI UMAN

Ideea care stă la baza conceptului de „dezvoltare durabilă” este aceea de a asigura ocalitate mai bună a vieţii pentru toţi locuitorii planetei, atât pentru generaţia prezentă, cât şi pentru generaţiile viitoare.

Dezvoltarea durabilă aduce în prim plan un nou set de valori care va ghida viitorul model de progres economic şi social, valori ce vizează mai ales omul şi nevoile sale prezente şi viitoare, mediul natural – protejarea şi conservarea acestuia, precum şi atenuarea deteriorării actuale a ecosistemelor.

Dezvoltarea durabilă este definită de o serie de aspecte:

- Compatibilitatea dintre mediul antropic şi mediul natural;
- Egalitatea de şanse între generaţii care coexistă şi se succed în timp şispaţiu;
- Situarea pe primul plan al securităţii ecologice în locul maximizării profitului;
- Compatibilitatea strategiilor naţionale de dezvoltare cu cerinţele extinderii interdependenţelor în plan geoeconomicşi ecologic;
- Asigurarea bunăstării generale punând accentul pe calitatea creşterii economice durabile;
- Integrarea dintre capitalul natural şi cel uman, în cadrul unei categorii globale ce îşiredefineşte obiectivele economice şi sociale şiîşi extinde orizontul de cuprindere în timp şispaţiu;
-Trecerea la o nouă strategie cu faţă natural-umană, în care obiectivele dezvoltării economice şi sociale să fie subordonate deopotrivă dezvoltării omului şiînsănătoşirii mediului.

Patrimoniul natural şi cultural sunt parte a capitalului şi a identității teritoriale.

Valorile ecologice, calitatea mediului şi avantajele culturale sunt cruciale pentru bunăstare şi pentru perspectivele economice, oferind oportunități unice de dezvoltare. Exploatarea excesivă a acestor resurse, pentru a satisface cererea în creştere, precum şi riscurile industriale pot cauza daune serioase şi periclita dezvoltarea teritorială.

Resursa umană este considerată motorul dezvoltării, iar atragerea și menținerea capitalului uman constituie în prezent o provocare importantă pentru toate localitățile din România.

Administrația locală susţine participarea activă a tinerilor la viaţa economică, socială, culturală şi politică a comunității, asigurând oportunităţi egale de acces la educaţie, ocupare şicondiţii de viaţă decente, inclusiv pentru grupurile vulnerabile, considerând că politicile de combatere a sărăciei și promovare a incluziunii sociale, cu accent pe tineri și copii din grupurile vulnerabile sunt extrem de importante pentru a reduce deficitele pe toate dimensiunile vieții acumulate în stadiile inițiale ale vieții, deficite care sunt de așteptat să marcheze negativ tot parcursul ulterior al indivizilor și care ar deveni mult mai dificil de recuperat.

În continuare vă prezentăm măsurile și tipurile de proiecte propuse pentru atingerea obiectivului specific 2 ”***Dezvoltare durabilă prin integrarea capitalului natural și uman”:***

Măsura 2.1 – Creştereacalităţii mediului
Măsura 2.2 - Dezvoltarea capacităţiiinstituţionale la nivel local
Măsura 2.3 - Dezvoltarea capitalului uman
Măsura 2.4 - Asigurarea siguranței cetățenilor

OBIECTIV SPECIFIC 2: DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ȘI UMAN	
MĂSURA	**PROIECTE PROPUSE**
Măsura 2.1 - Creşterea calităţii mediului	Elaborarea programului de dezvoltare a spaţiilor verzi pentru atingerea ţintei de 26 mp/loc stabilită prinreglementările legale, cu respectarea principiilor ecologice
	Amenajare/dezvoltare noi parcuri şi grădini publice, locuri de joacă
	Reabilitare şi extindere spaţii verzi, publice şi de agrement şi dezvoltarea perdelelor de protecţie şi a aliniamentelor stradale
	Reglementarea speciilor de arbori care urmează a fi plantaţi astfel încât să satisfacă multiple criterii: rezistenţă la poluare, conservare şi regenerare a biodiversităţii (specii autohtone,neinvazive, care să deschidă calea spre instalarea unor ecosisteme de tip natural).
	Îmbunătăţireacalităţii cursurilor de apă
	Împădurirea terenurilor degradate și neproductive
	Crearea de pepiniere pentru plantarea de puieți
	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de protecție

	împotriva inundațiilor
	Campanii de conştientizare şi programe de educare pentru protecția biodiversității
	Campanii de educare a cetățenilor privind responsabilitatea lor în ceea ce privește gestionarea deșeurilor (ce înseamnă colectarea selectivă a deșeurilor și care este rolul cetățenilor; editarea de broşuri cu sfaturi pentru evitarea deşeurilor; încurajarea consumatorilor de a folosi produse cu o durată lungă de viaţă, uşor de reparat şi care nu conţin substanțe nocive; reintroducerea în circuitul economic a deşeurilor, prin reciclare; stimularea producătorilor de a fabrica produse ecologice şi taxarea activităţilor generatoare de deşeuri.)
	Montarea de camere de luat vederi în zonele critice în care în mod regulat se încalcă regulile de colectare selectivă
	Stimularea cu bani, corespunzător unor tarife pre-stabilite, a celor care predau echipamente electrice şi electronice, hârtie sortată, materiale plastice, sticlă, prin colectori mobili
	Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor la nivelul comunei cu investiții în platformele de colectare, transportul deşeurilor şi în sortarea şi valorificarea lor.
	Construirea unui sistem de management al deşeurilor solide periculoase și înființarea unui punct de colectare a deşeurilor de echipamente electrice şi electronice (DEE)
Măsura 2.2 - Dezvoltarea capacităţii instituţionale la nivel local	Implementarea sistemelor informatice integrate și de eguvernare la nivelul compartimentelor Primăriei
	Facilitarea realizării/finalizării cadastrului digital în vederea îmbunătățirii datelor disponibile și serviciilor aferente pentru cetățeni, societăți comerciale, organizații nonguvernamentale și alte instituții publice
	Programe de formare a resurselor umane din administrația publică locală pentru a asigura colaborarea eficientă cu mediul de afaceri
	Programe de formare a resurselor umane la nivel local
	Acțiuni de încurajare a schimbului de experienţă și a

	networking-ului
	Formare şi calificare pentru cadrele medicale si direcția de asistență socială în vederea îmbunătățirii metodelor de abordare a serviciilor oferite populației vulnerabile
Măsura 2.3 - Dezvoltarea capitalului uman	Stimularea introducerii în scoli a modulelor de educare antreprenorială
	Derularea de campanii de promovare în scoli pentru orientarea tinerilor spre meserii cerute de piața muncii
	Sprijin pentru implementarea de sisteme educaționale pe perioada verii, pentru crearea unei localități dinamice şi atrăgătoare pe întregul parcurs al anului
	Implementarea de programe educaționale pentru tineri (comportament civic, acces la informații sectoriale, abilități antreprenoriale, etc.), atât prin programe impuse, dar şi prinpromovarea unei educații non-formale prin implicarea directă a tinerilor în organizații de tip ONG
	Sprijinirea participarii tinerilor la programe de formare profesională, inclusiv cele care vizează dobândirea competenţelor antreprenoriale
	Sprijin pentru participarea grupurilor defavorizate la programe de formare personalizate, care vizează dobândirea competențelor pentru ocupații cerute de către piața muncii
	Derularea de campanii de conştientizare a dreptului la muncă pentru persoanele cu dizabilități
Măsura 2.4 - Asigurarea siguranței cetățenilor	Derularea continuă de campanii de promovare pentru combaterea infracţionalităţii şi dezvoltarea comportamentului civic în parteneriat cu poliţia Investiţii pentru introducerea unui sistem de supraveghere video în zonele cu risc de infracţionalitate, intersecţii principale, şcoli, etc.
	Dotarea cu echipamente a serviciilor pentru situații de urgență

OBIECTIV SPECIFIC 3: ***CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA***

Strategia Europa 2030, precum și documente elaborate anterior la nivelul Comisiei Europene, poziționează creșterea competitivității turismului la nivel european ca fiind una dintre acțiunile prioritare, care să contribuie la crearea unui cadru propice

pentru o politică industrială modernă, de susținere a antreprenoriatului, care să sprijine economia și să promoveze competitivitatea acesteia și a serviciilor conexe, prin valorificarea oportunităților oferite de procesul de globalizare.

Turismul își pune amprenta în mod hotărâtor asupra economiei mondiale, datorită potențialului său economic și de ocupare a forței de muncă, precum și implicațiilor sale sociale și de mediu. Conform estimărilor Direcția Generală Întreprinderi și Industrie a Comisiei Europene, turismul reprezintă peste 5 % din produsul intern brut (PIB) al UE-28.

Sectorul turismului reprezintă pentru România sectorul economic care dispune de unvaloros potențial de dezvoltare, neexploatat încă suficient și care poate deveni o sursă de atracție atât a investitorilor, cât și a turiștilor străini.

Comuna Moldovița și arealele din împrejurimi sunt înzestrate cu o diversitate de elemente naturale și de patrimoniu cultural-istoric. Atractivitatea în creștere pentru turiști este reflectată în tendința pozitivă în ceea ce privește traficul turistic. Însă, industria turismului presupune, mai mult decât orice alt domeniu, un efort colaborativ, implicând atât autoritățile locale şi locuitorii comunei, cât și agenți economici cu activități turistice și conexe sau organizații non-guvernamentale.

Dezvoltarea turismului reprezintă, prin urmare, o provocare în ceea ce privește colaborarea și facilitarea de parteneriate inter-instituționale, în vederea unei dezvoltări economice durabile. Diversificarea serviciilor turistice, asigurarea de spații de cazare şi pentru organizarea diverselor evenimente (târguri, expoziții, festivaluri, etc.), oferirea unor activități și pachete turistice, sunt esențiale pentru a asigura un flux turistic, pentru a crește durata de ședere precum și, implicit, veniturile reținute în comunitate.

În continuare vă prezentăm măsurile și tipurile de proiecte propuse pentru atingerea obiectivului specific ***3: "Creșterea gradului de atractivitate turistică a comunei Moldovița":***

Măsura 3.1 - Dezvoltarea infrastructurii turistice
Măsura 3.2 - Dezvoltarea ofertei de agrement
Măsura 3.3 - Dezvoltarea componentei de promovare şi marketing turistic a comunei

OBIECTIV SPECIFIC 3: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA	
MĂSURA	**PROIECTE PROPUSE**
Măsura 3.1 - Dezvoltarea infrastructurii turistice	Modernizarea zonei turistice a comunei Moldovița
	Modernizare și dotare centru de informare și promovare turistică
	Modernizare/ reabilitare/ consolidare drumuri de acces către obiectivele și arealele turistice din localitate
	Amenajarea de parcări , popasuri si locuri de campare de tip camping în zonele turistice
	Creare infrastructură turistică pentru practicarea turismului cultural și de relaxare
	Creare infrastructură turistică pentru practicarea sporturilor de iarnă (patinoar, partie de schi, sanie, bob,tubbing, etc)

	Dezvoltarea și modernizarea spațiilor de cazare
	Înființare unități de alimentație publică cu specific tradițional local
	Crearea unui complex/ centru SPA (piscina, sauna etc)
	Amenajare de camping-uri pentru corturi și rulote
	Construirea unei infrastructuri specifice de protecție și vizitare a rezervației naturale
	Apunerea în valoare aGospodăriei Ecaterina Matisievici și a zonei limitrofepentru integrarea în circuitul turistic
	Amenajarea Lacului Pascanu în scop turistic și a drumului de acces, crearea unei zone de promenadă
	Crearea și punerea in valoare a obiectivelor turistice
Măsura 3.2 - Dezvoltarea ofertei de agrement	Amenajarea de trasee turistice tematice
	Crearea de noi produse turistice (sporturi alternative: parapantă, deltaplan, mountainbike, snowboard, paintball, ATV, calarie)
	Dezvoltarea turismului hipic, prin crearea unei baze hipice și amenajarea unui centru de echitație agrement şi terapie
	Amenajare puncte de belvedere
	Inființare punct de închirirere biciclete în scop turistic
	Crearea unui parc de aventură tematic
Măsura 3.3 - Dezvoltarea componentei de promovare şi marketing turistic a comunei	Elaborarea unui brand turistic pentru comuna Moldovița și promovare la nivel local, regional, naţional
	Conceperea unor pachete turistice integrate care să includă cazare + masă + agrement
	Organizarea unor manifestări de profil precum: festivaluri, expoziţii de prezentare şi demonstraţii, evenimente, etc.
	Proiecte de combinare a turismului cu evenimente sportive relevante (ex. Hard enduro, drift și mountain bike-ing)
	Formare ghizi turistici locali
	Crearea unui sistem de rezervare online
	Editarea hărții comunei Moldovița cu obiectivele turistice, de agrement și toate unitățile de cazare
	Editarea unui ghid de informații turistice al comunei

	Moldovița
	Campanii de conșientizare cu scopul colaborării actorilor locali în vederea dezvoltării de pachete turistice şi a turismului per total
	Promovarea activităților agroturistice cu respectarea specificului local
	Identificarea și promovarea unor ”povesti și legende” ale locului
	Crearea unei asociații de dezvoltare a turismului la nivel local, reunind stake holderii pietii turistice locale
	Participarea la targuri și expoziții naționale și internaționale pentru promovarea ofertei turistice locale

OBIECTIV SPECIFIC 4: ***DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI, CU RESPECTAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR***

Strategia Europa 2030 identifică îmbunătățirea competitivității IMM-urilor ca factorpentru îndeplinirea obiectivului de creștere sustenabilă.
Programul Naţional de Redresare și Reziliență vizează promovarea inovării şiîmbunătăţireamediului de afaceri, prin dezvoltarea antreprenoriatuluişi a serviciilor suport pentru firme (incubatoare de afaceri şi acceleratoare) pentru a contribui la supravieţuirea firmelor pe piaţă.

Toate Programele de Dezvoltare Regionale propun priorităţi sau măsuri dedicate sprijinirii IMM-urilor precum: promovarea inovării şiîmbunătăţirea mediului de afaceri, sprijinirea creării și extinderea capacităților avansate de producție și dezvoltarea serviciilor, consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice şi a inovării.

În condițiile actuale, intensitatea și complexitatea procedeelor economice nu mai pot fi abordate fără a se ține cont și de aspectele ecologice. Mediul înconjurător și dezvoltarea economică sunt legate, primul reprezentând locul în care trăim, iar cea de-a doua reprezintă ceea ce facem pentru îmbunătățirea condițiilor în care trăim.

O creştere economică puternică antrenează o presiune crescută asupra mediului, având efecte negative prin deşeuri, emisii poluante, transformarea spaţiului public. Pe de altă parte, creşterea economică are efecte pozitive chiar şi asupra mediului, permiţând alocarea de mijloace financiare pentru implementarea politicilor de mediu, accelerarea progresului tehnic, favorizarea nivelului de trai, a confortului şi a educaţiei.

Economia comunei Moldovița a cunoscut în ultimii ani transformări structurale importante. De la o economie bazată în cea mai mare parte pe zootehnie și câțiva agenți economici, baza economică locală s-a diversificat, în prezent rolul IMM-urilor fiind unul preponderent. Consolidarea și diversificarea bazei economice locale reprezintă o provocare pentru comuna Moldovița, iar educația antreprenorială devine la fel de importantă ca și cea orientată spre turism și construcții. Însă, dezvoltarea economică trebuie să se realizeze prin implementarea politicilor de mediu și favorizarea nivelului de trai.

În continuare sunt prezentate măsurile și tipurile de proiecte propuse pentru atingerea obiectivului specific 4: *„Dezvoltarea mediului de afaceri, cu respectarea mediului înconjurător”:*

Măsura 4.1 – Sprijinirea mediului de afaceri
Măsura 4.2 - Dezvoltarea infrastructurii de afaceri
Măsura 4.3 - Sprijin pentru cercetare, dezvoltare, inovare şi transfer tehnologic

OBIECTIV SPECIFIC 4: **DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI, CU RESPECTAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR**	
MĂSURA	**PROIECTE PROPUSE**
Măsura 4.1 – Sprijinirea mediului de afaceri	Atragerea de investitori și de capital în vederea dezvoltării mediului de afaceri prin elaborarea unui pachet de facilități, inventar terenuri și proprietăți ce pot constitui locații/spații de birouri sau producție, promovare către potențiali investitori
	Dezvoltarea de servicii de asistență pentru antreprenori precum: consultanță în accesarea de finanțări nerambursabile, promovare și informare privind oportunitățile de afaceri)
	Promovarea şi implementarea PPP-ului ca măsură activă de implicare directă a mediului privat
	Înființarea de asociații de crescatori de animale și grupuri de producători locali
	Diseminarea in randul IMM-urilor a informațiilor referitoare la standardele de calitate practicate in UE
	Dezoltarea de programe pentru marketing-ul regional, național și internațional al produselor locale
Măsura 4.2 - Dezvoltarea infrastructurii de afaceri	Amenajare/reabilitare site-ului industrial, schimbarea funcțiunii urbane sau reconversie tehnologică pentru reintrarea în circuitul economic
	Amenajarea/modernizarea pieţelor din localitate pentru valorificarea produselor locale
	Inființare centre de colectare și procesarea produse agricole
	Inființarea de noi unități economice având drept obiect de activitate prelucrarea superioară a resuselor locale
	Dezvoltarea și modernizarea la standarde comunitare a sectorului agricol și zootehniei
	Inființarea de ateliere meșteșugăresti pentru diversificarea activităților economice și creșterea nivelului veniturilor

Măsura 4.3 - Sprijin pentru cercetare, dezvoltare, inovare şi transfer tehnologic	Amenajare infrastructura de tip broadband pentru îmbunătățirea accesului la serviciile de internet și comunicații
	Dotarea cu tehnologie modernă a IMM-urilor și utilizarea echipamentelor TIC

4.3. Fișe de proiecte

OBIECTIV SPECIFIC 1: ***CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE***

Titlul proiectului: **Crearea/reabilitarea şi modernizarea spaţiilor publice urbane şi a infrastructurii de utilităţi publice**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA 1.2 - Dezvoltarea infrastructurii***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	PRIMĂRIA COMUNEI MOLDOVIȚA
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	Proiectul vine în întampinarea nevoilor bine definite la nivel de zonă de acțiune, prin crearea/ reabilitarea/ modernizarea infrastructurii rurale. Activități: - Modernizare spatii publice (creare/modernizare/reabilitarestrăzi, trotuare aferente, scuaruri, zone pietonale, poduri, parcări, piste pentru biciclete, spații verzi) - dezvoltarea si modernizarea utilităților publice – alimentarecu apă potabilă, canalizare menajeră si canalizare pluvială Rezultate/Indicatori de rezultate - Număr km drumuri comunale/ străzi modernizate/ trotuare modernizate /piste bicicletă amenajate/ km de rețea de alimentare cu apă potabilă/ rețea de canalizare menajeră și canalizare pluvială - Număr parcări noi si reabilitate / spații verzi amenajate

Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, PNRR, POR, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Construcția/reabilitarea/modernizarea/achizitia clădirilor pentru a găzdui diferite activități sociale, comunitare, culturale, de agrement și sport**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a **Comunei Moldovița**	***OBIECTIV SPECIFIC:CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA 1.1*** **- Dezvoltare și regenerare urbană**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	PRIMARIA COMUNEI MOLDOVIȚA, ONG-uri, mediul privat, parteneriate
Descrierea proiectului **(obiective, justificare,** **potențiale activități,** **rezultate estimate)**	JUSTIFICARE SI OBIECTIVE Refuncţionalizarea clădirilor sunt activități de arhitectură şi urbanism ce pot să fie factori importanţi care să contribuie la regenerarea localității și îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor. ACTIVITĂȚI -Se intenționează construcția, achiziția, reabilitarea de clădiri de interes public, inclusiv clădiri istorice, culturale sau cu destinație specială și reabilitarea acestora cu scopul reutilizării. REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE Număr de clădiri construite/ achiziționate Număr de clădiri reabilitate și date în folosință
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), bugete locale, PNRR, alte surse legal constituite PNDR- SubMăsura 7.6 - Investiţii asociate cu protejarea patrimoniului cultural
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului **(activități deja întreprinse** **sau complementare)**	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Management integrat al sistemului de iluminat public**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA:1.2 - Dezvoltarea infrastructurii***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, E.on Moldova, ONG-uri, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	Segmente ale rețelei de iluminat stradal sunt încă nereabilitate și mari consumatoare de energie; de asemenea, există zone în care iluminat public este partial sau inexistent OBIECTIVE - Modernizarea şi extinderea sistemului de iluminat public - Creșterea gradului de acces la infrastructura de iluminat public - Reducerea consumurilor specific ACTIVITĂŢI - Extindere reţea de alimentare cu energie electrică șiiluminat public - Modernizare rețea de iluminat in zonele periferice - Înlocuirea surselor de iluminat actuale cu cele cutehnologie LED - Reabilitare sau înlocuire puncte de aprindere - Introducere în canalizaţii subterane a reţelelor electriceaeriene de medie şi înaltă tensiune. - Instalarea de sisteme de telegestiune a iluminatului public REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr de persoane racordate la rețea de alimentare cuenergie electrică - Număr de puncte de aprindere / surse de iluminat LED - Sistem de telegestiune funcțional

Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), bugete locale, buget național (AFM), alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Valorificarea energiilor verzi, regenerabile**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA:1.1 - Dezvoltare și regenerare urbană***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, E.on Moldova, mediul privat, ONG-uri
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE Utilizarea sustenabilă a resurselor naturale şi reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin valorificarea surselor regenerabile de energie (fotovoltaică, geotermală) Reducerea cheltuielilor cu utilitățile ACTIVITĂŢI - Instalarea panourilor fotovoltaice pe sistemele de iluminatpublic şi panourile de dirijare a circulației; - Realizarea unui parc eolian pe terenuri aparținând primăriei - Dotarea clădirilor de interes public aflate în proprietateacomunei cu instalaţii de producere a energiei din surse regenerabile (solară, hidro) - Organizarea unor acţiuni de conştientizare privind beneficiile utilizării „energiei verzi”. REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr de panouri fotovoltaice instalate - Număr de instalaţii de producere a energiei din surse regenerabile (solară, geotermală) implementate - Număr de campanii derulate
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), Fondul Norvegian, bugete locale, buget național (AFM), alte surse legal constituite
Buget estimativ	-

Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Înființare stații de reîncărcare pentru vehicule electrice și electrice hibryd plug-in**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA:1.1 - Dezvoltare și regenerare urbană***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, E.on Moldova, mediul privat, ONG-uri
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE Utilizarea sustenabilă a resurselor naturale şi reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin valorificarea surselor regenerabile de energie Reducerea consumului de combustibili lichizi ACTIVITĂŢI - Instalarea stațiior de reîncărcare pentru vehicule electrice și electrice hibryd plug-in; - amenajarea locurilor de parcare pentru vehicule verzi - montarea de indicatoare și realizarea de marcaje pentru vehiculele verzi - Organizarea unor acţiuni de conştientizare privind beneficiile utilizării „energiei verzi”. REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr de stații de reîncărcare achiziționate și montate - Număr de locuri de parcare amenajate - Număr de campanii derulate
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), Fondul Norvegian, bugete locale, buget național (AFM), alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Reabilitarea și modernizarea rețelei rutiere**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA:*1.2 - Dezvoltarea infrastructurii**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, Poliția Rutieră
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV Creșterea siguranței circulației pe drumurile din localitate ACTIVITĂTI - Reabilitarea și modernizarea drumurilor comunale/străzilor aflate în stare avansată de degradare într-un proces etapizat (ulteriorfinalizării lucrărilor de modernizare rețele de utilități) - Asfaltarea străzilor (şi a zonelor pietonale) cuîmbrăcăminte rutieră din beton sau asfalt bituminos - Reabilitarea şi modernizarea rețelei de drumuri de legăturădintre locaitățile invecinate - Modernizarea trotuarelor REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - nr. km drum reabilitați - Număr redus de accidente cauzate de starea proastă a drumurilor, de lipsa trotuarelor -Nr. Km trotuare
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, PNRR, buget locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-

Stadiul proiectului **(activități deja întreprinse sau complementare)**	SF-uri existente: - ”Modernizare drumuri comunale” - „Modernizare drumuri exploatare”
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Amenajare și modernizare poduri si podețe**	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare aComunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA 1.2 - Dezvoltarea infrastructurii***
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primaria Moldovița
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	In scopul asigurării stabilității drumurilor și a siguranței în trafic, sunt necesare investiții de reabililitare și modernizare apodurilor si podețelor ce asigură scurgerea apelor. Activități - Intocmire SF-uri, PT-uri - Lucrări de amenajare de noi poduri si podețe - Lucrări de modernizare a podurilor existente REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE: Număr de poduri si podețe amenajate/ modernizate
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, PNRR, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Amenajare piste de biciclete**	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA* 1.2 - Dezvoltarea infrastructurii**
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primaria Moldovița
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	JUSTIFICARE SI OBIECTIV Prin acest proiect se implementează modelul localităților europene, in care cetăţenii beneficiază de siguranţă in trafic atunci când se deplasează cu bicicleta. ACTIVITATI: -Realizarea de piste de biciclete de-a lungul principalelor drumuri publice REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE -Nr de km de piste pentru biciclişti realizate
Posibile surse de finanţare	Ministerul Mediului, PNDR, Buget local, Alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Amenajare staţii de transport în comun**	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA1.2 - Dezvoltarea infrastructurii***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița și operatorii de transport in comun
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE Imbunătățirea condițiilor de transport în comun ACTIVITĂTI Intocmire SF-uri, PT-uri Modernizarea stațiilor de transport public existente, inclusivrealizarea de noi stații la nivelul localității, prin dotarea cu - indicatoare rutiere şi marcaje rutiere, care să evidențiezeexistența unei stații de transport public; - indicatoare cu informații pentru călători, privind numărulcursei care oprește în stație; - platformele de așteptare cabine cu acoperiș şi scaune,facilităţi de acces REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE: Număr crescut de stații de transport amenajate
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Înființarea reţelei de apă şi canalizare a comunei Moldovița**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA1.2 - Dezvoltarea infrastructurii***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primaria comunei Moldovița, operator apa/canal
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV Cresterea gradului de accesabilitate al populatiei la serviciile debază și conformarea cu obligaţiile privind calitatea apei prevăzute în Tratatul de Aderare şi în Directivele Europene. ACTIVITĂȚI - Elaborarea documentaţiilor tehnice: SF-uri, PT-uri - In contextul extinderilor propuse in intravilan (PUG) la sistemul de alimentare cu apă sunt necesare lucrări extinderi ale sistemului de aducțiune, stocare si distributie a apei - Lucrări de realizare/ulterior modernizare a rețelelor de canalizare. REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE: - Apă potabilă de calitate -Furnizare apă potabilă la o presiune adecvată, fără întreruperi - grad de acoperire cu servicii apa-canal mai mare
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, alte surse legal constituite, Fonduri guvernamentale, PNRR, CNI, Buget local, Alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Realizarea reţelei de alimentare cu gaze naturale**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA 1.1* - Dezvoltare și regenerare urbană**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primaria Moldovița și operator retea de gaz natural
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV Creșterea gradului de accesabilitate la serviciile de bază. ACTIVITĂȚI - Realizarea reţelelor de distribuţie gaze naturale REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr km rețea alimentare cu gaze naturale realizați - număr de utilizatori finali conectați
Posibile surse de finanţare	Buget locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Construirea/modernizarea centrelor integrate de intervenţie medico-socială**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA* 1.3 - Dezvoltarea sistemului social şi de sănătate**
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primaria Moldovița, Consiliul Județean, ONG-uri de profil, parteneriate, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV Optimizarea calităţii serviciilor sociale acordate ACTIVITĂȚI - Realizare SF-uri, PT-uri - Realizarea unui centru social de sprijin pentru persoane vârstnice care să ofere servicii de găzduire,asistență medicală și îngrijire, asistență paliativă,socializare - Inființarea unui centru social de de recuperare medicală,psihologică și socială pentru persoane cu dizabilități,copii și adulți - Dotarea centrelor cu echipamentele necesare funcționării - Dezvoltarea unei unități medicale mobile pentru monitorizarea şi rezolvarea cazurilor socio-medicale REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr de centre medico-sociale - Creșterea numărului de persoane asistate
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiții în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, alte surse legal constituite Buget Local, Buget județean, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Dezvoltarea serviciilor sociale pentru grupurile defavorizate**	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare aComunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA 1.3 - Dezvoltarea sistemului social şi de sănătate***
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primaria Moldovița, ONG-uri de profil, parteneriate, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV Sprijinirea grupurilor defavorizate și combaterea sărăciei ACTIVITĂȚI - Identificarea grupurilor defavorizate (persoanele fărăadăpost, persoane afectate de violență domestică,persoane cu dizabilități și persoane de etnie romă) - Dezvoltarea de servicii de asistență destinate acestora (consiliere psihologică, campanii de combatere a discriminării, etc); - Realizare SF-uri, PT-uri - Înființare cantină socială pentru persoanele defavorizate social - Înființare adăpost de noapte pentru persoanele fără locuință REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr de centre sociale/ persoane defavorizate asistate - Număr campanii pentru combaterea discriminăriidesfășurate - Reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcieşi excluziune socială
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, alte surse legal constituite -SubMăsura 19.2 AXA LEADER - Buget Local - FSE (POCU),
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-

Perioada de implementare	2021-2027
Titlul proiectului: **Amenajare locuințe sociale / locuințe de tip familial / locuințe protejate**	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA* 1.3 - Dezvoltarea sistemului social şi de sănătate**
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primaria Moldovița, ONG-uri de profil, parteneriate
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV -Dezvoltarea infrastructurii de locuințe sociale -Îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor ACTIVITĂȚI -Construcția sau reabilitarea unei clădiri existente în vederea transformării în locuințe sociale - Achiziție dotări necesare REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr de locuințe - Număr de beneficiari ai infrastructurilor sociale create
Posibile surse de finanţare	- Buget Local - FSE (PO CU)
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Construire locuințe de tip familial pentru tineri**	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA* 1.3 – Dezvoltarea spațiului locativ**
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primaria Moldovița, ONG-uri de profil, parteneriate
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV -Dezvoltarea infrastructurii de locuințe pentru tineri -Îmbunătățirea condițiilor de viață ale cetățenilor ACTIVITĂȚI -Construcția sau reabilitarea unei clădiri existente în vederea transformării în locuințe pentru tineri - Achiziție dotări necesare REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr de locuințe - Număr de beneficiari ai infrastructurilor create
Posibile surse de finanţare	- Buget Local - FSE (POCU)
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Dezvoltarea serviciilor de sănatate și creșterea gradului de acces la servicii de sănătate de bază, inclusiv pentru grupurile vulnerabile**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA* 1.3 – Dezvoltarea sistemului social şi de sănătate**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primaria Moldovița, parteneriate publice-private, Ministerul Sănătăţii, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV - Îmbunătățirea accesului la servicii medicale de bază, precum și la alte servicii de utilitate publică - Creşterea speranţei de viaţă prin sporirea accesibilităţii serviciilor medicale pentru toți cetățenii ACTIVITĂȚI - Crearea de unități mobile de furnizare de servicii pentruîngrijirea medicală la domiciliu, cu efect în eficientizareacosturile medicale - Identificarea unor spaţii pentru înfiinţarea unor puncte deîngrijire la domiciliu în parteneriat cu fundațiile de profil, cu spaţii de cazare - Crearea unui mecanism de facilități pentru atragerea specialiştilor în domeniul medical în vederea creşterii calităţii şi gamei serviciilor medicale la nivelul comunei REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Creșterea numărului de persoane/ persoane vulnerabilecare beneficiază de servicii medicale - Creșterea numărului de medici specialiști - Număr campanii derulate
Posibile surse de finanţare	PNDR – SubMăsura 7.2 – Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, alte surse legal constituite: -SubMăsura 19.2 AXA LEADER;- Buget Local
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Consolidarea, modernizarea, dotarea cu echipamente didactice si echipamente IT a școlilor din localitate**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA* 1.4 - Sprijin pentru educație și sport**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, unitatea şcolară
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV Asigurarea conformității cu standardele în vigoare privind spaţiile de desfăşurare a procesului educațional ACTIVITĂȚI: - Consolidare/reabilitare, anvelopare, fațadă clădiri - Modernizarea rețelelor de utilități - Modernizări săli de clasă, laboratoare - Dotarea cu echipamente didactice si echipamente IT REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Capacitatea infrastructurii de educație care beneficiază desprijinin - Număr de dotări - Număr de elevi care beneficiază de infrastructuramodernizată
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, alte surse legal constituite -SubMăsura 19.2 AXA LEADER Buget local, Ministerul EducaţieiNaţionale
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Reabilitare centru after-school, grădiniţă cu program prelungit, și creşă**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA*1.4 - Sprijin pentru educație și sport**
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primăria Moldovița, parteneriat public-privat, Ministerul Educaţiei Naţionale
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	Justificare: -cererea tot mai mare a locuitorilor din comuna Moldovița; -localitatea beneficiază de serviciile unui after school dar acesta necesită lucrări de reabilitare și dotare OBIECTIV - Dezvoltarea infrastructurii educaţionale; Furnizarea de servicii educationale specializate care saamelioreze comportamentul de adaptare şcolară ACTIVITĂȚI: - Realizare documentații tehnice; Construirea unei creşe noi în comună - Dotarea cu mobilier si material didactic specific REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr unități construite (suprafața – mp); Număr de dotări - Număr de elevi care beneficiază de infrastructuramodernizată
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, alte surse legal constituite -SubMăsura 19.2 AXA LEADER; Buget local, Ministerul EducaţieiNaţionale
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Campanii de informare, conştientizare şi implementarea de programe pentru elevi şi tineri**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA1.4 - Sprijin pentru educație și sport***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, ONG-uri cu activitate în sectorul de sănătate și social, structuri asociative ale mediului de afaceri
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV Implementarea de programe educaționale pentru tineri(comportament civic, acces la informații sectoriale, abilitățiantreprenoriale, etc.), prin promovarea unei educații nonformale, astfel încât educarea să fie promovată de ei şi să aibă loc între ei şi pe multiple planuri: petrecerea timpului liber şi sport, cultură, formare profesională, antreprenoriat, implicare comunitară, sănătate şi educație sexuală, etc. ACTIVITĂȚI - Inițierea și derularea de activități educaționale îndomeniul antreprenoriatului în structurile de învățământprimar și secundar (concursuri organizate în parteneriatîntre Primărie si diverşi agenţi economici pentru apromova antreprenoriatul, crearea de ateliere tematicepractice în fiecare şcoală) - Inițierea și derularea de activități educaționale îndomeniul sănătății (aspectele vieții sexuale,conștientizarea importanței aspectelor de igienă intimă) REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr unități /ONG-uri implicate în astfel de activități - Număr de campanii/programe derulate - Număr de elevi/tineri beneficiari
Posibile surse de finanţare	FSE (POCU), buget local, diverse parteneriate, Ministerul Educaţiei Naţionale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Implementarea de programe educaționale pentru elevii din categoria persoanelor vulnerabile**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA 1.4 - Sprijin pentru educație și sport***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria MOLDOVIȚA, ONG-uri cu activitate în sectorul de sănătate și social
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	Copiii ai căror părinţi sunt plecaţi să lucreze în altă ţară reprezintă o categorie extrem de vulnerabilă OBIECTIV Implementarea de programe în vederea eliminării riscurilor de alunecare a copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate spre nedezvoltare personală sau infracționalitate ACTIVITĂȚI - Crearea de parteneriate între sistemul de învățământ, sanitar, ONG-uri si mediul privat - Programe de suport şcolar, de orientare şcolară şi consiliere pentru copii - Dezvoltarea programelor de timp liber, facilitarea socializării şi asigurarea comunicării permanente cu părinţii plecaţi - Activităţi de consiliere psihologică individuală şi de gruppentru copii - Asigurarea şi susţinerea comunicării copiilor cu părinţi aflaţi la munca în străinătate REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr de campanii/programe - Număr de copii beneficiari
Posibile surse de finanţare	FSE (POCU), buget local, diverse parteneriate, altesurse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Proiecte educaționale pe perioada verii**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA* 1.4 - Sprijin pentru educație și sport**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, unități școlare, parteneriate diverse (cu ONG-uri, mediul privat)
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV - Implementarea de programe educaționale pe perioadaverii - Crearea unui mediu local dinamic şi atrăgător pe întregul parcurs al anului ACTIVITĂȚI - Inițierea și derularea de activități educaționale cu numegenerice în care să fie implicati elevii - Inițierea și derularea de Tabere tematice de vară, de 3-5zile pentru învăţarea unei limbi străine, informatică, înfuncţie de domeniul de activitate al fiecărei şcoli în parte REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr unități implicate în astfel de activități - Număr de campanii/programe derulate - Număr de elevi/tineri beneficiari
Posibile surse de finanţare	FSE (PO CU 2014-2020), buget local, diverse parteneriate, Ministerul Educaţiei Naţionale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Înființare și modernizarea bazei sportive din localitate**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA* 1.4 - Sprijin pentru educație și sport**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, unități școlare, parteneriate diverse (cu ONG-uri, mediul privat)
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	***OBIECTIVE:*** Reabilitarea stadionului din localitate Construirea și dotarea unei clădiri administrative cu vestiar pentru jucători Construirea unei tribune pentru suporteri ***ACTIVITATI:*** - realizare studii tehnice - realizarea zonelor de teren de sport - dotare cu echipamente specifice REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Creșterea suprafețelor destinate practicării sporturilor
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, alte surse legal constituite -SubMăsura 19.2 AXA LEADER Buget local, Ministerul EducaţieiNaţionale
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Construirea și dotarea unei săli de sport în comună cu aparate fitness**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA* 1.4 – Sprijin pentru educație și sport**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, unități școlare, parteneriate diverse (cu ONG-uri, mediul privat)
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	***OBIECTIVE:*** Construirea și dotarea unei săli de sport cu aparate fitness Amenajarea interioară pentru practicarea exercițiilor la astfel de aparate ***ACTIVITATI:*** - realizare studii tehnice - realizarea zonelor de teren de sport - dotare cu echipamente specifice REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Creșterea suprafețelor destinate practicării sporturilor
Posibile surse de finanţare	PNDR – SubMăsura 7.2 – Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, alte surse legal constituite -SubMăsura 19.2 AXA LEADER Buget local, Ministerul EducaţieiNaţionale
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Restaurarea, consolidarea, protectia si conservarea monumentelor istorice**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA:*Măsura 1.5 - Revitalizarea culturii**
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primaria Moldovița, unități de cult, ONG-uri de profil, Persoane fizice autorizate și societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de clasă B, de utilitate publică
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV - Conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniuluicultural în vederea consolidării identității culturale și utilizării eficiente ale acestuia ACTIVITĂȚI - Realizare studii si documentațiii tehnice - Restaurarea, consolidarea, protecţia şi conservareamonumentelor istorice și a clădirilor de patrimoniu - Dotări pentru expunerea şi protecţia patrimoniuluicultural restaurat - sistem de iluminat ornamental alclădirilor REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr obiective de patrimoniu cultural reabilitate - Reducerea gradului de degradare a resurselor de patrimoniu cultural
Posibile surse de finanţare	PNDR SubMăsura 7.6 - Investiţii asociate cu protejarea patrimoniului cultural -SubMăsura 19.2 AXA LEADER Buget local, Ministerul Culturii
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Inventarierea și reanimarea meșteșugurilor specifice zonei**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA* 1.5 - Revitalizarea culturii**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria MOLDOVIȚA, Meșteșugari și asociații ale acestora, mediul privat, ONG-uri, Meșteri populari
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	Identitatea culturală si conștiința de sine culturală au devenit, în epoca globalizarii, mai importante ca oricând, contribuie la întărirea societății civile OBIECTIV Păstrarea tradițiilor și obiceiurilor zonei cât și pentru valorificarea potențialului economic al acestora. ACTIVITĂȚI - Inventarierea meșteșugarilor existenți și promovarea activității și a produselor acestora - Includerea atelierelor acestora în trasee turistice - Încurajarea sistemului de ucenicie pentru diverse profesii - Facilități fiscale/de spațiu pentru încurajarea activității Acestora -Infiintarea de muzee
Posibile surse de finanţare	FSE (PO CU 2014-2020), Programul Cultural Elvetian in Europa de Sud-Est si Ucraina , Ministerul culturii, bugete locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Inițierea și derularea de activități culturale**	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA:* Măsura 1.5 - Revitalizarea culturii**
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primăria Moldovița, artiști și asociații ale acestora, Centrul Cultural Bucovina, Consiliul Județean, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	Cultura se poate ocupa, prin mijloace artistice, de problemeimportante ale societatii noastre, si poate propulsa elemente noi si provocari sociale. ACTIVITĂȚI - Iniţierea schimbului cultural cu alte instituţii cultural –artistice la nivel national și international - Sprijinirea dezvoltării profesionale a artiştilor - Amenajarea unor spații cu scop cultural si recreativ(pentru expunere opere de artă ale artiștilor locali și nunumai, care să asigure și o zonă de relaxare acoperităpentru turiști și localnici) - Organizare de tabere de sculptură cu posibilitatea derealizare de muzee în aer liber - Editarea unui calendar de evenimente (anual) allocalității, în care sunt introduse toate evenimentele degen cultural, istoric, de artă, folclorice, de muzică, dedans, religioase, etc. cu rol de informare şi promovare REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr acțiuni culturale - Număr participanți la acțiuni culturale organizate
Posibile surse de finanţare	FSE (PO CU 2014-2020), Programul Cultural Elvetian inEuropa de Sud-Est si Ucraina , Ministerul culturii, bugetelocale, alte surse legal constituite PNDR -SubMăsura 19.2 AXA LEADER
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Construire Cămin cultural în sat Moldovița, jud. Suceava**	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare aComunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII RURALE*** ***MĂSURA:*Măsura 1.5 - Revitalizarea culturii**
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primăria Moldovița, Compania Națională de Investiții
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	Cultura se poate ocupa, prin mijloace artistice, de probleme importante ale societatii noastre, si poate propulsa elemente noi si provocari sociale. ACTIVITĂȚI - Construirea unor spații cu scop cultural si recreativ (pentru expunere opere de artă ale artiștilor locali și nunumai, care să asigure și o zonă de relaxare acoperită pentru turiști și localnici) - Dotare cămin cu mobilier și echipamente necesare activitățilot culturale - REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - 1 cămin cultural construit și dotat
Posibile surse de finanţare	FSE (PO CU 2014-2020), Programul Cultural Elvetian inEuropa de Sud-Est si Ucraina , Ministerul culturii, bugetelocale, CNI, alte surse legal constituite PNDR -SubMăsura 19.2 AXA LEADER
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	- Studiu de fezabilitate, - Depus pentru finanțare la Compania Națională de Investiții
Perioada de implementare	2021-2027

Obiectiv specific 2 ”DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ȘI UMAN”

Titlul proiectului: **Amenajare/dezvoltare noi parcuri si grădini publice, locuri de joacă în comuna Moldovița**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a **Comunei MOLDOVIȚA**	***OBIECTIV SPECIFIC:*DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ȘI UMAN** ***MĂSURA* 2.1 - Creşterea calităţii mediului**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, mediul privat, IMM-uri , ONG-uri, Parteneriate
Descrierea proiectului **(obiective, justificare,** **potențiale activități,** **rezultate estimate)**	OBIECTIV Crearea de spaţii verzi de recreere pentru locuitorii comunității în vederea creșterii calității vieții ACTIVITĂȚI - identificare terenuri, realizare studii tehnice, amenajare zone de picnic, construcție alei, pistă bicicletă, plantare arbori, arbusti și flori - realizare rețea de irigații automatizate - realizare instalatiei de iluminat în concordanță cuprincipiile eficienței energetice - amenajarea spațiilor de joacă - amenajarea zonelor de belvedere - amplasare mobilier ecologic și panouri informative REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Creșterea suprafețelor destinate spațiilor verzi
Posibile surse de finanţare	Buget local, alte surse legal constituite, PNDR - SubMăsura 19.2 AXA LEADER, Ministerul Mediului
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului **(activități deja întreprinse** **sau complementare)**	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Lucrări de regularizare a albiei pâraielor prin lucrări de gabioane**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a **Comunei Moldovița**	***OBIECTIV SPECIFIC:*** **DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ŞI UMAN** ***MĂSURA*** **2.1 - Creşterea calităţii mediului**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primaria Moldovița
Descrierea proiectului **(obiective, justificare,** **potențiale activități,** **rezultate estimate)**	OBIECTIV Crearea unui mediu înconjurător sănătos prin îmbunătăţirea calităţii cursurilor de apă ACTIVITĂȚI - lucrări de decolmatare şi calibrare pentru a asigura albiei o secţiune care să asigure tranzitarea debitelor înregistrate în timpul viiturilor, - protejarea malurilor prin executarea unor apărări de maluri realizate din lucrări elastice pentru a stopa eroziunile de maluri care pot antrena depuneri de balast de-a lungul pîraielor; REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Lungime curs apă/maluri amenajate
Posibile surse de finanţare	Buget local, alte surse legal constituite PNDR - SubMăsura 19.2 AXA LEADER Ministerul Mediului
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului **(activități deja întreprinse** **sau complementare)**	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Achiziție de utilaje în vederea întreținerii domeniului public în comuna Moldovița**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*** **" Îmbunătățirea condițiilor de viață prin dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de bază locale"** ***MĂSURA*** **2.1 –Îmbunătățirea serviciilor publice locale**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primaria Moldovița
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV Satisfacerea unor nevoi ale comunităților locale, dezvoltarea socio-economică a teritoriului și îmbunătățirea condițiilor de viață prin dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor de bază locale ACTIVITĂȚI - identificare utilaje necesare - derularea procedurilor de achiziție REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - număr de utilaje achiziționate
Posibile surse de finanțare	Buget local, alte surse legal constituite PNDR - SubMăsura 19.2 AXA LEADER Ministerul Mediului
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Reconstrucţie ecologică forestieră**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a **Comunei Moldovița**	***OBIECTIV SPECIFIC:*** **DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ȘI UMAN** ***MĂSURA*** **2.1 - Creşterea calităţii mediului**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, Ocolul silvic, Direcția Agricolă Suceava, mediul privat
Descrierea proiectului **(obiective, justificare,** **potențiale activități,** **rezultate estimate)**	OBIECTIV Reconstrucţia ecologică forestieră, prin împădurirea terenurilor degradate, inapte pentru folosinţe agricole, precum şi a terenurilor neproductive, are ca scop protejarea solului, refacerea echilibrului hidrologic şi îmbunătăţirea condiţiilor de mediu. ACTIVITĂȚI - Inventarierea terenurilor degradate și neproductive - Executarea lucrărilor de ameliorare a terenurilor degradate și neproductive prin împădurire REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Suprafețe împădurite - Reducerea nivelului de poluare
Posibile surse de finanţare	Bugete locale Ministerul Mediului și Pădurilor PNDR 2014-2020 - Sub-măsura 8.1 Împădurirea şi crearea de suprafeţe împădurite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului **(activități deja întreprinse** **sau complementare)**	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Campanii pentru protecția mediului înconjurător**	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare aComunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*** **DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ȘI UMAN** ***MĂSURA*** **2.1 - Creşterea calităţii mediului**
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primăria Moldovița, parteneriate cu ONG-uri din domeniul protecției mediului, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV - Asigurarea accesului la informare al populatiei privindprotecţia mediului - Dezvoltarea unei atitudini receptive la problematicaecologica prin modelarea comportamentului de zi cu zi apopulaţiei şi conştientizarea măsurilor necesare pentruprotecţia mediului şi reducerea riscurilor de poluare amediului ACTIVITĂȚI - Inițierea și derularea de campanii de informare șiconștientizare privind protecția biodiversității (poluareaapei, a solurilor, aerului, fonică, etc.) - Campanii de educare a cetățenilor privindresponsabilitatea lor în ceea ce privește gestionarea deșeurilor REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr de campanii derulate
Posibile surse de finanţare	Bugete locale, AFM
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Extinderea și managementul infrastructurii de colectare, procesare și depozitare deșeuri**	
Relevanța pentru Strategia de Dezvoltare aComunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*** **DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ŞI UMAN** ***MĂSURA 2.1 - Creşterea calităţii mediului***
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primăria Moldovița, Operator serviciu colectare deșeuri, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV Modernizarea şi extinderea infrastructurii de management a deșeurilor din comuna MOLDOVIȚA, în scopul alinierii la standardele de mediu. ACTIVITĂȚI - Elaborarea documentaţiilor tehnice: SF-uri, PT-uri - Extinderea sistemului de colectare selectivă a deșeurilor lanivelul localității, cu investiții în platformele de colectare, transportul deşeurilor şi în sortarea şi valorificarea lor prin transformarea acestora în compost / îngrășământ - Implementarea sistemului de colectare selectivă a deșeurilorîn cadrul asociației intercomunitare, cu investiții în platformele de colectare şi transportul deşeurilor - Construirea unui sistem de management al deşeurilor solidepericuloase și înființarea unui punct de colectare a deşeurilor de echipamente electrice şi electronice (DEE) - Montarea de camere de luat vederi in zonele critice in carein mod regulat se incalcă regulile de colectare selectivă REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Diminuarea riscurilor de poluare, Cantități de deșeuri colectate /valorificate
Posibile surse de finanţare	PO Infrastructură Mare, bugete locale, AFM, PNRR
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Implementarea sistemelor informatice integrate la nivelul compartimentelor Primăriei**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*** **DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ŞI UMAN** ***MĂSURA*** **2.2 - Dezvoltarea capacităţii instituţionale la nivel local**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV - Adoptarea şi implementarea unui sistem informatic pentru gestionarea bazelor de date, inclusiv a datelor spaţiale; Creșterea eficienței și operativității compartimentelor din cadrul primăriei. ACTIVITĂȚI - Realizarea sistemului informatic integrat si a bazei de dateaferente gestionate în cadrul instituţiei; Integrarea documentaţiilor de urbanism în baza de datespaţială; Facilitarea realizării/finalizării cadastrului digital învederea îmbunătățirii datelor disponibile și serviciiloraferente pentru cetățeni, societăți comerciale, organizațiinon-guvernamentale și alte instituții publice; Interoperabilizarea soluţiei informatice cu aplicaţiileexistente în cadrul instituţiei; Realizarea şi implementarea portalului de acces cu nivelede utilizare intern şi extern; Realizare unui program de formare pentru personalulangajat în operarea sistemului informatic; REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Afișarea într-un timp redus a documentațiilor generate(bugete de investiţii, planuri de urbanism, aerofotograme,planuri edilitare, solicitări, etc); Analiza şi evaluarea potențialelor investiţii în timp realraportate la documentaţiile urbanistice (PUG, PUZ, PUD); Evidenţă la zi a situaţiei existente în teren.
Posibile surse de finanţare	PO Infrastructură Mare, bugete locale, AFM, POR
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Buget estimativ	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Formarea continuă a personalului**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*** **DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ŞI UMAN** ***MĂSURA*** **2.3 - Dezvoltarea capitalului uman**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, mediul privat, ONG-uri, Parteneriate
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV - Promovarea accesului la formare continuă a funcționarilorpublici/angajaţilor, contribuind astfel la crearea uneiînvăţări permanente la nivel individual, organizațional,comunitar şi social - Creşterea competitivităţii angajaţilor în vederea sprijiniriidezvoltării capitalului uman ACTIVITĂŢI - Dezvoltarea unor scheme eficiente și sustenabile definanţare a formării profesionale continue (FPC) care săfaciliteze accesul și participarea la formare a persoanelor,să stimuleze investiţia in FPC la nivelul individului,angajatorului, statului și a comunităţii - Stabilirea domeniilor (achiziţiile publice, ECDL, limbistrăine, dezvoltarea de proiecte, licitarea şi managementul proiectelor, etc) - Identificarea personalului ce urmează a fi instruit - Derularea cursurilor de formare profesională REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr cursuri, Număr beneficiari
Posibile surse de finanţare	FSE (PO CU 2014-2020), GRASP, Leonardo da Vinci, ERASMUS+buget local, parteneriat public-privat
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Încurajarea și susținerea populației active neocupate în vederea participării la cursuri de recalificare și reconversie sustinute de furnizori de formare profesionala**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*** **DEZVOLTARE DURABILĂ PRIN INTEGRAREA CAPITALULUI NATURAL ȘI UMAN** ***MĂSURA* 2.3 - Dezvoltarea capitalului uman**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, mediul privat, ONG-uri, Parteneriate
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV - Promovarea accesului la formare continuă a populației active neocupate, contribuind astfel la crearea uneiînvăţări permanente la nivel individual, organizațional,comunitar şi social - Creşterea competitivităţii locuitorilor comunei în vederea sprijiniriidezvoltării capitalului uman ACTIVITĂŢI - Dezvoltarea unor scheme eficiente și sustenabile definanţare a formării profesionale continue (FPC) care săfaciliteze accesul și participarea la formare a persoanelor,să stimuleze investiţia in FPC la nivelul individului,angajatorului, statului și a comunităţii - Identificarea locuitorilor ce urmează a fi instruit - Derularea cursurilor de formare profesională REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr cursuri - Număr beneficiari
Posibile surse de finanţare	FSE (POCU), buget local, parteneriat public-privat, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Sistem de supraveghere video**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*** **CREAREA CONDITIILOR OPTIME DESFĂSURĂRII ACTIVITATILOR IN COMUNA IN CONDITII DE SIGURANTA** ***MĂSURA* 2.4 - Asigurarea siguranței cetățenilor**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIV Descurajarea fenomenului infracțional prin instalarea de camere video în locuri publice. ACTIVITĂŢI - Identificare zone cu rata a infracționalității ridicată, precum și zonele cu risc de infracţionalitate, intersecţii principale, şcoli, etc. - Instalare camere de supraveghere video REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr camere video instalate - Reducerea numărului de infracțiuni
Posibile surse de finanţare	Buget local, alte surse legal constituite FEDR, PARTENERIATE
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Obiectiv specific 3: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA

Titlul proiectului: **Consolidare drumuri de acces catre obiectivele turistice din comuna Moldovița**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA*** ***MĂSURA* 3.1 - Dezvoltarea infrastructurii turistice**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, Consiliul Județean,
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Dezvoltare durabilă a turismului in zonă - Protecția mediului - Creșterea siguranței locuitorilor și turiștilor ACTIVITĂTI - Reabilitare și consolidare drum de acces către obiectivele turistice din zonă, protejare drum in zona alunecarilor de teren, taluzari REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr km reabilitați
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 7.2 - Investiţii în crearea și modernizarea infrastructurii de bază la scară mică, buget locale, alte surse legal constituite -SubMăsura 19.2 AXA LEADER Buget local
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Restaurarea, consolidarea și conservarea monumentelor Istorice și obiectivelor de patrimoniu, în scop turistic**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA*** ***MĂSURA:*Măsura 3.1 - Dezvoltarea infrastructurii turistice**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria MOLDOVIȚA, IMM-uri si ONG-uri turism, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Dezvoltare durabilă a turismului in zonă - Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori ACTIVITĂTI - Realizare studii si documentațiii tehnice - Restaurarea, consolidarea, protecţiaşi conservareamonumentelor istorice și a clădirilor de patrimoniu - Dotări pentru expunerea şiprotecţia patrimoniuluicultural restaurat - sistem de iluminat ornamental alclădirilor -Crearea unui program turistic de vizitare a Muzeului satului și obiectivelor reabilitate Rezultate/Indicatori de rezultate - Număr obiective de patrimoniu cultural reabilitate - Număr infrastructuri turistice realizate - Număr turiști care vizitează infrastructurile respective
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), bugete locale, alte surse legalconstituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Amenajarea de parcări pentru autocare și autoturisme în zonele obiectivelor turistice**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA*** ***MĂSURA 3.1 - Dezvoltarea infrastructurii turistice***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Dezvoltare durabilă a turismului in zonă - Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori ACTIVITĂTI - Intocmire studii tehnice - Amenajarea de parcări pentru autocare și autoturisme în zonele turistice - Dotare cu echipamente (coșuri de gunoi, toalete publice etc.) REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr locuri de parcare create - Număr de beneficiari
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), bugete locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Modernizarea zonei turistice a comunei Moldovița**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA*** ***MĂSURA* 3.1 - Dezvoltarea infrastructurii turistice**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, IMM-uri si ONG-uri de turism, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Dezvoltare durabilă a turismului in zonă - Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori ACTIVITĂTI - Dezvoltare *Aventura Parc* - Dezvoltare trasee mountain bike, trasee turistice tematice - Amenajare *Orășelul copiilor* -Centru de prezentare produse traditionale de interes local si regional - Centru de evenimente tematice in context agricol - Centru de prezentare rezervatie REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr infrastructuri turistice realizate - Număr turiști care utilizează infrastructurile respective
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), bugete locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Achiziționare tablete și dispozitive electronice pentru învățământ în comuna Moldovița**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare aComunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE UTILIZARE A INTERNETULUI ȘI DEZVOLTAREA UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT CALITATIV***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, Școli, Inspectoratul Școlar Județean
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Achiziționare tablete și dispozitive electronice în școli - Asigurarea condiţiilor de acces la conexiune la internet ACTIVITĂTI - achiziție de tablete și echipamente electronice - amenajare infrastructură de acces la internet REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr infrastructuri realizate - Număr de echipamente achiziționate - Număr beneficiari care utilizează infrastructurile respective
Posibile surse de finanţare	POC, AXA PRIORITARĂ 2, bugete locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Construirea și dotarea de unități de cazare turistică**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare aComunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA*** ***MĂSURA* 3.1 - Dezvoltarea infrastructurii turistice**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, IMM-uri si ONGuri de turism, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Diversificarea ofertei turistice - Asigurarea condiţiilor de cazare și recreere pentru turiști - Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori ACTIVITĂTI - amenajare spatii de cazare, zone de alimentatie publica - dotare și modernizare unități de cazare existente REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr infrastructuri realizate -Număr beneficiari care utilizează infrastructurile respective
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR), PNDR, bugete locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Crearea unui complex aquapark și centru SPA**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare aComunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA*** ***MĂSURA* 3.2 - Dezvoltarea ofertei de agrement**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, IMM-uri si ONGuri de turism
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Diversificarea ofertei turistice - Asigurarea condiţiilor de recreere pentru locuitori și turiști - Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori ACTIVITĂTI - amenajare facilităţi specifice de relaxare și tratament: piscină, saună, etc) - amenajare spatii de cazare, zone de alimentatie publica - echipamente tip aquapark REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr infrastructuri realizate -Număr beneficiari care utilizează infrastructurile respective
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), bugete locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Amenajare trasee turistice și zone de promenadă**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a **Comunei MOLDOVIȚA**	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA*** ***MĂSURA* 3.2 - Dezvoltarea ofertei de agrement**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria MOLDOVIȚA, IMM-uri și ONG-uri din domeniul turismului, medico-social, protecția mediului
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Diversificarea ofertei turistice - Asigurarea condiţiilor de recreere pentru locuitori și turiști - Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori ACTIVITĂTI - Conceperea unor trasee turistice sau dezvoltarea celorexistente, pietonale pentru diferite volume de timp (traseude ½ zile, traseu de 1 zi) ș.a. și care să conecteze diferiteobiective de interes - Dezvoltarea unor trasee cicloturistice și amenajareaacestora, incluzând locuri de popas și indicatoare - Realizarea și montarea de indicatoare și panouri deinformare, puncte de observare, etc. - Activități de amenajare acolo unde este necesar - Amenajare zonă de promenadă (alei de promenadă, cu bănci, dotări de siguranță, etc.) REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr infrastructuri realizate - Număr beneficiari care utilizează infrastructurile respective
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), bugete locale, alte surse legalconstituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Amenajare de camping-uri pentru corturi și rulote**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA*** ***MĂSURA:* 3.2 - Dezvoltarea ofertei de agrement**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, IMM-uri, ONG – uri, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Diversificarea ofertei turistice - Asigurarea condiţiilor de recreere pentru turişti - Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori ACTIVITĂTI: -Identificare terenuri - Intocmire documentații tehnice - Amenajare spații pentru campare - Asigurare utilități - Asigurare acces specific pentru intrare REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr infrastructuri realizate - Număr beneficiari care utilizează infrastructurile respective
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), bugete locale, alte surse legal constituite SubMăsura 19.2 AXA LEADER
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **INFIINTAREA UNEI COOPERATIVE PENTRU MICII PRODUCATORI LOCALI**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA CONDITIILOR DE CALITATE PRODUCATORILOR SI CONSUMATORILOR*** ***AXA prioritara*–Servicii de bază si reinnoire a satelor in zona rurala**
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primăria MOLDOVIȚA, ONG-uri din domeniul turismului, mediul privat care activează în domeniul turismului (cazare, alimentație publică, etc)
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Diversificarea ofertei produselor locale - Creșterea cantităților de produse agricole puse pe piață ACTIVITĂTI - Negocierea cu furnizori și comercianți mari având o cantitate mai mare de produse locale - Conceperea şi oferirea unor programe complexe care să vizeze/integreze şi produsele agricole din zonă REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr producători asociați - Creșterea cantităților de produse locale vândute
Posibile surse de finanţare	FEDR, bugete locale, alte surse legal constituite SubMăsura 19.2 AXA LEADER
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Organizarea de festivaluri și evenimente**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA*** ***MĂSURA* 3.3 - Dezvoltarea componentei de promovare şi marketing turistic a comunei**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, ONG-uri din domeniul turismului, sportului și culturii, Centrul Cultural Bucovina, Consiliul Județean Suceava, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Diversificarea ofertei turistice - Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori ACTIVITĂTI Dezvoltarea pe viitor a evenimentelor cu tradiție (ex. Zilele comunei, Vacanțe muzicale) dar și susținerea unor evenimente recent inițiate (Hard enduro) sau a altora noi (evenimente culturale – concerte, film, teatru). REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr evenimente - Creșterea numărului de turiști
Posibile surse de finanţare	FEDR (POR 2014-2020), bugete locale, alte surse legal constituite SubMăsura 19.2 AXA LEADER
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Promovarea ofertei de servicii turistice și de agrement a comunei, în parteneriat cu antreprenorii**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC: CREȘTEREA GRADULUI DE ATRACTIVITATE TURISTICĂ A COMUNEI MOLDOVIȚA*** ***MĂSURA 3.3 - Dezvoltarea componentei de promovare şi marketing turistic a comunei***
Instituții/ actori implicați/potențiali parteneri	Primăria Moldovița, parteneriate diverse, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE - Promovarea ofertei turistice - Creșterea atractivității zonei și a numărului de vizitatori ACTIVITĂTI - Elaborarea unui brand turistic pentru Moldoviței promovare la nivel local, regional, național - Inventarierea infrastructurii și a serviciilor turistice și deagrement din zonă - Prezentarea, în mod centralizat și ușor de utilizat, aofertei de servicii turistice și de agrement. Aceastainclude: harta localității cu obiectivele turistice, de agrement și toate unitățile de cazare, ghid de informații turistice al localității website, etc. - Campanii de marketing REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Număr instrumente de promovare - Creșterea numărului de turiști
Posibile surse de finanţare	PNDR, FEDR (POR), bugete locale, alte surse legal constituite SubMăsura 19.2 AXA LEADER
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Obiectiv specific 4: ”DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI, CU RESPECTAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR”

Titlul proiectului: **Dezvoltarea de servicii de asistență pentru antreprenori precum: consultanță în accesarea de finanțări nerambursabile, promovare și informare privind oportunitățile de afaceri**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI, CU RESPECTAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR** ***MĂSURA 4.1 – Sprijinirea mediului de afaceri***
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, Structuri asociative și reprezentative ale mediului de afaceri, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE Dezvoltarea serviciilor de sprijin pentru antreprenorii locali ACTIVITĂTI - Amenajarea unui spațiu si dotarea acestuia - Acțiuni de informare și consultanță în accesarea definanțări nerambursabile, planuri de afaceri, înființarea deîntreprinderi, obținerea de avize/certificări ș.a.; - Informare privind oportunități de afaceri (ex. studii deoportunitate, analize de favorabilitate pentru areale deproducție agricolă etc); - Promovarea antreprenoriatului, ca opțiune de dezvoltareprofesională (cursuri de antreprenoriat, organizarea deîntâlniri cu antreprenori ș.a.) - Facilitarea expunerii la modele de afaceri de succespentru domenii REZULTATE/INDICATORI DE REZULTATE - Suprafețe construite - Număr beneficiari
Posibile surse de finanţare	Bugete locale, alte surse legal constituite SubMăsura 19.2 AXA LEADER
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Marketing pentru atragerea de investitori - elaborarea unui pachet de facilități, inventar terenuri și proprietăți și promovare către potențiali investitori**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI, CU RESPECTAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR** ***MĂSURA* 4.1 – Sprijinirea mediului de afaceri**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria MOLDOVIȚA, Structuri asociative și reprezentative ale mediului de afaceri, Camera de Comerț, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE Creșterea atractivității comunei MOLDOVIȚA ca locație de investiții (prin acces facil la informații, furnizarea de facilități etc.). ACTIVITĂTI - Identificarea locațiilor potențiale ale unor eventualeinvestiții în comună și crearea unei baze de date - Bugetarea cheltuielilor necesare pentru amenajări șidotări corespunzătoare în vederea valorificării acestora - Elaborarea unei strategii de promovare către potențialiinvestitori, incluzând: realizare pagină web în minim 3limbi străine care să ofere informații despre localitate,potențialul de dezvoltare, proximități, campanie depromovare (broșuri de prezentare, spații publicitare înpresa scrisă, etc.)
Posibile surse de finanţare	Bugete locale, alte surse legal constituite SubMăsura 19.2 AXA LEADER
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Amenajarea/modernizarea pieţelor din localitate pentru valorificarea produselor locale**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI, CU RESPECTAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR** ***MĂSURA* 4.2 - Dezvoltarea infrastructurii de afaceri**
Instituții/ actori implicați /potențiali parteneri	Primăria Moldovița, cooperative, grupuri de producători, Camera de Comerț, fermieri, mediul privat
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	***OBIECTIVE:*** Sprjinirea producătorilor locali în valorificarea producției proprii și creșterea veniturilor populației rurale Construirea / modernizarea unei piețe locale la standarde europene ***ACTIVITATI:*** -Identificarea locațiilor potențiale pentru astfel de investiții în comună - Bugetarea cheltuielilor necesare pentru amenajări și dotări corespunzătoare a acestora -Amenajarea spațiilor pentru desfacerea produselor locale -Inventarierea producătorilor locali - Sprijinirea asocierii acestora - Consilierea fermierilor în certificarea produselor și construirea imaginii de marketing
Posibile surse de finanţare	PNDR Sub-măsura 4.2. „Investiţii pentru procesarea/marketingul produselor agricole” SubMăsura 19.2 AXA LEADER Bugete locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

Titlul proiectului: **Amenajare infrastructura de tip broadband pentru îmbunătățirea accesului la serviciile de internet și comunicații**	
Relevanța pentru Strategiade Dezvoltare a Comunei Moldovița	***OBIECTIV SPECIFIC:*DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI, CU RESPECTAREA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR** ***MĂSURA 4.3 - Sprijin pentru cercetare, dezvoltare, inovare şi transfer tehnologic***
Instituții/ actori implicați / potențiali parteneri	Primăria Moldovița, furnizor de servicii
Descrierea proiectului (obiective, justificare, potențiale activități, rezultate estimate)	OBIECTIVE Dezvoltarea infrastructurii de comunicații din comuna MOLDOVIȚA ACTIVITĂTI - Identificarea necesarului de investiții în infrastructură de comunicații - Sprijinirea elaborării unui plan de pre-fezabilitate și a documentațiilor de urbanism (PUZ) pentru dezvoltarea infrastructurii de broadband - Realizarea de investiții în infrastructura de broadband în zonă Rezultate/Indicatori de rezultate -Nr de utilizatori finali ai infrastructurii de tip broadband
Posibile surse de finanţare	PNDR - SubMăsura 19.2 AXA LEADER Bugete locale, alte surse legal constituite
Buget estimativ	-
Stadiul proiectului (activități deja întreprinse sau complementare)	-
Perioada de implementare	2021-2027

4.4. Portofoliu de proiecte prioritare pentru perioada 2021 – 2027

Pentru perioada 2021 – 2027, s-au evidențiat o serie de proiecte prioritare care au documentație întocmită, sunt depuse pentru finanțare sau în curs de depunere, dintre care:

- Construire cămin cultural sat Moldovița, comuna Moldovița, județul Suceava;
- Reabilitare, modernizare și dotare dispensar uman localitatea Moldovița, comuna Moldovița, nr. 386, județul Suceava;
- Reabilitare și modernizare DC 32B Moldovița – Demăcușa, Comuna Moldovița, Județul Suceava;
- Modernizare tronson DC Demăcușa L=0,800 km, tronson DC Putna – Secrieș L=0,900 km, pod peste râul Demăcușa zona Darieni și apărări de maluri, Comuna Moldovița, județul Suceava;
- Înființarea rețelei de apă și apă uzată (canalizare) în comuna Moldovița, județul Suceava;
- Dezvoltare rețea inteligentă de distribuție a gazelor naturale în teritoriul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară GAZ Valea Moldoviței (comuna Vama, comuna Frumosu, comuna Vatra Moldoviței și comuna Moldovița județul Suceava);
- Consolidarea capacității unităților de învățământ din comuna Moldovița în vederea gestionării situației de pandemie generată de virusul SARS-COV-2;
- Modernizare și consolidare drumuri de interes local în comuna Moldovița, județel Suceava;
- Înființare centru SPA cu bazin apă sărată, sat Rașca, comuna Moldovița, județul Suceava;
- Modernizare și dotare sediul Primăriei Moldovița, comuna Moldovița, județul Suceava;
- Construire / Înființare teren de sport multifuncțional sat Argel, comuna Moldovița, județul Suceava;
- Achiziție utilaje pentru întreținerea domeniului public al comunei Moldovița, județul Suceava;
- Dotarea unităților de învățământ din comuna Moldovița pentru asigurarea accesului elevilor la procesul de învățare în mediul online;
- Modernizarea sistemului de iluminat public în comuna Moldovița, județul Suceava;
- Demolare construcție existentă, construcție și dotare bază sportivă, comuna Moldovița;
- Modernizare și dotare cămin cultural sat Argel, comuna Moldovița;
- Modernizare și Dotare Liceul Tehnologic Vasile Cocea Moldovița, Comuna Moldovița, jud. Suceava;
- Modernizare /reabilitare Școala Generală cu clasele I-VIII Moldovița, comuna Moldovița, județul Suceava.